
Krishna Giti or Krishna Natakam of Manaveda Raja

కృష్ణగీతి అథవా కృష్ణనాటకమ్

Document Information

Text title : Krishna Giti or Krishna Natakam of Manaveda Raja

File name : kRRiShNagIti.itx

Category : vishhnu, krishna, kRitI, vishnu

Location : doc_vishhnu

Author : Manavedan, Zamorin Raja of Calicut

Proofread by : Mohan Chettoor

Description/comments : Text used for the dance drama Krishnanattam

Latest update : March 23, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 23, 2024

sanskritdocuments.org

కృష్ణగీతి అథవా కృష్ణనాటకమ్

జగతి సుకృతితోకైర్నన్దితానన్దితాశా
కళవిరణీతవంశీభాసమానాసమానా ।

పశుపయువతిభోగ్యా దేవతాదేవతా సా
సజలజలదపాశీమేచకా మే చకాస్తు ॥ ౧॥

ప్రేమాలం లాశ్యమానః సదయమిహ సదా నన్దసంజ్ఞేన పిత్రా
రామేణ జ్ఞాయసా వా వివశమతియశోదాఖ్యయా వా జనన్యా ।
ఆదీవ్యన్ దివ్యగవ్యా విబుధపారే(పరి)వృథో రిష్టదాతాఘమోక్షం
పుష్టన్ కృష్ణో గురుర్మే పరమపదసముద్భాసకో బోభవీతు ॥ ౨॥

సౌవర్ణాద్భుతభూషణోజ్జ్వలవపుః సంవీతపీతామ్బరో
నీలామ్భోదనిభో భుజైధృ(ర్ధృ)తగదాశఙ్ఖారిపక్కెరుపైః ।
భ్రాజిష్ణుర్గురువాయుమన్దిరవిరోచిష్ణుః స విష్ణుః స్వయం
ధృష్టుర్విశ్వజనోపతాపహరణే కావ్యం మమ ఖ్యాపయేత్ ॥ ౩॥

((౧)వంశీ-వేణుః । దేవతానామపి దేవతా ।
(౨)అత్ర ప్రస్తుతశ్లేషేణ భగవాన్ శ్రీకృష్ణస్తన్నామకః స్వగురురపి
వివక్షితః ॥ (౩)అరి చక్రమ్ ।)
విక్రాన్త్యాక్రాన్తవిశ్వద్విషత ఇహగురోవిజ్ఞు(ర్విక్ర)మాఖ్యస్య రాజ్ఞః
స్వస్త్రీ(స్త్రీ)యో మానవేదో మురమథనకథావర్ణనాలోభనున్నః ।
విష్ణోర్వృష్టిశ్వరస్య ప్రథయతి పదరూపేణ కిఞ్చిత్ కథాం తాం
కాన్తాం విశ్వవ్యథాన్తామిహ విబుధజనాః సన్తు సన్తోషవన్తుః ॥ ౪॥

లక్ష్మీనాథ పురా సురాసురమృధే యే కాలనేమ్యాదయ-
స్తృత్పిష్టా అపి శిష్టకర్మబలతో దైత్యా న ముక్తిం గతాః ।
తేషాం భూరిభరేణ భూతలజషాం సా భూతధాత్రి వ్యథా-
పాత్రి వేధసమేత్య వేగత ఇతి ప్రోవాచ దేవావృతమ్ ॥ ౫॥

పాటిరాగేణ గీయతే ।

ఏకతాళేన వాద్యతే ।

త్రపయాలపితుమనీశామపి మాం

వ్యసనభరో హి కథాపయతీమాం

వనితానామిహా వచనం పరుషం

విషహేథా మమ రుగాధికపరుషమ్ ।

(౪)నున్న్యః = ప్రేరితః । పదరూపేణ = గానరూపేణ ।

విశ్వవ్యథాంతాం = సకలదుఃఖసంహర్త్రీం (౫)మృధం = యుద్ధమ్ ।

పల్లవమ్ ।

నాథ కృపాలయ పరిపాలయ మాం

పాపన్యపాలకరచితాధిమిమాం (నాథ)

నిగదితమిదమయి నిశమయ చ విధే

శుచమిహా మమ శమయ చ శమజలధే

వనితావచ ఇతి న వచో హేయం

మమ, కిము గవ్యం శకృదితి హేయం (నాథ)

స్వశిరో న తు శక్నోతి స వినతం

పన్నగపతిరున్నేతుం నియతం

కమరాధిపమపి మహితం భువనే

న కుశలమయి మన్యే మమ వహనే (నాథ)

కులశిఖరికులం ఖలు బత పతితం

సపది భవేదధిజలనిధి నియతం

గతిరసి మమ తు చకోరీ శరణం

కమయతి జగతి వినా హిమకిరణం (నాథ)

వ్యసనమనోపమముదితమనూనం

మమ తు మనోగతమధునా నూనం

పరమమతో నతజగదవనరతే

ప్రభురిహా తు భవాన్నను భువనపతే (నాథ)

(అధిజలధి = సముద్రే । కమయతి = కం గచ్ఛతి? ।

అయేతః - పరస్మైపద కవిప్రయోగాత్ । అనోపమం అసదృశమ్ ।

సాధుత్వం చిన్త్యమ్ ॥)

ఉర్విం గుర్విం వహన్తిం విపదమితి వదన్తిం పతన్తిం పదాన్తే

పశ్యన్ బాష్పం వమన్తిం త్వయి స కృతమనా వ్యాజహారాధిహారః ।

వత్సే సర్వంసహే త్వం ఊణసమయమయే సాధ్యి సర్వం సహేథా
 లక్ష్మీనాథః స సాక్షాజ్జగదవనకలాదీక్షితో రక్షితా నః ॥ ౬॥

ఏవం వ్యాహృత్య శర్వాదికవిబుధజ్జనైః సాకముర్వ్యా చ తీరం
 క్షీరామ్భాధేస్తవోరస్థలఘృతతుశసీసారభీలోభనీయమ్ ।
 గత్వా నత్వా చ స త్వామజిత పురుషసూక్తేన భక్త్యోపతస్థ
 యావత్తావత్సమాధౌ దివి తవ గిరమాకర్ణ్య మోదాదగాదీత్ ॥ ౭॥

హే దేవా దేవదేవేరితమతిరిదమావేదయే దానవారే-
 ర్గీలాసాహాయ్యహేతోర్జగతి యదుకులం తన్వతో ధన్యధన్యమ్ ।
 సాకం నాకాఙ్గనౌఘైరవతరత జవాదేవమాదిశ్య గోభి-
 ర్గామాశ్వాస్యాప్తగేహో భవదవతరణాత్సుత్సుకోఽయం న్యవాత్పీత్ ॥ ౮॥

త్వత్సాన్నిధ్యేన ధన్యే పుర ఇహ మధురానామకే దేవకీం తాం
 పాణౌకృత్యాథ శౌరిర్వ్యచలదతిన్మశంసేన కంసేన సాకమ్ ॥
 ఆదాయాకాశవాణ్యా క్రుధమపి చ కృపాణీం కృపాం స్వాం త్రపాం వా
 హిత్వేమాం హస్తుకామం యదుపతిమయమాలోక్య వాక్యం బభాషే ॥ ౯॥
 ((౬)ఆధిహారః = తాపహర్తా ॥ (౮)గోభిః = వాగ్భిః ॥ (౯)పాణౌకృత్య = పరిణీయ ॥)

సామన్తమలహారిరాగేణ గీయతే । చమ్పతాళేన వాద్యతే ।

అన్మశంస నను కంస వసుధాభృదవతంస
 కథమితి వ్యవసితం బత కృపాకులమతే
 త్వయి విదితవేద్యే కిముపదేశ్యమన్యేన
 తదపి మే ముఖరతాం ప్రణయితా వితనుతే ।
 పల్లవమ్ ।
 వరమతే సాహసాన్నను విరమ నరపతే
 పరమతేజోనిధే సపది బత యదుపతే (వర)
 వపుషైవ సహ మృత్యురిహ జాయతేఽచిరా
 దతిచిరాదపి చ వా మృతిరియం సునియతా
 కిమనిత్యతాసదననిజతనోరపి చ కృతే
 విదధతే పరహతిం నిజహితే నృప రతాః (వర)
 స్వస్మహతేరపి తేన జివితేన కిము తే
 నిజనాశనతో యశో వరమిహ తు భూతలే

ఉద్య(దయ)తి సదా జగన్మదయాతే(యతి)యశోమయ-

శశాక్ష్కే కళక్ష్కేఽయ(ద్య)నోదయేతామలే (వర)

(వపువైవ సహేత్యాది “మృత్యుర్జన్మవతాం వీర దేహేన సహ జాయతే ।

అద్య వా(?)బ్ధశతాన్తే వా మృత్యు(త్సురై)ప్రాణీనాం ధ్రువః” ఇతి భాగవతాశయవివరణమ్
॥)

వనితావధో నిఖిలకుశలాని నాశయే-

దితి సీతిమయి ఫలయ న తు విబుధవిరచితాం

బహుమతో బహుశోఽపి విబుధవిజయేన తే

ధర్మపాలో నను పరామృశన్న వనితాం (వర)

దయనయి(సీయ)తరజనే భవదీయమతిరన్య-

రూపైవ నను మనో విమలయ విమర్శనాన్

విపదాం హి వివరమవిచార ఇతి బుధవచో

విస్మృతం కిము విభో విదితమపి దర్శనాత్ (వర)

త్వదధీనమతిదీనమపరాధలవహీన(-)

మమితాధిభరలీనమతిభీతిభాజనం

నిజశిశుజనం వివశమపకరుణముపయమం

నయ న(నయనం)పునరుపయమే బత జాతవేపనం (వర)

హితమిదం నిగదితం శక్ష్కాం న హరతి చేత్

పరమపి మతం పరమకరుణ శ్శృణు పునరిదం

నను సుతాన్ దాతాస్మి యత ఏవ తవ భయం

న్యప రుషం త్యజ పరుషమయి కురు హృదురుముదం (వర)

శౌరేస్త్యదాహితమతేః కిము వాక్యభక్ష్క్యా

కిం దేవకీసుకృతపుష్టావిజృమ్భితేన ।

కంస్త(కంసస్త)థేతి తరస్వైవ తదీయవాచ-

మూరీచకార చ చకార చ హస్త చిన్తామ్ ॥ ౧౦॥

సత్యా కిమేషా వసుదేవవాణీ

తథ్యా కిమేషా గగనోత్థవాణీ ।

కాలేన చైతన్నిఖిలం యథావత్

జ్ఞాయేత తత్సమ్ప్రతి సమ్ప్రతీక్షే ॥ ౧౧॥

ఏవం విచిన్తయన్నేవ వివిధం వివశాశయః ।

వివేశ స పురం విష్టో విదూషితమనాస్త్యయా ॥ ౧౨॥

భోజాధిపాతృ హరిణీం హరిణారివర్య-

పాణిద్వయీ మహితపఞ్జరతో యథా తామ్ |

ధీమాన్విమోచ్య తరుణీం కృపణాం కృపాణ-

పాణోర్భవత్ప్రహితధీర్భవహమాప శౌరిః || ౧౩||

కంసో యథోదితమథో తవ తాతనీతం

తం సోఽవధీన్న కృపయా నిజభాగినేయమ్ |

ఆదాయ స్థనముదారమనా నికేత-

మాగమ్య శౌరిరఖిలం నిజగాద జాయామ్ || ౧౪||

((౧౩)హరిణారిః = సింహః | శౌరిర్వసుదేవః ||)

ధన్వేయం నారీదం వాక్యం శ్రుత్వా స్మృత్వా చైతద్వృత్తమ్ |

విద్యున్మాలాభిఖ్యం పుత్రం దృష్ట్వా చాసీత్తుష్టా విష్టో || ౧౫||

తావశ్చ నారదమునిర్మధురాపురీ(రీం)తా-

మాగచ్ఛదాశయమయం భవతో విదిత్వా |

కంసం శశంస చ నృశంసమలం ప్రశంసన్

తం సన్నివిష్టమతిహృష్టమతిం సభాయామ్ || ౧౬||

దైతేయా యూయమేతే యదవ ఇహ సురాస్త్యద్వధాయైవ విష్టుః

ప్రాదుఃష్యాదేవముక్తో విదుతయదుకులః పఞ్చతాం షట్ తనూజాన్ |

ప్రాణైషీదేష శౌరేర్నిభృతమహిపతావాహితే మాయయాథో

రోహిణ్యాం దేవకీం తాం త్వమపి సమవిశో దేవ హే దేవహేతోః || ౧౭||

భైరవిరాగేణ గీయతే |

ఏకతాశేన వాద్యతే |

పరిపాణ్డుపయోధరభరభాసా

శరదివ శుశుభే తదను శుభా సా

((౧౫)అత్ర ముద్రాలంఘ్కరరీత్యా “ధన్వేయం నారీ”త్యస్య జ్యోతిషిక “వాక్యా”(?)న్తఃపాతితా

వృత్తస్య విద్యున్మాలాభిధేయతా చ ద్యోత్యతే ||

(౧౭)ప్రాదుఃష్యాత్ ప్రాదుర్భవేత్ | విదుతయదుకులః సన్తాపితయాదవగణః | అహిపతౌ

శేషాంశభూతే బలభద్రే ||)

పల్లవమ్ |

మఞ్జుళదౌహృదమన్దిరభూతా

కథమివ కథనీయా తవ మాతా (మఞ్జు)

కృశతరముదరం గరిమపరీతం
 విబుధవ్యసనమతో విపరీతం (మజ్జు)
 స కుచో మలినముఖోఽతికరోరో
 యదుపవదజని విముక్తాహారో (మజ్జు)
 విజహా సా భరభయతో భూషా-
 మథ కేవలతైవాజని భూషా (మజ్జు)
 అదసీయమహో నిభృతం హసితం
 మృదుళం చ గతం భృశనిశ్వసితం (మజ్జు)
 అవలోకితుమివ తవ లళితముఖం

కుచయుగళమభూదథ వినతముఖం (మజ్జు)

ఆశాం పాకరిపోః ప్రసాధితతమామాపాదయన్నాదరా-

దాలమ్బో విబుధావలీప్తజగతామేకావతంసో హరే ।

మన్దమ్మన్దమహో వహన్ నిజతనోరాపూర్ణతామన్వహం

సోఽయం దౌహృదపార్యణేన్దురిహ నో కం సప్రమోదం వ్యధాత్ ॥ ౧౮ ॥

(యదుపవత్ = కంస ఇవ ॥

(౧౮)కంసస్య ప్రమోద న వ్యధాదేవేతి చ శ్లేషభక్త్యా ప్రతిపాద్యతే ॥

భవదేకావలమ్బా సా వసుదేవకుడుమ్పినీ ।

ఆలలమ్బే పరాం శోభాం జితదేవనితమ్పినీ ॥ ౧౯ ॥

కంసస్త్యాపన్నసత్త్వామిహ నిజసహజాం శోకదామేకదా తాం

త్వత్సాన్నిధ్యోత్థేజఃప్రసరభృశపరిధ్వస్తనేత్రప్రచారామ్ ।

నిధ్యాయైవం స దధ్యో కిము కుస్మృతియుతః కోఽప్యసౌ కృష్ణసరోఽ

మత్ప్రాణైః పారణాయ స్వసురుదరగుహామధ్యమద్యాధ్యవాత్సీత్ ॥ ౨౦ ॥

మన్నాథాయాం హతాయాం స్వసరి చ యువతో ధర్మపత్న్యాం చ శౌరే-

రస్త్రత్వస్వామకీర్తిర్మమ తు సహచరీ నూనమాజివనాన్తమ్ ।

హో హస్తాహింసితాయాం పునరిహ సహనైవార్భకః కోఽప్యముష్యాః

ప్రాదుర్భూతః కరిష్యత్యసురవరచమూఘస్మరో భస్మసాన్మామ్ ॥ ౨౧ ॥

ఏవం దోళాయితాత్మా నరపతిరజిఘంసాజిఘంసాభిభూతః

పుత్రం తస్యాః ప్రసూతం ప్రసభమిహ నిహస్తాస్మి హస్తాస్మి నూనమ్ ।

ఇత్థం నిచ్చిత్య దుఃస్థాశయ ఇహ శయనే భోజనే సోఽథ యానే

స్నానే వా సంస్కరంస్త్యాం ప్రతిపురమవసత్తత్ప్రసూతిప్రతీక్షః ॥ ౨౨ ॥

((౨౦)కృష్ణసర్వః = కృష్ణ ఏవ సర్వః | తజ్జాతీయః పన్నగశ్చ | పారణాయ = పారణాం కర్తుమ్ |

ప్రాణైః పారణాయేతి ప్రయోగశ్చిన్త్యః |

(౨౨)ద్వితీయం ఆస్మీత్యహమర్థేఽవ్యయమ్ ||

చతుర్ముఖముఖా బహిర్ముఖాః పుల(ల్ల)ముఖాముఖాః |

తుష్టువుస్తాం తదా తుష్టా నివిష్టముద్రే(దరే)హరే || ౨౩||

మేచ్చిద్భోళిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

బోధమయావ్యయ లోకహితాయ హి

భజనే రూపమనన్తం

యత్స్మరణాదపి భవసాగరమిహ

సపది తరన్తి దురన్తం

పల్లవమ్ |

యామ ఇమే శరణం త్వాం యదువర

యామ ఇమే శరణం త్వాం

త్వయి విముఖానాం పతనం సునియత-

మపి సుమహితపదభాజాం

క్వాపి కుతోఽపి న హానిరిహాజిత

తవ సులళితపదభాజాం (యామ)

త్రిభువనసాక్షీ భజతేఽజిత తను-

గుణకృతిమరణభవాన్నో

((౨౩)బర్హిర్ముఖాః దేవాః ||)

తదపి చ తాన్త్రి(న్ని)జభజనాయ భజతి

భజతామరణ భవాన్నో (యామ)

స్మరణస్మారణనికథననిశమన-

మయి ఖలు తవ తనునామ్నాం

జగతి వితన్వజ్ఞానిమృతిమేతా-

మేతి న సుమహితధామ్నాం (యామ)

భవహార తనుతే భవపాథోధిం

భరితాధికమహితాధిం

గోవత్సపదం త్వయి తు సమాధిం

విదధద్విహతసమాధిం (యామ)

మురహర ఖలన్యపకృతభూభారం

వ్యవహర సహసోదారం

మాధవ మాన్యం నను తను(మాన్యాన్నను)తను(న)యా నో

పరిపాలయ తరసా నో (యామ)

నుత్వా నత్వా గతే త్వామితి విబుధగణే ప్రావృతాశా పయోదైః

ప్రావృట్ ప్రాదుర్బభూవ ప్రకటరసముపాసీతతత్తత్పదార్థా ।

అత్యాసన్నప్రసూతిం సపది పరిచరస్తీవ హస్తాసహాయా-

మేనామత్యన్తదీనామిహ పునరనుకూలే విధౌ కో న బన్ధుః ॥ ౨౪॥

(విహ్తాసమాధిం = నిరస్తనమస్తనస్తాపమ్ ॥)

కృష్ణాభిఖ్యం జగత్యాం ప్రచురతరతమోవర్ధనే బద్ధదక్షిం(దీక్షం)

వ్యాదీవ్యత్కుప్కరాస్యం భువనమహితమారాత్కృతార్కప్రకాశమ్ ।

జాయా శౌరేరుదీతే శిశిరరుచి నిశీథే జయన్త్యాం భవన్తం

ప్రాదుశ్చక్రేఽథ చక్రాయుధ వియతి యథా ప్రావృడేషా పయోదమ్ ॥ ౨౫॥

అక్షీణాభం దయార్ద్రైర్మృదుహతి(సి)తసశ్చైర్వీక్షణైర్వీక్షమాణం

లక్ష్మీనాథం స సాక్షాత్ పరమిహ పురుషం లక్ష్మమక్షామపుణ్డైః ।

త్రైలోక్యాభీశమాలోక్య చ నిజతనయం విస్మయన్నేహమోదై-

రావిష్టాత్మాథ శౌరిః సదయిత ఇతి తుష్టావ పుష్టాదరం త్వామ్ ॥ ౨౬॥

కానక్కుర్జిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

మహితశిరోధృతమణిమకుటం వర-

తిలకవిభాసితఫాలం

నతచిల్లిజతవల్లితతి పృథు -

నయనజితామ్బుజజాలం

((౨౫)కృష్ణాభిత్స్యం = కృష్ణనామధేయం, నీలకాన్తిమితి చ । తమోవర్ధనే = తమోగుణనాశనే,

అన్ధకారాధిక్యకరణే చ ।

పుష్కరాస్యం పద్మముఖం, జలముఖం చ । ఆరాత్, సమీపే దూరే చ ॥)

పల్లవమ్ ।

కథయే మాధవ కథమివ రూపం

తవ నితరామనురూపం (కథ)

త్రిభువనబస్థురగన్ధవహం మణి!
 కుణ్డలమణ్డీతగణ్డం
 అధరరుగఞ్చితదన్తగణం ముఖ-
 నిన్దితపఙ్కజషణ్డం (కథ)
 నిర్మలకౌస్తుభకమ్రుగళం లస-
 దంసగళితవనమాలం
 వత్సవిరాజితవత్సతలం వర-
 హారోదితరుచిజాలం (కథ)
 కరధృతదరకమలారిగదం జఠ-
 రోషితభువనకదమ్బం
 కేసరభాసురనాభితలం కపి-
 శామ్బరకమ్రునితమ్బం (కథ)
 కరివరకరకమనోరుయుగం మృదు-
 జానుకృతాఖిలలోభం
 (వత్సతలం = ఉరస్థలమ్ | దరః = శఙ్ఖః |)
 ప్రస్మతాయుగజితకేకిగళం ప్రప-
 దాఘృతకమరవిశోభం (కథ)
 వల్గురుగాతతగుల్ఫయుగం వర-
 నూపురభాసురపాదం
 భజ్జిపదాఙ్గులిపక్ష్కిధరం నఖ-
 మణిధృ(ఘృ)ణిధు(ధృ)తవిధుపాదం (కథ)
 మృదురేఖాసఖపాదతలం పద్-
 నతమతిశోధిపరాగం
 అమలతమాభతమాలనిభం జగ-
 దానన్దననిఖిలాఙ్గం (కథ)
 దివ్యమిదం ఖలు తవ రూపం లఘు
 సంహర జగదభిరూపం
 అయి మామచిరాదవ కంసాదల-
 మవమాదసవతంసాత్ (కథ)
 దేవకీవసుదేవాభ్యాం దేవ కీర్తిపయోనిధే |
 ఏవమీడిత ఏతౌ గామేవమీరితవాన్ భవాన్ || ౨౭||

(అవమాత్ = అధమాత్ ||)

మాతస్తాత తపస్యయా హి యువయోర్మోముద్యమానాత్మనా
 ప్రాగ్జన్మస్మరణాయ మే వపురిదం దివ్యం మయా దర్శితమ్ |
 శశ్వద్ బ్రహ్మధియాథవా సుతధియా మాం సంస్మరన్తై యువాం
 క్షిప్రం మత్పదమాప్నుయాతమమితైః ప్రాప్యం హి పుణ్యోత్కరైః || ౨౮||

నన్దాలయే నన్దసుతాం ప్రసూతాం
 యశోదయాదాయ యశోదయాభే |
 నిధాయ మాం తత్ర నిధే గుణానాం
 నిషీద చాత్రార్య విషీద మా త్వమ్ || ౨౯|| (వర్ మాత్రార్య)
 శిశుతామితవానభిధాయ భవా-

న్యిశదామితి గాం పశుపాలమణే |
 ప్రణయాదధికం విధురౌ పితరౌ
 జనితావపి తౌ జగతీ మహితౌ (జగతీమహితౌ) || ౩౦||

విజ్ఞాయ త్వన్మతం త్వాం దధదధ గతవాన్ గోకులం సూతితల్పే
 గృథం విన్యస్య చిత్తం త్వయి చ స తు యశోదాప్రసూతాం సుతాం తామ్ |
 ధృత్వా విశ్లేషపీడామపి సదనముపేత్వాస్త శౌరిః పురేవ
 శ్రుత్వా కంసో భగిన్యాః ప్రసవమతిజవాదాపపాతాతిపాపః || ౩౧||

((౩౦)ఇతవాన్ -ప్రాప్తవాన్ ||)

పాణిపజ్జరగతాం స్వసుః సుతాం
 చారుపజ్కజముఖీం తవానుజాం
 ఆర్య దేహి చరమామిమామితి
 ప్రార్థితోఽపి జగ్రహే ఖలో బలాత్ || ౩౨||

హస్తాదుత్పత్య నద్యో వపురనుపమమాసాద్య చ ద్యాం ప్రపద్య
 క్రూరాత్మన్ కిం హ్నోయామయి మయి భువి తే యత్ర కుత్రాపి వైరీ |
 సమూభతో జృమ్భతే యన్నిభృతమితి విభో త్వద్భగిన్యాం గతాయాం
 సామోక్త్యా దమృతీ తౌ స తు కిమపి సమాశ్వాస్య యాతో నికేతమ్ || ౩౩||

తతః ప్రభాతేఽజిత నిప్రహస్తమిహార్భకాణామధికప్రభాణామ్ |
 మదోద్భటాన్ దైత్యభటాన్ దురాత్మా స పూతనామప్యశిషహు(ద్దు)రాశామ్ || ౩౪||

వలభిదుపలనీలం సూతితల్పే లసన్తం
 విధుతమృదుపదాబ్జం ముగ్ధవక్త్రం రుదన్తమ్ |

వివశమతియశోదా సా తు దృగ్భ్యాం భవంతం

ముహురపి చ పిబన్తీ నాప మోదం కీయంతమ్ || 3X ||

రామగిరిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

జగదానన్దనన్దనజననాకర్ణనతరలాత్మాలం

వదనముదీక్ష్య హితాప్లుత ఆప్లుతసాదకృత స గోజాలం

((3౪)అశిషత్ శాసితవాన్ || అర్భకాణామితి కర్మణి షష్ఠి || ఆప్లుతసాదకృత = వ్రతిభ్యో దదౌ |)

పల్లవమ్ |

వ్యదధత కిం పశుపా న తదా తవ

జననోద్యదుదారముదా (వ్యద)

మాగధగాథ(ధ)కవన్దిముఖాఖిల-

విద్యాజీవిజనానాం

వితతాన మతిం వితతాతిముదం

వితరణతో విభవానాం (వ్యద)

అధిస్మతి వివిధం కృతనటనానా-

మధిగతరసవివశానాం

అభియయురాశయ ఇహ పశుపానా-

మబలావలిసహితానాం (వ్యద)

బాలక జీవ చిరం పాలయ ఖలు

వసుధామితి కృతలాపాః

అకృషత వృషగోతతిమపి కపిశాం

నిశయా పశుపకలాపాః (వ్యద)

సిషిచుర్గురుశిష్యౌ పితృతనయా

పయసా కుతుకపరీతౌ

(అకృషత = అకుర్వన్ | నిశయా = హరిద్రయా ||)

మిథ ఇహ పతిభృతకౌ నవనీతై-

రపి చిక్షిపురవిసీతౌ (వ్యద)

అవహాన్ కతిచన కతిచన పతితా

వ్యహాసన్ కతిచన కామం

వ్యనదన్ కతిచన కతిచన విదధూ

రణవిహృతిం చ నికామం (వ్యద)
 ప్రదాతుం నన్దం తం కరమథ స కంసాయ మధు(భు?)రాం
 ప్రయాతం నన్దన్తం భువనమహితేనాత్మజనుషా ।
 ప్రకృష్టాదృష్టానాం ప్రవరఫలభూతేన భవతా
 ప్రహృష్టో దృష్ట్యా గామవదదితి శౌరిః స్వసుహృదమ్ ॥ 3౬॥
 భ్రాతః కిం కుశలీ శిశుస్తవ చ మే యత్నేన రక్ష్యావిమా
 లక్ష్యన్తే సుదురాచరవ్రతపదే హన్తోపసర్గా ఇహ ।
 తద్యాహీతు్యుదితో యయౌ స కృతపోతాపాతనా పూతనా
 తావత్సమృద్ధితమజ్ఞుశాఙ్గలతికా త్వామాప పాపాశయా ॥ 3౭॥
 సా శాయితం(తాం)త్వాం శయనే నిశామ్య
 సాశా నిహన్తుం జగ్రహే సహేలమ ।
 ((3౭)కృతపోతాపాతనా = కృతబాలకవధా ॥)
 సౌందర్యసమ్మోహితసర్వలోకా
 మన్దం జగౌ చామలమన్దహాసా ॥ ౩౮॥

గామ్భోధిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

అతిలోభనమయి లోచనయుగలం
 ముకుళయాస(సి)కుతో రుచిభరయుగలం
 పల్లవమ్ ।
 బాలక మా కురు మా కురు రోదం
 మామకమాపిబ కుచమురుమోదం (బాలక)
 కిమపి కిశోర నిశామయ సుత మాం
 దృశముస్మీలయ కువలయసుషమాం (బాలక)
 విశదయ మృదులం సున్దరహాసం
 విహసితవికసితకున్దవిలాసం (బాలక)
 క్షుధితోఽసి కిమయి పశుపాలమణే
 పృథురోచిరపాసిత దివసమణే (బాలక)
 కుచతో గళతి పయో రుచినదనం
 కిమపి విదారయ దారక వదనం (బాలక)
 (రుచిభరయుక్ = కాన్తిపురయుక్తమ్ ॥)
 ఆభ్యాష్ట్యేవమపాయయస్కుచమియం ప్రాణైః సహాస్యాస్త్యయా

ప్రాణోన్మోచకమాశు మాచుకమహో పీతం కృతం మేచకమ్ ।
 ప్రాణాకర్షణదీర్ఘమర్మనివహో ప్రాప్తా భృశం వేదనాం
 ప్రాపద్ ఘోరతరాం తనుం ప్రరుదతీ ప్రావోచదేవం చ సా ॥ ౩౯ ॥

ఇన్దిశరాగేణ గీయతే । చమ్పతాశేన వాద్యతే ।

హస్త సుత కిం త్వమితి సస్తపసి హస్త మా-
 మస్తరితబన్ధఘృతిసస్తమిమాం
 పల్లవమ్ ।
 ముఞ్చ బత ముఞ్చ బత కిఞ్చన కుచం
 డిమ్భ మమ దమ్భహర సమ్భృతశుచం (ముఞ్చ)
 సఞ్చలసి కిఞ్చన న వఞ్చనరతాన్వహం
 హస్త నను వఞ్చితావఞ్చితాహం (ముఞ్చ)
 సమ్ప్రతి తు సమ్ప్రతితసమ్భరితసమ్ప్రమా-
 మఞ్చతి రుగఞ్చితాం పఞ్చితా మాం (ముఞ్చ)
 శిథిలనిఖిలేన్ద్రియా పృథులహృదయవ్యథా
 పరిపృథివి బత పతామ్యహమనాథా (ముఞ్చ)
 వివృత్తనేత్రాథ వికీర్ణకేశా విముక్తనాదప్రతినాదితాశా ।
 పదౌ భుజౌ కేశవ సా విసార్య పపాత భూమా సహ పాదపౌష్ఠైః ॥ ౪౦ ॥

((౩౯)పీతం కృతం = ఆపీయత, పతివర్ణమక్రియత చ ॥)
 వ్రజపదే శ్రుతిదారణదారుణస్వనితజాతభయాకులవల్లవే
 వ్రజపతేర్దయితా కృతభేలనం తదుపరీహ భవస్తముపాదదే ॥ ౪౧ ॥

గత్వా ఘోషం సఘోషం వ్రజపతిరశనైరక్షతాఙ్గః సుతోఽసౌ
 దిష్ట్యా దిష్టానుకూల్యాన్నియతమపగతో మృత్యువక్త్రాదితి త్వామ్ ।
 ఆదాయాలిఙ్గ్య రమ్యం వదనసరసిజం వీక్ష్య వీక్ష్యాపి చుమ్బన్
 బ్రహ్మానందే నిమగ్నః స తు సుకృతనిధిర్నైవ కిఞ్చిద్వ్యజానాత్ ॥ ౪౨ ॥

జన్మర్తే త్వం జనన్యా మురహర శకటాధస్తలే శాయితస్తత్
 పద్భ్యాం ఊప్త్యాథ వాత్యావపుషమపి తృణావర్షైత్యం వ్యదారీః ।
 గర్తే (గర్తే)భర్తౌపమానం వ్రజపతిరవలోక్యావ్రజస్తం బ్రజం తం
 తేనైవతానయాన్నామ స ముసలభృతా తే బతానస్తనామ్నః ॥ ౪౩ ॥

నస్తపాక నృణాం పుణ్యవృన్దపాక విభో భవాన్ ।

మన్దమైధత ఘోషం స్వైర్మన్దయన్ బాలచాపతైః ॥ ౪౪ ॥

పస్తాయిరిరాగేణ గీయతే । పఞ్చకారితాశేన వాద్యతే ।

బాలసోమభాసమాన-

ఫాలలోలనీలబాల-

((౪౪)నన్దపాక = నన్దబాలక ।)

జూలలశితవదనగళిత-

లాలయాకులాకృతే

పల్లవమ్ ।

శైశవం తు తవ విలోభనం పశుపతనయ

శైశవం తు తవ విలోభనం

లక్ష్మమాణరదనముకుళ-

వీక్షణీయమృదులహసిత-

వీక్షణాతివివశహృదయ-

విశ్వకామినీతతే (శైశ)

రోదనేషు మషిమలీమ-

సాతిదీనముఖసరోజ-

లోకనేషు ముషితఘోష-

యోషిదావలీధృతే (శైశ)

నియమహీనహాసరోద-

నిరుపమాననావలోక-

నిరతిశాయనోరుమోద-

వివశగోపసంహతే

అఙ్గనఙ్గనఙ్గతాఙ్గ-

నాజనేన నీయమాన

గృహోద్గృహం రమాపతే

సాదరం కరాత్ కరం (శైశ)

అస్ఫుటాక్షరాతిరమ్య

జల్పితామృతైకనేక-

కల్పితోరుపుణ్యలోక-

కర్ణమోద సత్పతే (శైశ)

సజ్జవ(జ్జు)ణత్స్వకజ్జణోరు-
 కిజ్జిణీకమజ్జణేషు
 రిజ్జణేన పజ్జసజ్జ-
 తాజ్జ సుమనసాం గతే (శైశ)
 విశ్వమపి తవాస్య ఏవ
 విశ్వమజిత వీక్ష్య దేవ (వర్ విశ్వమహిత)
 విస్మయాతివిహ్వలీకృ-
 తా ప్రసూరసౌ చ తే (శైశ)
 పాణిజానుచజ్జ్రమే తు
 నూపురారుతోదయే కి-
 మేతదితి ముహుర్వివృత్త్య
 వీక్ష్య విహితలఘుగతే (శైశ)
 బాలమాతులం విలోక-
 యేతి మాతృకథితమిన్ద-
 మాజహోథ తారకాభి-
 రపి స సవిధమాప తే (శైశ)
 దర్పణోదరేఽజ్జమఖిల-
 తర్పణం నిజన్నిశామ్య
 సప్రమోదమర్భకేతి
 చాహ్వాయో జగత్పతే (శైశ)
 స్వామిన్నన్దాత్మజన్మన్నిరుపమసుఖసన్దోహసన్దోహనాత్మన్
 సాకం లోకాభిరామేణ చ దనుజవిరామేణ రామేణ తేన ।
 వేలాతీతప్రమోదస్తిమితపశుపనారీద్మశైరీద్మశైస్త్వం
 హేలాజాలైరుదారైరవిరతమతనోరాకులం గోకులం తత్ ॥ ౪౩॥
 గోషోపనీతనవనీతపరీతపాణిం
 త్వాం దోవ్ఙపిదివ్యనఖదీపితకణ్ణభూషమ్ ।
 వన్దే దరాజకురదుదారరదాభిరామం
 వక్త్రేన్దుకన్దశితసున్దరమన్దహాసమ్ ॥ ౪౪॥
 ((౪౩)స్త్రీమితాః పశుపనారీణాం దృశా నేత్రాణి యేస్థైః ।
 ఆపం చైవ హలన్తానామిత్యాప్ ॥
 (౪౪)వ్యాఘ్రనఖాకృతిర్భూషావిశేషః కేరళేషు వాలక్నేర్ధార్యతే । తదనుసారీదం వర్ణనమ్ ॥)

లోలమ్భావలిలోభనీయసుషమం లోలం విహారే వధూ-

జాలం వ్యాకులయస్తమస్ఫుటగిరం వ్యాలమ్పికాఞ్చీగుణమ్ |

ఆలమ్బం జగతాం ముఖామ్బుజగళల్లాలం గళాన్తోహ(ల్ల)శద్-

బాలం త్వాం హరిదమ్బరం మమ మనో బాలం బతాలమ్బతే || ౪౫ ||

ధన్యం స్తన్యం దిశస్తీమితరకుచముఖవ్యాపృతం త్వత్కరాబ్జం

వ్యామమ్బుస్తీం మనోజ్ఞం బదనసరసిజం సైరమాలోకయస్తీమ్ |

ప్రేమార్ద్రాం మాతరం స్వాం శివ శివ వదనే స్మైరతారైరపాఞ్చై-

ర్ముగ్ధం ప్రోద్వక్షిమాణః పురుసుకృతనిధిం మోదయామాసిధైనామ్ || ౪౬ ||

బాలలోకమవలోకయన్నయం ఖేలనాకులమథాత్మసన్నిధౌ |

ఉద్యతోఽముమనుయాతుమాదరాదుత్థితో నిరపతో బతాకులమ్ || ౪౭ ||

ఇహోజ్ఞసజ్ఞాదపి పాదపాంసుసజ్ఞో వరీయానితి కిం ధరాయామ్ |

పాపాపహాభ్యాం పద్మజ్కజాభ్యాం చరన్ పరిక్రీడితుముద్యతోఽభూః || ౪౮ ||

కేదారగౌడరాగేణ గీయతే | చమ్పతాశేన వాద్యతే |

పాదామ్బుజేన పశుపాలాఞ్గనానివహా-

బాహవలమ్పిత కరారవిన్దం

((౪౫)హరిదమ్బరం = పీతామ్బరమ్ ||)

సఞ్చోరిథేహ మృదుసజ్ఞాతమజ్జులతర-

మజ్జోరనాదమథ మన్దమన్దం

పల్లవమ్ |

నీలామ్బరేణ సహ భవతా కృతం (?)

లీలాయితం జయతి జగదాదృతం (నీలాం)

మత్సవిధమేహి యత వత్సేతి వా(బా)హుయుగ-

ముత్సార్వ తాతేన జాతమోదం

ఉక్తే తు భిత్తిమవలమ్బ్య మృదుహాసమద్-

సోయాఞ్కమవిశో వివశపాదం (నీలాం)

సఞ్చారన్నవలమ్బవికలమథ సమ్మదం

మురమథన సస్తతం దదదపారం

తత్ర తత్రాపి నిజమిత్రకైరాదాధిథ

పావితం పదపరాగైరగారం (నీలాం)

ద్రుతగతౌ నిపతితం పునరపి సముత్థితం
 నిపతితం చాముమవతోకయన్తీ
 పక్కాఙ్గరాగరుచిరాఙ్గం భవన్తమథ
 మాతా సమాదదే ముదమయన్తీ (నీలాం)
 పశుపాఙ్గనాసదసి భృశతుఙ్గకుచకుమ్భ-
 ఘృతకమ్పమనుసరతి పురువిలాసం
 వ్యావృత్య దైత్యమథనాలప్య యత్కిమపి
 చాలప్య యాతోఽసి లశితహాసం (నీలాం)
 హర్షేణ విహరణేనికటమతికర్షేణ (?)
 గతమజిత తర్షేణ బత భవన్తం
 ముదితమతిరాదాయ మృదుహసితమమ్బా చు-
 చుమ్బ ముఖమీషదున్మిషితదన్తం (నీలాం)
 శ్కృష్ణాయుధాదపి భుజగాయుతాదపి చ
 దంష్ట్రాయుధాదపి చ దహనతో వా
 త్వాం పరిత్రాతుమపి కృత్యాని కర్తుమపి
 శక్తేయమజని న హి వివశభావా (నీలాం)
 దాత్యూహకోకిశుకపారావతాన్ ధావ-
 తోఽనుధావన్ విహతివివశబాలైః
 లీలైకలోలో భవన్నథ భవానతి- (వర్ లీలైకలోభవాన్)
 జవాదలమవారి తరసా పశుపజాలైః (నోలాం)(వర్ పశుపబాలైః)
 బాహుగ్రసుగృహీతబాలం హి వాత్సక-
 సమాకృష్యమాణమిహ సర్వతో వా
 త్రైలోక్యనాథమవోక్యతనుమాలోక్య
 సకుతుకం త్వాం జహం(హ)సురుపరి దేవాః (నీలాం)
 రామేణ సాకమభిరామేణ రిపుగణవి-
 రామేణ యవి(యి)థ ప(య)త్రోరుతోషాః
 తత్రైవ దేవ తవ గాత్రావలోకైక-
 చిత్తా విచేరురపి ఘోషయోషాః (నీలాం)
 వ్రజపదవనితానాం చోరణం చేతనానాం
 వివిధమితి వితన్వన్నమ్యతాచేతనానామ్ ।
 అపి రచయితుకామో నూనమఘ్నానకామో
 దధిఘృతనవనీతక్షీరచౌర్యోత్సుకోఽభూః ॥ ౪౯ ॥

మయోపయుక్తం హి యథాకథఞ్చిన్ముక్తిప్రదం నృ(నూ)నమితి త్వయైవమ్ |
సముద్యతం తాసు దయార్ద్రభావాన్మన్యేఽన్యథా చోరయసీశ కిం త్వమ్ || ౫౦||

పాటిరాగేణ గీయతే |

ఏకతాళేన వాద్యతే |

ఏహి కుమార ముదా కురు నటనం
నూతనఘృతమూల్యకమతికమనం
ఇతి యువతిగిరా మృదునిహితపదం
కృతనటనో ఘృతమపిబోఽతిముదం
పల్లవమ్ |
మురహర కిమిహ న బత భవతా
కృతమధిదధిఘృతలోభవతా (మురహర)
ఆవసీమవలమ్ప్య పదాఞ్చలతో
భుజమున్నీయోన్నమితాఙ్గలతో
ఘృతఘటమపి నాస్పృశదజిత భవాన్
పరిహసితోఽజని జగదపి మితవాన్ (ముర)
ద్రుతముపనేతుమనా నవసీతం
భృశమవినతి(సీత)భవానపసీతం
అభిపత్య ఘటం నిజగాత్రలతా-
మభివీక్ష్య గతో మణిభిత్తిగతాం (ముర)
ఉచ్చములూఖలమధిరూఢవతా
శిక్యం కథమపి చ గృహీతవతా
భవతా గళితాధికలళితపదా
బత దోళావిహృతిరతాని తదా (ముర)
నిజగృహకృత్యే నిరవధియత్నే
పితృసుతభృత్యేషు చ భృశసక్తే
యువతిజనే దధిఘృతమపి హృత్వా
పపిథ బిడాలగణాయ చ దత్వా (ముర)
దధ్యాదికఘటనికటోపగతే-
ర్నిధ్యానే సముచితహేతుకృతే
(నిధ్యానే = దర్శనే ||)

బద్ధాదరముపతదమాహితవా-
 నద్ధాజిత విహారణవస్తు భవాన్ (ముర)
 విమోహనానామపి వా విమోహనం
 ప్రమోదనానామపి వా ప్రమోదనమ్ ।
 కిశోరలీలాయితమీశ తే విభో
 విశేషరమ్యం వివశీకరోతి మాం
 ॥ x౧॥

శక్తిరాభరణరాగేణ గీయతే । చమృతాశేన వాద్యతే ।

నన్దనన్దనేహ దుగ్ధలోభతో భవా-
 న్మన్దమన్దమేవ గేహమేకమేయివాన(న్)
 మన్దదణ్ణఖణ్ణితాతితుఙ్గకుమ్భతో
 నిపతితం పశౌ పయో ముఖేన మోదతః
 పల్లవమ్ ।
 విశ్వనాథ తవ తు చోరణేషు నైపుణీ
 విస్మయావహేహ లోకహృదయహారిణీ (విశ్వ)
 చక్షుషైవ కాపి వీక్ష్య మన్దిరాన్తరే
 చోరయన్తమిహ భవన్తమవసరాన్తరే
 (ఉపతదం = తమ్య సమీపే ॥)
 చోరయేతి కీలితారరాగతాబలా
 నన్దమిహ నిశామ్య బత భవన్తమాకులా (విశ్వ)
 కిం త్వయాప్యభేది చౌర్యసర్గవేధసా
 ఘట ఇతీరితే కయాపి సరశచేతసా
 మర్కరచితకర్మ కిం మయేతి కైతవా-
 దాహితోరుకోపమాలపోఽతివైభవాత్ (విశ్వ)
 తిష్ఠ చోర దృష్టకైతవేతి వాదిసిం
 మృష్టపాణిరిత్యమూచిథాథ కామిసిం
 దృష్ట ఏష కిన్న కష్టభాషిణీహ మేం
 రుష్టమానసే కరోఽధునా త్వయాధమే (విశ్వ)
 ఆలమలమయి లీలాలోలగోపాలబాహైః
 సహ వివిధవిహారైస్తేఽయమాహారకాలః ।

ప్రణయవివశయేత్థం ప్రార్థితోఽధ్యమృయాగా

న తు నవనవనీతోద్గనివక్త్రారవిన్దః ॥ ౫౨ ॥

నవమనవమమాజ్యం ప్రాజ్యహర్షం జిహీర్షుః

క్వచన వదనవతేనాశు నిర్వాప్య దీపమ్ ।

(కీళితారరా = బజ్ర(బద్ధ)కవాటా ।)

వలయమణిగణాభాజాలభగ్నాభిలాషో

నిశి నివవృతిషే చ మ్లానవక్త్రా(క్ర)మ్బుజన్మా ॥ ౫౩ ॥

తర్దాదవాపదిహ గవ్యగృహం సతోషం

భీత్యా తతో నివవృతే చ భవాన్ సశోకమ్ ।

ఏవం ముహుః సులళితాని గతాగతానే(ని)

తన్వన్నవిన్దదజితామితశోకమేవ ॥ ౫౪ ॥

ఏవం దేవాతిహృద్వైస్త్రిభువనమహితైరభ్యుపాయైరనేకై-

ర్షు(ము)ర్షం దుర్గాది ముష్టన్నిహ సహ మనసా పశ్యతాం శృణ్వతాం చ ।

ధన్వైరన్యూనరాగం ప్రజయువతిజనైరాదరాదీక్ష్యమాణో

బాలైరక్షీణపుణ్యైరనవరతమరంరమ్యథా రమ్యమూర్తే ॥ ౫౫ ॥

సదా ముద్ధా(దా)లోకత కేవలం త్వాం

జనో మనోజ్ఞానపి నాన్యబాలాన్ ।

విధుం విధ్యాధికభాసమానం

విధో విలోకేత కిమ్పక్షభేదాన్ (౫౬)

((౫౫)ఆరంరమ్యథాః = అభీక్షమరమథాః । యజన్తాల్లజ్జ్ ॥

(౫౬)విధో = విష్టో । ఋక్షభేదాన్ = నక్షత్రవిశేషాన్ ॥)

హృద్యే పదార్థేఽపి సదావలోకాత్ కుతూహలం హీయత ఏవ లోకే ।

విశ్వైకరమ్యానన పశ్యతాం త్వాం వ్యజృమ్భతేవాన్వహమమ్బుజాక్ష ॥ ౫౭ ॥

మన్దం విన్యస్య పాదామ్బుజమతిచకితో జాతు మజ్జీరనాదా-

త్తత్రత్యే గేహకృత్యే నిరత ఇహ జనే గూఢమన్తః ప్రవిశ్య ।

శిశ్యాదుద్భృత్య దుర్గం ససఖి సమపిబస్తావదేవాన్గనాభి-

ర్షుష్టో ధావన్ గృహీతోఽన్తికమథ గమితో మాతురుక్తా చ సైవమ్ ॥ ౫౮ ॥

మలహారిరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

త్వత్సుతేనామునా యత్స్మ నో భిద్యతే
 తద్వజే కుత్రచిద్విద్యతే నో
 ముగ్ధద్ధి(దధి)నవనితతక్రస్పృతరక్షణం
 నియతమస్మాభిరిహ శక్యతే నో
 పల్లవమ్ |
 గోకులైకాధిపే సూనురయి తే
 గోకులే సకలమపి రహసి హరతే (గో)
 దేవి మే మన్దిరే బాలవృన్దైరమా
 నన్దనేనాగమ్య మన్దమన్దం
 (బాలవృన్దైరమా - బాలకసమూహైః సహ ||)
 గోరసం గృహనిహితమాపీయ పాతితం
 బత దృషది పాటితం కుమ్భవృన్దం (గో)
 దేవి మే మన్దిరే దోహనవ్యాప్యతాం
 తోభనో తోకయన్మా కుమారైః
 ఆవిశ్య గర్భగృహమనిరీక్ష్య దుగ్ధమయ-
 మాక్రోశ్య శిశుజనమయాదుదారైః (గో)
 దేవి మే మన్దిరే సజ్జారన్మన్దరం
 వజ్జుకో నిశి చ దధిరసనరాగాత్
 వలయమణిగణరూచా ధుతతమా దధి పిబ-
 న్నుధిరసం సపది సరసం సమాగాత్ (గో)
 (వర్ స చాగాత్)
 దేవి మే మన్దిరే మన్దమేత్యాఖిలే
 కేళిదోళాకులే గవ్యమోహాత్
 ప్రాజ్యరసమాస్వదన్నాజ్యరసమార్ద్రయ-
 న్మమ దృశమనేన గతవాన్ సగేహాత్ (గో)
 దేవి మే మన్దిరే లీలాహవావలో-
 కాకులైరవిదితో నిఖిలలోకైః
 ఆపతన్నేష పయ ఆపిబన్నోతుమపి
 పాయయన్నిర్యయా గోపతోకైః (గో)
 (ఓతుర్బిడాలః | తోకమపత్యమ్ ||)

దేవి మే మన్దిరే భీషయిత్వా భృశం
 క్రస్తయిత్వాప్యయం బాలజాలం
 ఆకులే సకలజన ఆపతత్ కలశఘట-
 మావహన్నగమదపి హేలయాలం (గో)
 దేవి మే మన్దిరే చామునా మోచితం
 వాత్సకం వీక్ష్య భృశవివశభావే
 నిరయతి జనేన్తరేత్యాపశ్యతా కిమపి
 ఘటకులే మేహయిత్వా దధానే(వే)(గో)
 దేవి మే మన్దిరే పీఠభృతపీఠగత-
 బాలగళగోఘటమసౌ విభిన్నన్
 క్షీరధారాం కరేణాపిబన్నితవధూ-
 దృశి పయః ప్లి(ప్లి)వ్యజ్ఞాగామ నన్దన్ (గో)
 నన్దపత్నిహ తే నన్దనేనాహితం
 వ్యాప్యతం బాలచాపలమితీదం
 అక్షమామహి వయం శిష్యతేఽయం న చేత్
 అక్షమా రక్షితం సమమపీదం (గో)
 (కలశఘటః = క్షీరఘటః || వాత్సకం = వత్ససమూహాః |)
 దేవి నను పశ్య విశ్వవోరోఽయమ-
 వతిష్ఠతే సుప్రతిక ఇవ లోకే
 కిఞ్చ యత్కిఞ్చాన చ వఞ్చితం నో మయే-
 తి స్ఫుటం నాటయతి నిజవిలోకే (గో)
 దేవి నను పశ్యేదమపి వధూభణితిరితి
 వితథైవ నను జనని నయధురీణే
 విశ్వసిహి న చ వచనమేతదితి మజ్ఞాసా-
 వజ్ఞాసా వ్యజ్ఞాయతి నయనకోణే (గో)
 శ్రుత్వా తాసాం విలాపం భయవివశదృశం మ్హాననమ్రాననాబ్జం
 దృష్ట్వా చానక్తపాణిద్వయమధిగళముర్వాస్యం లిఖన్తం పదేన |
 శోకస్నేహోనుకమ్పావివశితహృదయా శిక్షణేఽశిక్షణే వా
 నేశా నూనుం న్యగూడీదతిరుషమభినీయేయముద్యమ్య దణ్డమ్ || ౫౯ ||
 మహితవంశే మహితజాతే (వర్ విహితజాతే)
 రతిరహో తే కథమకార్యే

కథయ చౌర్య(ర్యే)కలినికాయ్యే
 తనయ వార్యే పరమనాయే(ర్యే)
 విదితనీతే దుర్వినితే
 విగతభీతే లభితగీతే
 విభవజాతం తో నికేతే
 భవతి నూనం శ్రీసమేతే
 తబ సుబోధే గుణపయోధే
 రిజ్జితం కిం న్వన్తరజ్జే
 పరమతుజ్జే భరితసజ్జే
 కుటిలతాయా హన్త రజ్జే
 తనయ చౌర్య(ర్యం)విహసనీయం
 భువి విగేయం భువనహేయం
 పరమముష్మాన్న తు విధేయం
 భవతు భద్రో నను విధేయం
 జననసారాజ్ఞనయ సూనూ-
 నిత్యనాథం భువననాథ(థం)
 జననచోరం తనయమాపం
 విధిబలాత్త్వాం విహితనాథం
 ప్రణయభరపరీతాం భారతీం మాతురేతా-

మజిత మధురవాదీ త్వం నిశమ్యేత్యవాదీః ।

వచసి తవ వరిష్ఠే సర్వదామ్బావతిష్ఠే

శవ ఇహ చరణాభ్యాం తత్ ప్రసీదాముకాభ్యామ్ ॥ ౬౦ ॥

(అనాథం = అయాచిషి । విహితనాథం = కృతోపతాపమ్ ॥)

శ్రుత్వా కర్ణరసాయనం తవ గిరం ప్రీత్యా యశోదావద-

ద్ధోప్యో నన్తత నన్తనేన న భవేత్ కోఽప్యాధిరస్మాత్ పరమ్ ।

ప్రోదీర్యోతి విముష్టమిష్టద వితీర్యాసౌ తవ శ్రేయసే

దణ్ణస్వస్య తవాస్యబిమ్బమధికప్రేష్టా చుచుమ్బాత్స్మితమ్ ॥ ౬౧ ॥

లీలాలోలే కదాచిత్వయి ఫలకులసఞ్చోరణాత్యన్తకుప్యద్-

బాలోక్తత్వన్మృదాశశ్రవణకుపితయా ప్రోచిషే త్వం జనన్యా ।

వత్సేహ త్యహాత్యన్తకుత్స్యం జగతి మృదశనం కిం కృతం దుర్వినిత

శ్రుత్వా తద్వాచమాత్యం(స్యం)వికచకమలదేశ్యం త్వయాశు వ్యధారి ॥ ౬౨ ॥

మృదాశసన్దేహవిదారణే తదా
 నిజాననే దేవ ముదా విదారితే ।
 మహీమహీనాం మహితాన్మహీధరాన్
 సమాః స్వమాతుస్త్వమదీదృశో దిశాః ॥ ౬౩ ॥ (వర్ దిశః)
 మథ్నత్వాం దధి మాతరి త్వమపిబో గత్వా స్తనం జాతు సా
 ప్రోద్ధర్తుం లఘు దుగ్ధముత్సృతమగాత్ క్రుద్ధోఽర్థపానాత్ భృశమ్ ।
 ((౬౨)కమలదేశ్యం = పద్మసదృశమ్ ॥ (౬౩)సమాః = సర్వాః ।
 దిశా ఇతి భాగురిమతేనామ్ ॥)
 భిత్త్వా తద(ద్ద)ధిపాత్రమాత్తనవనీతో యాతవానేతయా
 త్వం చాన్వీయ ధృతోఽథ బన్ధనహరో బద్ధో బతోలూఖలే ॥ ౬౪ ॥
 ఆకృష్యేదములూఖలం ధనదజావాపాత్య తావర్జునో
 శాపాన్మోచితవాన్స్వమోచి చ భవాన్ పిత్రాథ సత్రాఖిలైః ।
 యాతో జాతుచనోపనన్దవచసా బృన్దావనం పావనం
 వత్సానామవనోత్సుకోఽభవదథ త్రైలోక్యరక్షోద్యతః ॥ ౬౫ ॥

అ(ఆ)హారిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

అహని చ కుహచన రచయన్నదనం
 ప్రగ ఇహ హాలినా ప్రముదితవదనం
 తపనీయకలాపైరజిత భవాన్
 కమనీయోఽపి చ కాచం ధృతవాన్
 పల్లవమ్ ।
 వివిధం విదధిథ విహృతాని విధో
 వివినే బాలకవిలసితసవిధో (వివి)
 మురళీం గవలం కలయన్నిలయా-
 ని(న్ని)జతర్ణకసజ్జయుతో నిరయాత్
 (తపనీయకలాపైః = స్వర్ణభూషణగణైః ॥ తర్ణకో వత్సః ॥)
 మురళీరవతరళీకృతహృదయై-
 ము(ర్ము)రహర పృథుకైరపి చ సహృదయైః (వివి)
 పరిభాసురపరభాగలలామా
 భృశపావనశుభభాజననామా
 వనమారిథ విషమాయుధధామా

వితతోరసి సతతోదితదామా (వివి)
 రచయన్మురళీం ముఖరాం మధురం
 రజయన్మపి విపినే మృగనికరం
 రమయన్ములపైర్వత్సకనికరం
 రసయన్మచరోఽర్భకనికరమరం (వివి)
 ఫలదలవిలసితతరుమన్యాయాం
 ఖరతరదినకరకరశూన్యాయాం
 తవ పదనశినమిశనధన్యాయాం
 వ్యహరో నరవర వరవన్యాయాం (వివి)
 హేలాభరతో మురహర ముషితం
 లీలాసాధనమపరైర్విదితం
 వేలాతీతప్రముదితమిహ జహతో
 బాలాన్ సమభిననన్దిథ హసతో (వివి)
 (వనమారిథ = వనం ప్రాపిథ ||)
 క్వచనారచయన్నాహవమనుగై
 రచయన్ వ(క్వ)చనోత్లవనం ప్లవగైః
 క్వచన చ కృతర్ముజ్కృతిరశినికరైః
 కచన ప్లవనకృదిహ భేకవరైః (వివి)
 క్వచనోపవిశన్ బకవన్నిభృతం
 కచనానురువన్ బత పతగరుతం
 క్వచనారచయన్ వృషవన్నదనం
 రచయన్ వచన చ శిఖివన్నటనం (వివి)
 ఇతి జడజనతారచితేన పథా (వర్ జనతాచరితేన)
 విహరన్నజితారమథారమథాః
 అపి కృతరతిరాత్మని సహపృథుకై
 రమరైరవతోకితుమురుకుతుకైః (వివి)
 ముహురాపీయ హరే తవ రూపం
 మురహర నను మునినివహదురాపం
 విహృతిపరైరితి పృథుకైరమితం
 సుకృతిన ఇహ జగతి జితా నియతం (వివి)
 తత్సమయే వత్సవపుస్త్యత్సరణీముత్ససర్ప దర్షభరాత్
 త్వత్సమరసముత్సుకమతిరుత్సృతకోపాత్సురారిరిహ కోఽపి || ౬౬ ||

దృష్ట్వా దుష్టావ(వమ)ర్దోద్యత దనుజపతిం లీలయా పాదయుగ్మే
 ధూత్వా తం ఘూర్ణాయిత్యా ద్రుతముపరి కపిత్థస్య చిక్షేపిథ త్వమ్ ।
 వత్సాన్ వ(స?)త్వైః సహాహన్యథ కుహచిదవన్ పాయయిత్యాథ పాథో
 నాథామూన్వా?(ముత్పా)తుకామాన్ సఖిభిరపి భవాన్ పతి(పీత?)వాన్ పీతవాసః ॥
 ౬౭॥

శక్కరాభరణరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

బకనామకదనుజో బత సవిధం తవ గతవాన్
 బకరూపక ఉదితామితరభసం కబళితవాన్
 దహనోపమవపుషం లఘు గళతో విగమితవాన్
 స భవన్తమపి చ కేశవ శసితం ద్రుతమితవాన్
 ఆయి మాధవ వధలోలుపధిషణం సపది భవా-
 నవధార్య తమసురాధిపమధికం క్రుధమితవా-
 నదసీయకసవిధం పునరశనైరుపస్మతవా-
 నథ తం లఘు ముఖతో విదలితవాన్ విశసితవాన్
 ప్రాప్తో భోక్తుమనా వనం దినముఖే వంశిరుతామోదితై
 రాజత్తేమనజేమనైః శిశుజనైః సాకం భవానేకదా ।
 తత్రాఘం నిజఘాన వాహసతనుం తత్రే చ తద్వక్త్రగాం-
 స్తత్సత్వస్థమహో మహోజని సురా హర్షాదవర్షన్ సుమమ్ ॥ ౬౮॥

త్స్యన్మధ్యేఽర్భకాణాం కబళఫలగణాన్ పాణిపద్మే చ వామే
 కక్షి శ్కం చ వేత్రం జఠరవసనయోరన్తరే వంశికాం వా ।
 ((౬౮)వాహసతనుః = మహోరగశరీరః । తత్రే = రక్షితవాన్ ।)
 బిభ్రద్విభ్రాజమానో విధురివ భగజైరావృతో హాత(స)యన్ స్వాన్
 నర్మోక్త్యా భుక్తవాంస్తస్య దివి విబుధగజైర్వీక్షితో విస్మయేన్ ॥ ౬౯॥

జ్ఞాతుం తావన్మహత్త్వం తవ సపది తిరోధాద్విధాతాథ వత్సాం-
 స్తస్యయ్యన్వేష్టుం గతేఽమూన్ కరధృతకబళార్థే సగోపార్భకాన్ వః ।
 వత్సాత్పా వత్సపా(కా)త్పా గవలమురళికావేత్రశిక్యాదికాత్పా
 ప్రాపః ప్రాగ్వద్విహృత్య వ్రజమథ మురళీం నాదయన్ మోదయంస్తస్వమ్ ॥ ౭౦॥
 త్వద్వీక్షైకప్రవణహృదయాః సాదరం ప్రాక్ సవిత్రీః

పుత్రేక్షైకప్రవణహృదయాః సామృతం తా భవస్తిః ।
 త్వాం చాలోక్య ప్రతికలమలం హర్షముత్కర్షయన్తం
 భ్రాతా సర్వే తదధిగతవానబ్ధకాన్తేఽబ్ధకాన్తే ॥ ౭౯ ॥
 వత్సోఘం వత్సరాన్తే నవమనవమపి వ్యాకులే లోకయిత్వా
 లోకేశేఽదీద్యశో ద్రాగరినశినగదాశఙ్ఖసజ్కృన్తవాహమ్ ।
 భ్రాజిష్ఠం రత్నరోచిష్ఠభిరభినవభూషాభిరిన్ద్రోపలాభం
 రాజిష్ఠితామృరాలమిభుతజఘనభరం తావదేనం నవీనమ్ ॥ ౭౨ ॥
 తాన్వస్త్వాన్మూర్ఠీరసజ్కాః సురమునిదనుజైః శూలినాప్యాత్మనా చ
 ప్రత్యేకం సేవ్యమానాః శ్రితజలధిసుతా వీక్ష్య ధాతా ముమోహా ।
 తావత్త్వాం జాతమేకం కరఘృతకబళార్ధం స పాదారవిన్దం
 వన్దం వన్దం చ మన్దం సవిధముపసరన్వస్తవీదస్తవీర్యః ॥ ౭౩ ॥

ముఖారిరాగేణ గీయతే । చమ్పతాళేన వాద్యతే ।

ఘనకమనరోచిషే తటిదుపమవాసనే
 మాహా(మహి)తవనమాలినే పశుపసూనో
 కచభరకలాపినే మృదుపదవిరాజినే
 మురహర నమోఽస్తు తే ఖలవనకృశానో
 పల్లవమ్ ।
 విబుధవర విషహ నను సాహసమహో మే
 వితర చ విబోధమయి మాధవ విభో మే
 వపుషోఽపి తేఽస్య న హి మహిమానమవసాతు-
 మీశ ఇహ కిము నిజసుఖానుభూతేః
 అవధూయ బోధమాపీయ చరితామృతం
 తవ రూపమాభజన(న్)కేఽప్య్యరువిభూతేః (వి)
 భక్తిమపహాయ యో బోధమభిలప(ష)తి
 తుషహన్తురివ హన్త ఫలమస్య శోకో
 నిత్యమపి నిచ్చలాం తవ తు పదపఙ్కజే
 భక్తిమేవాయమభిలషతి బుధలోకో (వి)
 (అవసాతుం = నిచ్చేతుమ్ ॥)
 లోకయ దురాత్మతాం మమ పరాత్మని భవతి
 మాయిజనమోహనే భువనయోనౌ

మాయాం వితత్య విభుతాం బోద్ధుమభిలష-

న్నహమిహ కియాన్ కీట ఇవ స కృపీడయోనౌ (వి)

మయి ఖలు రజోమయే మదభారభాజనే

మానాస్థమానసే దీనబస్థో

భువనేశమానిని చ భవదీయచరణైక-

శరణ ఇహ కురు కృపాం కరుణైకసిన్దో (వి)

పుథుకస్య శయితస్య నిజమాత్మకుక్షో

పదోత్తేప ఆగనే కల్పతే కిం(కిమ్-సిర్, హో@@వ@@ కిం బేచోమేన్ కిం ఇన్ Oళ్ళ?)

భవదుదరశాయినో మాతేవ మదప-

రాధం భవాన్ విషహేత న జగత్పతే కిం (వి)

తస్మిన్నుక్తేస్వతి యాతే తదను మతిమితే సార్థమర్థైః క్షణార్థే(ర్థం)

మన్వాన్వైరబ్ధమేకం కబళమథ భవాన్ భుక్తవాన్ భక్తబస్థో ।

సోల్లాసైర్వాగ్విలాసైర్ముహురపి రసయన్నేష తోషేణ ఘోషం

పశ్చాత్తైః పశ్చిమాశామరుణయతి రవావీషదీషామ్పభూవే ॥ ౭౪॥

ప్రకామమేతాం వసతిం ప్రకాశయన్

ప్రసారయన్ కామద కాముదోదయమ ।

((౭౫)వసతిం = నివాసం, రాత్రిం చ ।

కాముదోదయం = భూమా సన్తోషసమ్పత్తిం కైరవోదయం చ ।

గవాం = ధేనూనాం, రశ్మినాం చ ॥)

సమేధమానః శనక్తైః శశి యథా

గవామథాతేనిథ చారు చారణమ్ ॥ ౭౫॥

కాన్తారాన్తే విస్సృతసుమనస్సౌరభే సౌరభేయీ-

ర్నాయన్నాయం(నాయన్నాయం- చన్గేద్ ఇన్ Oళ్ళ)విపులములపం బాలలోకేన సాకమ్

।

గాయం గాయం సుమధురమపి ద్రావయన్ గోపబాలాన్ (వర్ గ్రావజాలం)

చారం చారం స పునరపునా హన్త బృన్దావనన్తం (నాన్తం?) ॥ ౭౬ ॥

శ్రీదామనామ్నః ప్రణయైకధామ్నః సఖ్యుర్గిరా తాలఫలం జిఘత్సుః ।

త్వం ధేనుకారణ్యమితోఽగ్రజేన న్యజిఘతో ధేనుకముగ్రవీర్యమ్ ॥ ౭౭ ॥

సఞ్చార్క(సఞ్చార్క- చన్గేద్ ఇన్ Oళ్ళ)గాః సరసమస్తమహాస్త భాస్వాన్

సమ్పావితాఖిలదిశోఽస్తమహాస్తదానీమ్ ।

ఘోషం భవానపి చ భూరిమహాః సతోషం

యోషాజనేన నిఖిలేన నిరీక్ష్యమాణః || ౭౮ ||

నాథ త్వం జాతు యాతః పృథగథ హాలినా యామునం కాననాన్తం

పాథఃస్నాయుద్విషాక్తం పశుపశుపగణానాతపార్త్యాశు పీత్వా |

((౭౭)మృజీఘనః - అఘతయత్ |

(౭౮)అహస్త - గతవాన్ | వ్యతిరేకధ్వనిః ||

ఆలోక్యావిష్టమోహాన్ ద్రుతమమృతరసస్యన్తసన్తోహనైస్తాన్

కారుణ్యార్ధైః కటాక్షైర్జగదృభయవిధావర్పితాత్మన్నతార్ఘ్నిః || ౭౯ ||

అవలోకయతో గరళాకులితాన్

పతతో నిఖిలాన్ పతతోఽనుజలే

కరుణాకర హే కరుణాజలధే

కరుణామస్పృణా ధిషణాజని తే || ౮౦ ||

అహిసారమసారమసారమతిం

తరసాసరసాదపసారయితుం

ఉరుసార రసాదథ సానువరం

మనసా వ్యవసాయమసావకృథాః || ౮౧ ||

పాటిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

అమ్బరచుమ్బకవిటపకదమ్బం

తటగతమముమధిరుహ్య కదమ్బం

యమునామ్బుని రయవిజితకళమ్బం

తదను పపాత భవానవిళమ్బం

పల్లవమ్ |

రమతే నితరాం మతిరమరపతే

నను తే దమనే ఖలు ఖలవితతే (రమతే)

త్రిభువనభారభృతోఽజిత భవతో

నిపతనతో నిరుపమవేగవతో

ధనుషాం శతమథ తటమజ సహసా

సమమజ్జయధి(జ్జయదధి)కముదా సహ సా (రమతే)

ఉద్కాదుదగాదురగోఽథ రయాత్

సవిధం తవ హన్తుమభీతిరయాత్
 ఆపి మర్మసు దుర్మతిరదశదయం
 శివశివ రభసాదపయాతదయం (రమతే)
 స తు సమవేష్టయదాశు భవన్తం
 సకలజనేష్ట సదా శుభవన్తం
 స తటస్థోఽపి నిశామ్య దశాం తాం
 పశుపజనో రుజమభజదశాన్తాం (రమతే)
 అజిత నను త్వామతిశితదశనై-
 రలమదశదసావహిపతిరశనైః
 బత మోహరుజాపరితాపాదిక-
 మిహ పునరభజత పశుపానధికం (రమతే)
 వపురేవ తవావృణుతేహ పరం
 విపులోఽహివరో న బలం హి పరం
 త్రైవలజాలవృతో జగతి గజో
 భవతి విభో కిము పరికలితరుజో (రమతే)
 పశుపజనోఽథ సరోదో జన్యం
 సపది నిశమ్య సమోదోఽజన్యం
 సకలోఽపి విభో వివశోఽతిశుచా
 వ్రజతోఽథ గతో విహతోఽపి రుచా (రమ)
 అరిదరముఖరేఖానివహపదై -
 రయి సూచితయా తవ విశదపదైః
 తరణిసుతా చ సరణ్యా తరసా
 తరశహృదమునాపే మహితరసా (రమ)
 వీక్ష్య దశామథ తత్ర రుజమతనుం
 యాతా పాతయితుం పయసి తనుం
 ఆరభతావలిరిహ గోపానా-
 మాపతితాధికవృతిలోపానాం (రమ)
 రుజమజిత భవాన్ నిజబన్ధుతతే-
 ర్నిరసితుమురుతనుభృదనన్యగతేః
 నతజనబన్ధో పశుపాలమణే
 విగలితబన్ధో నిపపాత ఫణే (రమ)

(సమః పశుపజనః = సర్వో గోపతోకః | జన్యం = యుద్ధమ్ | అరిదరేత్యాదేశ్చక్రశక్ష్ణాదిరేఖాలాఙ్ఘనై
|

తరలహృదితి క్రియావిశేషణం బోధ్యమ్ ||)

పీతామ్బరేణ రుచిరేణ విరోచమాన-

స్త్రీష్టన్ భుజ్జగ్గపతిమూర్ధని భేజిషే త్వమ్ |

బాలాంశుమాలికరజాలవిరాజమాన-

నీలావలార్ద్రప్రభ(గ్రభ)వబాలతమాలలీలామ్ || ౮౨ ||

కామోబధరిరాగేణ గీయతే | పఞ్చాపరితాశేన వాద్యతే |

భోగనామ్ని నటనమకృత

రజ్జసీమ్ని మహితరత్న-

దపిధామ్ని విబుధవిసర-

వక్షికం భవాన్

పల్లవమ |

కృష్ణ రామ కృష్ణ రామ కృష్ణ రామ కృష్ణ రామ

కృష్ణరామ తవ తు నటనమధికమోహనం (కృష్ణ)

పాదకమలకలితకనక-

పాదకటకనినదవలయ-

నాదకమనపాణికమల

తాళమోహనం (కృష్ణ)

చారునిహితచరణనళిన

తాళసదృమఖిలవిబుధ-

జాలమధికకుతుకమకృత

వాద్యవాదనం (కృష్ణ)

దైవతాని వియతి వివిధ-

యౌవతాని విదధురధిక

మోదితాని మధురమధుర-

గీతకాని తే (కృష్ణ)

దేవపరిషదజిత కుసుమ-

మావవర్ష పశుపవితతి-

రాజహర్ష నునువురపి చ

తాపసర్షభాః (కృష్ణ)
 శ్రాస్తబన్ధగళితలళిత-
 కుస్తశాస్తలసితచలిత-
 పిఞ్చకాస్తమధికతరళ-
 మకరకుణ్డలం (కృష్ణ)
 శర్మకారిఘుస్పణతిలక-
 కర్మహారినిటిలనిలయ-
 ఘర్మవారిమిళితలుళిత
 నిర్మలాళకం (కృష్ణ)
 కఞ్జకదనకమ్మవదన-
 మఞ్జువిస్తనన్దమిత-
 కుస్తసమితమస్తహసిత-
 కన్దసులాళితం (కృష్ణ)
 తరళతరళధన్యహార-
 మిళనలళితవన్యదామ-
 వహనసుబహుమన్యమాన-
 బాహువివరకం (కృష్ణ)
 స్థానచలితకమనకనక-
 సారసనకనికరరుచిర-
 సారకపిశవసనముదిత-
 కిఞ్కిణీరుతం (కృష్ణ)
 ఉరగశిరసి విలసదరుణ-
 మణికవిసరవిస్తకీరణ-
 నికరమిళనకమనచరణ-
 నళినయుగలకం (కృష్ణ)
 నర్తనేత్ర లలితనళిన-
 పత్రనేత్ర సజలజలద-
 మిత్రగావ(త్ర)మయి తవతి-
 మాత్రమావభౌ (కృష్ణ)
 సన్నతం చ సన్నతం చ
 సన్న్యజన్ ఫణం భవాన్
 (వన్యదామ = వనమాలా || సారసనకం = కటిసూత్రమూ) ||

సమున్నతే సమున్నతే
 సమున్ననర్త చ (కృష్ణ)
 యద్వదేవ వసనమజిత
 పదద్వ(ద్వ)యేన పయసి తమిహ
 తద్వదేవ పరిమమర్ద
 స చ రజో జహౌ (కృష్ణ)
 అఖిలవదనవిగళదస్పజ-
 మధికవివశహృదయమనఘ-
 మజిత తదను ఫణినమతను-
 వినయమతనుత (కృష్ణ)
 అహిరయం తు విదితమస్త
 రథ భవస్తమస(మ)రబృన్ద-
 పరమవస్తద్వ్య(స్వ)మయి ముకున్ద
 పరమవస్తత (కృష్ణ)
 సన్తాపశాన్త్యై హృదయేషు ధన్యైః సన్ధార్యమాణం విసృతోరుసారమ్ |
 భద్రశ్రియం త్వాం భుజగేవ(శ్చ)రోఽయమవేష్టయద్దేవ తదేవ యుక్తమ్ || ౮౩||

(యద్వదేవ వసనం = వస్త్రం యథా | రజోత్ర = రజోగుణః పరాగచ ||

(౮౩)భద్రశ్రియం - మజ్జలకరలక్ష్మీయ(యు)తం, చన్ద్రనతరుం చ ||

వ్రజభువి వనితానామన్వహం జీవనాశా-

వహమహాహా భుజగ్గం త్వాం భుజగ్గోధిపో యత్ |

పరమభయవిధానే ప్రోద్యతం దేహభాజాం

విశసితుమదశద్ ద్రాగచ్యుతైతచ్చ యుక్తమ || ౮౪||

ధన్యా నాగేన్ద్రకన్యా వరమతివిధురం మూర్ధ్ని పార్శ్విప్రహారై-

ర్థృష్ట్యా పుష్టాధయోఽథ త్వరితముపగతా లిప్సవో భర్తృభిక్షామ్ |

త్వత్పాదాబ్జే పతిత్వా ప్రణతిధరజగత్పారిజాతాయమానే

హస్తావస్తోకభక్త్యా శిరాస(రసి)ముకుళయన్యోఽముమస్తోషత త్వామ్ || ౮౫||

సౌరాష్ట్రరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

విరచితశమలే సముచితమయి తే

విఫలితసలిలే శమనం దయితే

ఏతదనుగ్రహ ఏవ హి జాతం

ప్రాప్తవతోఽస్య భవత్పద్మాతం

పల్లవం

జీవితనాయకజీవితదానాత్

ఈశ ద్యా(దయా)వశ జీవయ దీనాః (జీవి)

((౧౪)భుజిఙ్గః = విటః । పరమభయవిధానే ఇత్యత్త పరం, అభయవిధాన ఇత్యపి ఛేదః ।

జీవనాశావహ ఇత్యస్య జీవనాభిలాషకర ఇతి చార్థః ॥)

ఖలజనదమనో నిజమవతారం

ఫలయసి కుశలతతేరవతారం

అలభత తవ పాదరజోఽద్య వరో

యదర్థం జననవతామజని వరో (జీవి)

పావనపాదరజోఽజిత భజితే

యో బహుతరసుకృతవశాదజ తే(వశదతామజితే)

వాఙ్చుతి న దివం స ఖలు సుజన్మా

మాధవ తదయం జయతి సుకర్మా (జీవి)

తవ పాదరజో జహదాధినిధౌ

గళదవధౌ శివ శివ భవజలధౌ

ముహురున్మజ్జతి మజ్జతి నూనం

క్వచిదపి తరతి న స తు పునరేనం (జీవి)

మాయాదివ్యత్రిభువనమహితతోరిహ మూలం

భవతి భవానసుపమసుఖమూలం

అతివితతాజిత వృత్తిరపి చ భవాన్

స్వరమరుదపి భిక్ష్కరోఽస్య భవాన్ (జీవి)

నయనామ్బుజచుళకేన తు పిబతాం

తవ రూపరసాయనమిహ జగతాం

భాగ్యలతాఫలమపచేళిమతాం

భజతి కిమంహోఽదనహేళిమతాం (జీవి)

అలమిహ న వనే యోగిజనోఽయం

కిము తవ నవనే భోగిజనోఽయం

ముదితః స్వయమేవ జవాదయి తం

మోచయ శోచ్యామిమం నో దయితం (జీవి)

అనుకమ్పాలయ నో వివశానా-
 మనుకం పాలయ శోకవశానాం
 విలసద్విభుమముమతివివశేహం
 విలసద్విసయం విమృదితదేహం (జీవి)
 సకృదపరాఘం నిజజన విహితం
 విషహేత మహీపతిరపి మహితం
 పతిజీవితవితరణతో హి హరే
 ప్రతిజీవయ నోఽరుషమపి చ హరేః (జీవే)
 నారాయణ నరకాన్తక నారక-

పారాయణహరచరణసరోజం
 మురహర ముహురపి నాథ నమామో
 మురహర ముహురపి నాథ నమామో (జీవి)

(అనుకమ్పాలయ = కృపానిలయ | అనుకం = కమితారం ౧ విలసద్విభుం = సర్పశ్రేష్ఠమ్

| “సత్సూద్విషే¹త్యాదినా క్విపి విలసదితి సర్పవాచి |)

దామోదర తే దనుజరిపో జగ-
 దామోదరతే చరణసరోజం

మురహర ముహురపి నాథ నమామో
 మురహర ముహురపి నాథ నమామో (జీవి)

పవం దేవ స్తుతోఽహశ్వి (హీశ్వ)రమముమముచః సోఽప్యవాదీద్భవన్తం
 జాయైవాత్యస్తకోపాకులమఖిలమహీనాం కులం పఙ్కుజాక్ష |

త్యాజ్యో జాతిస్యభావః కిము మురహర మే నిగ్రహోఽనుగ్రహో వా
 స్వామిన్ కామం విధేయో భణిత ఇతి భవానభ్యభాణీత్ ఫణీన్ద్రమ్ || ౮౬ ||

భో భో భోగీన్ద్ర వేగాత్ ప్రవిశ జలనిధిం నాగవైరీ న వైరం

మత్పాదోత్పన్నవిహ్నా త్వయి నను తనుయాదేవమాదేశత్సై |

భక్త్యా నత్వాతు భూయోఽప్యపహృతవివిధోపాయనానాం వధూనాం

సార్థః(ర్థే)సార్థం ప్రతస్థే ప్రతి జలధిమసావగ్రణీః పుణ్యభాజామ్ || ౮౭ ||

ససర్ప దర్పరహితః స సర్ప ఉదధిం విభో |

సదర్పకవధూపేతః సమర్పితమనాస్త్యయి (౮౮)

((౮౮)సదర్పకాభిః సకామాభిర్వధూభిరుపేతః |)

కాశిన్ధిం విశ్వభోగ్యాం విదధదపనయన్ కాశియం నాగమేవం

మిత్రైః సమ్మోదపాత్రైః సమగత చ భవానస్తశైలేన చార్కః |

గస్తం ధ్వాన్తోపరోధాధికమకుశలే బన్ధులోకే శయానే

దావాగ్నిం పీతవాన్ద్రాగిహ తు విస్మమర(రం)పాతవాన్ బన్ధుతాం చ || ౮౯ ||

కాణ్డీరైర్జాతు భాణ్డీరకవటనికటే గోదమానోఽథ గోపై-

ర్షస్త్వావరస్కన్డే ప్రలమ్బం మురహర హా(హ)లినా ఘాతయిత్వావిలమ్బమ్ |

ఐషికాఖ్యం వనాస్తం తృణరసనరసాదేయుషీష్యేవ గోషు

ద్రాగన్విష్యాత్ర యాతో దవదహనభయాత్ పాలయామాసిథ స్వాన్ || ౯౦ ||

త్వద్రూపాలోకనోద్యత్స్మరవిధురధియో హస్త కాస్తం భవస్తం

కాఙ్క్షన్త్యో గోపకన్యా విదధురథ కళిన్దాత్మజాతీరదేశే |

వర్యామార్యాసపర్యాం విధివదిహ విభో మాగశీర్వా(మార్గశీర్వా)ఖ్యమాసే

తీరే విన్యస్య వాసాంస్యథ తద్వ(తదవ)సితౌ రో(రే)మిరే వారిపూరే || ౯౧ ||

మన్ద(న్దం)మన్దం ప్రయాతో నిభృతమిహ భవాన్ హేలయా చేలజాలా-

న్యాహృత్యాంరుహ్యా నీపం కమపి ముఖరయన్వేణమత్రావత్స్థే |

((౮౯)సమగత = సమగచ్ఛత | “వా గమ” ఇతి కీర్త్యపక్షేఽనునాసికలోపః | బన్ధుతాం

= అ(బ)న్ధుసమూహమ్ | పాతవాన్ = రక్షితవాన్ | లుగ్వికరణస్య పాతేరీత్వం న ||

(౯౦)గోదమానః = క్రీడన్ ||

ప్రీణాభీతిప్రమోదైరథ వివశధియో మజ్జువాణీరవాణీ-

ర్వాణీం వేణీం సుధాయాః సరసమితి హరే త్వాం చ తాశ్చజ్జులాక్ష్యః || ౯౨ ||

నాదరామగ్రిరాగేణ గీయతే | పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే |

చేలజాలమఖిలమేణశావలోచనా

హేలయాశు నయత పేలవాఙ్గరోచనాః

సత్యమేవ గదితమేతదఙ్గ నర్మ నో

తథ్య ఏవ నిరతమాకలయత మన్మనో

పల్లవమ్ |

యువతిలోకలోభనాకృతే మనోగతం

నను మనోరథం జవేన పూరయామి తం (యువతి)

అమ్పరేణ రహితమమ్బునీహ ఖేలనా-

దమ్బికార్చనాఫలమచలదమ్బుజాననాః

అంహసో హి విహననాయ రంహసైవ మా

సంహతా వినమత సుబహుమానమనవమా (యువతి)

బాల చేలమాహరేహ మోహనాకృతే

లీలయాలమఖిలలోకవిరచితానతే

((౯౨)అవాణీరుక్తవాన్ ||)

నన్దగోపకృతవరేణ్యపుణ్యపరిణతే

నన్దసీద్ధశీ హి తే కథార్థ శుభమతే (యువతి)

వ్యాప్యతం తు నిన్ద్యమేతదేత్య గోకులం

వ్యాహృతం తు యది విహారలోలుపాఖిలం

సద్య ఏవ స ఖలు పశువలోకరక్షకో

హృద్యరూప దుర్విసీత సాధుశిక్షకో (యువతి)

సుచిరమార్య జీవ వసనమపహృతం రహో

వితర కిమవశీకరోషి కిజ్కరీరహో

వివశముదితమేతదేష విదితవాన్ భవాన్

విశదమృదులహసనవసనమేవ దత్తవాన్ (యువతి)

యువతివితతిరజిత లజ్జితాపి వేపితా

మహితశీతవైభవేన తీరమాపితా

చలదురోజకలశగరిమసమ్మదానతా

ప్రణయమదననున్నమానసం పదానతా (యువతి)

సుదుర్లభామత్ర హి వల్లపీజనే

రతిం పరామాత్మని శుద్ధతాం చ తామ్ |

విదన్నదాదేవ ముదా తదంశుకం

తదీయకామానపి చాన్వమన్యథాః || ౯౩||

కన్యామ్నా(స్తా)ధన్యధన్యాః సద్యమనుగృహీతాస్త్యయైవం ప్రపన్నా

బీ(వీ)క్షం వీక్షం త్రిలోకీజననయనమనోమోహనాఙ్గం భవన్తమ్ |

గేహం దేహేన యాతా భవతి దృఢతరం నాథ విన్యస్య చేతో

ఉష్ఠైరమృగస్యయార్జైస్త్యమథ తరణిజాం ప్రాప్తవాన్ పార్శ్వమాప్తైః || ౯౪||

ఆపీయామృఃక్షుధాన్తైరయి వరద భవాన్ బన్ధుభిర్యాచితాన్ధో

హన్తాలం భక్తలోలోఽప్యజని పునరపి ద్రాగలం భక్తలోలః |

ఏతానూచే చ పోతాన్ హరిరయమదనార్థీత్యమూన్ బాడవేన్ద్రా-

నీజానాన్ వ్యాహరధ్వం ద్రుతమితి కథితాస్తేఽబ్రువన్నాప్య విప్రాన్ || ౯౫||

ఆరాదాస్తే సరామః ప్రసిత ఇహ హరిరోభి(రోభి)జనే భోజనేతా

తీరే సూరాత్మజాయా ముహురితి కథితాస్తేఽభజన్యౌనముద్రామ్ |
పోతాః ప్రోదుశ్చ తత్త్వామథ సమచకథస్తత్ప్రియా నాథతేతి
ప్రోక్తాస్తైర్విప్రభార్యాః ప్రణయపరవశాస్త్యాం ప్రసన్నా ధృతాన్నాః || ౯౬ ||

ధూళిపాళినీలీనే రుచిరకవభరే లాఞ్చితం పిఞ్చుజాలైః
ఫాలే బాలేన్దలీలాం కలయతి తిలకేనాఙ్గితం కౌఙ్కుమేన |
కామ్యే సామ్యేన హీనే నయన ఉరుదయావారిణా పూర్యమాణం
కాన్తే కాన్తేర్నిధానే వరద పరిలసత్కుణ్ణలం గణ్ణదేశే || ౯౭ ||

((౯౪)అమృతస్యా = పిపాసా | తరణిజా = యమునా ||

((౯౫)యాచితాన్తో = యాచితాన్నః | భక్తమన్నమ్ | ఈజానాన్ = యజమానాన్ ||

((౯౬)భోజనే ప్రసితః=అశనే ఉత్సుకః ||)

వత్సే వత్సేన రమ్యే విలసితవనమాలం చ పీతామ్బరేణ
శ్రోణీబిమ్బే చ సంవేష్టితమనుగవరస్కన్ధసకైకబాహమ్ ||

ధన్యాత్మన్నన్యబాహోఘృతకమలమిమాః కాళికాకో(కే)ళికారం
రూపం తే రూపయన్త్యో గతనిఖిలపరీతాపమాపన్ ప్రమోదమ్ || ౯౮ ||

సకలమపి విధూయ స్వావలోకైకలోభా-

త్సపది నిజసమీపం సజ్గతానాం వధూనామ్ |

సముదితమతిగాఢం లోకయన్ భక్తిభారం

సముదితమతిరేవం మజ్జులాం గామవాదీః || ౯౯ || (వర్ గామగాదీః)

సామన్తమలహారిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

ఆగమనం పునరుదితమతీనా-

మిదముచితమతీవ హి భవతీనాం

పల్లవమ్ |

స్వాగతమయి వనితా భవతీనాం

సాదరమిహ మయి విహితరతీనాం (స్వా)(విహితమతీనాం)

మయి ఖలు నిఖిలజనాత్మని సుకృతీ

సుమహితభావం వితనాన్త్రి(నోతి)కృతీ (స్వా)

((౯౮)కాళికాకేళికారం - మేఘజాలపరిహాసకరమ్ |

తతోఽపి సున్దరతరమిత్యర్థః ||)

అయి తరసైవ తరిష్యథ భక్త్యా

భవజలధిం కృతవిషయవిరక్త్యా (స్వా)

అధునా సేధత వివిధవిధానం

విధినా చ సమాపయత వితానం (స్వా)

లభ్యాప్యేవం ప్రసాదం తవ విరహశుచా విప్రభా విప్రభార్యా

సత్వా భూయోఽపి కృత్వా త్వయి ఖలు విగతం మానసం మానసజ్ఞాత్ |

పీత్వా రూపామృతం తత్సుత్రరతిభరతోఽలోచనైర్లోచనైస్తా

గత్వా మన్దం ప్రపన్నా నిజపతినికటం విభ్రమా విభ్రమాత్తాః || ౧౦౦||

ప్రాజ్యం సాజ్యం సభోజ్యం సరసముపహృతం విప్రభార్యాభిరాభి-

ర్భుక్త్యా మిత్రైర్భవాన్ గోకులమగమదలం సజ్కులం సమ్భ్రమేణ

కో వా తాతోద్యమోఽయం వ్రజ ఇతి నిజగాదావిజానన్నివాముం

సోఽప్యోచష్టేహ వృష్ట్యై శరది శరది శక్రాధ్వరో నో విధేయః || ౧౦౧||

జస్తూనాం తాపశాస్త్యై స ఖలు శతమఖః పుష్టితోఽస్తిహేతోశ్చ వృష్టిం

కాలే కాలే కృపాలుః సృజతి ముదితధీః సర్వలోకైకపాలః |

వర్షాధీనం నరాణాం సకలసముపజీవ్యం విశేషాదిదం నః

సర్వా గవ్యాపి నవ్యోలపచయముపజీవ్యేయమావ్యా పృథివ్యామ్ || ౧౦౨||

(సేధత = గచ్ఛత || ౧౦౨)నవ్యోలపచయం = నూతనతృణసమూహమ(మ్) | గవ్యా =

గోసమృహః | ఆవ్యా = రక్షణీయా ||)

ఇదం వచో నిశమయన్మదం బత శమం నయన్ |

మఘానోఽయమఘానాఙ్గమగాదీరజితాథ తమ్ || ౧౦౩|| (వర్ ఆఘానాం గాం)

భూపాశరాగేణ గీయతే |

త్రిపుటతాశేన వాద్యతే |

తాత హే శ్శృణు మామకం

మతమాదరాధినాధు

తోషమేష గతో వృష్టై-

వ హి వర్షతీతి న సాధు

పల్లవమ్ |

త్వయి మమ విభో విదితవేద్యే

భణితిరితి కా వా (త్వయి)

కాననే ఖలు పాదపావలి-

రాదధాతి సుఖేన

పాకశాసనమానసే

కిము సమ్మదం హి మఖేన (త్వయి)
 మన్మతం తవ సమ్మతం త్వపి
 కిన్ను వా ఘటతే హి
 (తృప్తౌషా ఇన్ద్రః ||)
 కిచ్చనాపి చ చిన్తితే సతి
 సన్మతే తదవేహి (త్వయి)
 స్థితిలయోదయమపి చ దేహిషు
 విహితకర్మభిరేవ
 నియతమీశ్వర ఇహ తదను
 సృతిమాత్రతత్పర ఏవ (త్వయి)
 స్వీయకర్మఫలాన్యథా-
 కరణే కృతీ న వృషాపి
 తాత కర్మవశం జగన్నను
 వర్తతే హి సదాపి (త్వయి)
 ఆప్రమాణమదృష్టమాదధ-
 దత్ర కోఽపి చ జాతు
 న భ్రమేణ తదన్యదైవత-
 వన్దనం విదధాతు (త్వయి)
 వన్దతే యది మన్దధీరయి
 విన్దతీహ న కోఽపి
 మఙ్గలం పరసఙ్గమేన స(స-)
 దఙ్గినేవ కదాపి (త్వయి)
 సన్దేహాగదసఙ్ఖాతసంహారకరణౌషధమ్ ।
 సాధు చేదం వచో మే త్వం సావధానమయే శృణు ॥ ౧౦౪ ॥

ఘణ్ణారమాళవరాగేణ గీయతే । ఏకత(తా)ళేన వాద్యతే ।

అవనిసురావలిరరయి విబుధగణా-
 దపి నియతం త్రిజగతి మహితగుణా
 యదయమగస్త్యో రుషమృషిరితవా-
 న్నహుషం సురపతిమపి పాతితవాన్
 పల్లవమ్ ।

నను తాత గురో గుణవారినిధే
 విశదోరుయశోగణవారినిధే (నను)
 నృపతిం త్రిశక్కుమిహ కుశికసుతో(తోఽ)-
 ఽమరపాతితముద్పి(దపి)పతదపి తం (వర్ హరివారిత)
 తద్దుగ్రహనిగ్రహయోరవనా-
 వవనీసుర ఏవ విభుర్నియతం (నను)
 ద్విజ ఇహ భువనే గురురపి చ వరో
 ద్విజ ఇహ భువనే సుహృదపి చ వరో
 (ఉదపీపతత్ -ఊర్ధ్వమగమయత్ ||)
 ద్విజ ఇహ భువనే నిధిరపి చ వరో
 ద్విజ ఇహ భువనే విధిరపి చ వరో (నను)
 దారుమృదుపలా అపి విప్రజనైః
 కృతసంస్తుతయో బత దైవతతాం
 ఉపయాన్తి తదైవ చ కామదతా-
 మిహ కో ను వదేద్ ద్విజసుమహితతాం (నను)
 తదపర్యాకులమేషు హి కార్యా
 పరమిహ వర్యా సపది సపర్యా
 జగతీహ తు హేతిభిరభిలసితే
 దహనే హి జుహోతి న ఖలు భసితే (నను)
 పశునివహావనమిహ పశుపానాం
 కులధర్మో భవతి హి సకలానాం
 అవనమిదం భవతి బనాధీనం
 వనమిదమపి భవతి ధరాధీనం (నను)
 తదముం పూజయ గోవర్ధనకం
 ప్రతిదినములపైర్గోవర్ధనకం
 (హేతిభిర్జ్వాలాభిః || ధరః = పర్వతః ||)
 యవనైరపి మోదయ గోపాళిం
 వివిధైర్విభవైరపి గోపాళిం (నను)
 ఇతి మేఽభిమతం తాత మతం మతిమతాం వర |
 తరసానుచరేరేతత్తవ చానుమతం యది || ౧౦౫ ||
 ఆస్వాద్యాసౌ త్వదాస్యామలకమలగళద్వాఙ్మధూశీమధూశీం

నన్దో నానన్యమానో నను వచనమిదం వత్స విశ్వోపపన్నమ్ ।
 ఇత్యాభాష్యాయమాఘోష్య చ గమనసముద్యోగముద్వేలమోదైః
 సర్వైః సార్థం చ గోవర్ధనమగమద్గం(దగం)మానయన్ సామ్ర(గ్ర)జం త్వామ(మ్) ॥
 ౧౦౬ ॥

భక్త్యా భక్తేన విక్తేన చ ముదితమనాస్తర్పయన్త్రి (న్వి)ప్రవర్యాన్
 విశ్వోత్కృష్టానహార్యాయ చ సపది సపర్యాం స వర్యాం వితీర్య ।
 గవ్యా నవ్యాముభృతృణ్యాదిభిరపి మదయన్ గోపవామాశకానాం
 జాలైస్త్యధానలాలైస్తదగమథ పరిక్రమ్య యాతో నికేతమ్ ॥ ౧౦౭ ॥

త్వమపి పశుపమధ్యే మోదయన్నాస్థితోఽమూ-
 నపి గిరివరమూర్ధన్యాద్మి గోవర్ధనోఽహమ్ ।
 స్వయమితి ముహురుచ్చైః ప్రోచ్య విశ్వాస్య సర్వాన
 సమదుఢ్(థ)సమవాపః సద్మ సత్తైవ పిత్రా ॥ ౧౦౮ ॥

(గవాం పాశిః పక్షిః । గోపానామాశిరపి గోపాశిః ।
 (౨౦౩)అహార్యః = పర్వతః । గవ్యా = గోసమూహాః ॥)
 శ్రుత్వా వార్తామతైతామధికతరరజోఘూర్ణితాత్మా స తూర్ణం
 జానన్సప్యజ్ఞాసౌ త్వాం శివశివ శతమన్యుః స్వమనోర్విపూతాత్ ।
 తస్వన్నిస్సీమమన్యుం పశుపశిశురసౌ బాలిశః సూరిమాసీ
 వాచాలో నో వినిన్దత్యహహ స మహిమా కోఽపి నష్టో నరాణామ్ ॥ ౧౦౯ ॥ (వర్
 నష్టోఽమరాణామ్)

నైతన్మృష్యే హరిష్యే శ్రియమముమపనేష్యే మదం ద్రాగముష్యే-
 త్యాసజ్య త్వజ్జయేఽసౌ వ్రజభువి విససర్జాశు పర్జన్యజాతమ్ ।
 ఆరూఢో దుర్మదాన్ధః స్వయమపి మఘవా సిన్ధురం సమ్మదాన్ధం
 నిర్యాతో వైరివక్షోభిదురభిదురదుష్పృక్షదోర్దణ్ణచణ్ణః ॥ ౧౧౦ ॥

సక్రోధం తేన శక్రేణ హి సపది విస్పృష్టేషు పుష్టాభిమానం
 సజ్ఘరోద్భూతఘోషస్తనితమిషమహాసింహనాదోద్ధతేషు ।
 వర్షత్స్వభ్రేష్యదభ్రం విహితసుమహితస్తమ్భదమ్భాపసాఠై-
 రాసారైరాతురా సా త్ర(వ్ర)జపదజనతా త్వాం ప్రపన్నా విపన్నా ॥ ౧౧౧ ॥

మాశవగౌడరాగేణ గీయతే । పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే ।

పశుపలోకమధికశీతజాతవేపనం
 ప్రచురశోకమజిత విక్ష్య వివశచేతనం
 ((౧౧౧)సిన్ధురం = గజమ్ । భిదురం = పవిః ॥)
 అరుణపాణీసరసిజేన లీలయాతులం
 కరుణయాతిమస్పృణధీరధారయోఽచలం
 పల్లవమ్ ।
 ఏకశైలవహనమిహ తు కిం ప్రశస్థ(స్య)తే
 భూరిశైలగహనభువనవాహకస్య తే (ఏక)
 మాతరం చ పితరమాకులం చ గోకులం
 కాతరం చ నిఖిలగోపగోపికాకులం
 సాదరం త్వమథ తదీయమాపయో విలం
 సారసం తు మదకరీవ దధదిహాచలం (ఏక)
 పోతమేతమజిత సాహసైకలాలసం
 పాహిమైహి విపది పతితమవశమానసం
 స్థేమపద భవత్కృతే భవాన్ సరోదయా
 ప్రేమవివశమతి చ యాచితో యశోదయా (ఏక)
 ప్రేమభారపరవశా హి పశుపబాలికాః
 క్షేమలోలహృదయగోపగోపబాలకాః
 గోధనాని పురుధనాని చాధికాదరా
 విప్రసంసదే ధియాదురాధికాతరాః (ఏక)
 శిఖరిసత్తమం తు వామబాహునా వహాన్
 సురభిమర్కనన్త్యమపరబాహునావహాన్ (?)
 సరసతరగిరా చ సకలమాపయన్ముదం
 ప్రథమనిహితతోఽచలోఽథ నో పదాత్ పదం (ఏక)
 పశుపయూథమమృతరూపమధిహృదం దధత్
 తవ తదమృతరూపమమితమోదమాదధత్
 సుహితతాం సురేశసుమహితాభివావహాత్
 న తు తృషాపి న క్షుధాపి తాపమావహాత్(ఏక)
 నిర్విశజ్జుమచలధారిణః శ్రమం తదా
 సంవిశజ్జియ సవయసోఽథ తబ(వ)గళన్మదాః

సర్వ ఏవ బాహుముదనయన్నసమ్మదా-
 స్తాన్ విలోక్య కిమపి హసితవాన్ భవాన్ముదా (ఏక)
 వోఢుమపటురూఢకపట ఇహ సహాచలం
 గోపవటురయం పతేద్వికమ్పితాచలం
 ఏవముదితనిననః పురన్దరోఽశనై-
 ర్దేవ భృశమవర్షయదఖితైరథో ఘనైః (ఏక)
 సర్వ(ప్ర?)వాసరమితి సప్తహాయనో భవాన్
 సప్రమోదవహదచలమప్రమాదవాన్
 శక్రమాదముదితమక్రమేణ విహతవా-
 నద్రిమాశు మహితలేఽత్ర దేవ నిహితవాన్ (ఏక)
 సద్యో మోముద్యమానైరహమహమికయా త్వం పరిష్యజ్యమానో
 నన్దాద్యైర్నన్ద్యమానో గృహమథ పశుపైరాప్తవానార్తబన్ధో ।
 తాతోక్తత్వన్మహత్త్వద్విగుణితబహుమానానురాగార్ద్రగోపం
 వంశీనాదామృతాబ్ధౌ జగదఖిలమపి క్షిప్రమాప్లావయస్త్వమ్ ॥ ౧౧౨॥
 ఆతామ్రాతిమనోహరాధరపుటే విన్యస్తవంశం ముదా
 రన్ధ్రవ్యాపృతకోమశాఙ్గులిదళం సాచీకృతాస్యామ్బుజమ్ ।
 వ్యత్యస్తాఙ్గీ సవిభ్రమోన్నమితవామభ్రూలతం తే స్థితం
 చిత్తే మే స్ఫురతాదిదం మురరిపో విశ్వైకసమ్మోహనమ్ ॥ ౧౧౩॥

శక్రరాభరణరాగేణ గీయతే । చమ్పతాశేన వాద్యతే ।

మధురతరమురళికానినమధు రసయతాం
 ప్రమదభరవివశతాం లళితగీతే
 విశదయితుమీశ కే జగతి పునరీశతే
 శివ శివ రమాపతే పరమసుఖమయాకృతే
 పల్లవమ్ ।
 మురరిపో తవ విభో మురళికానిపుణతాం
 భణతి యది ఫణివరో గిరి భజతి మన్యుణతాం (ముర)
 నిఖిలజగదుపగీతనిరతిశయనిజగీత-
 నిరవధికమదమమరయోషాకులం
 గళితాం కరాఙ్చులాదపి విపఞ్చీం తదా
 కిఞ్చిదపి నావిదన్మా(న్య)హితతోషాకులం (ముర)

(అవిదదితి కథఞ్చదుపపాదనీయమ్ ||)

తృ(దృ?)ప్తతరమత్తగజమస్తకవిమర్దనే
 బద్ధమతిరిద్ధరుషముద్ధతపదా
 కుమ్భిసీం పీడయన్నఙ్గముత్తమ్భయన్న చరమం
 కృతక ఇవ హరిరభాదపి తదా (ముర)

కిమపి మీలితనయనమస్పన్దనిఖిలాఙ్గ -
 మనుభూతానన్దభరసఙ్కలం
 ఉలపాగ్రనిహితాస్యమున్నమితకర్ణయుగ-
 మఖిలమపి లిఖితమివ సంస్థితం గోకులం (ముర)
 అధిజానునిహితనిజముఖపాణినయనయుగ-
 పరిహీణచలనమతిమోదావిలం

కీశకులమీశ పునరాశు వనశాఖి-
 శిఖరేషు నిషసాద భృశవీతనిజచాపలం (ముర)
 కిసలయవిహీనోఽపి విదతోఽపి విఫలోఽపి
 విసుమోఽపి విపినభువి విటపినికరో

బాల్య ఇవ పల్లవైరపి దళైరపి ఫలైరపి
 మణీవకచయైరపి భవదతిసుఖకరో (ముర)
 బహునా కిమిహ వేణుకూజనే మోహనే

జృమ్భమాణే జగతి నిఖిలభువనైః
 క్రియమాణకర్మవిరతైరహో స్థాణు-
 వదవస్థితం భూరితరమోదభవనైః (ముర)

గోపికా హి తవ వంశికావిరుతనీవనాకులితమానసా

గేహతో బహులవేగతో గహనమాగతా మహితలాలసాః ।

సాన్యకాన్తిభరచన్దకాన్తతరచన్దికావతి నిశాముఖే

బాలవాతధుతసాలజాతసుమవాసితాఖిలదిశాముఖే || ౧౧౪ ||

నన్దనం హృదయనన్దనం ప్రణయమన్దిరం జనితకౌతుకం

స్వాపయన్త్యజిత పాయయన్త్యపి పయోధరం మధురగీతకమ్ ।

తావకీనవరవంశికావిరుతనూతనామృతనిషేవయా

గోపికా విధుతబాలకా విపినమాప కాపి వివశాశయా || ౧౧౫ ||

ఆచరన్త్యధిగతాదరం చరణమర్దనం ప్రణయసంయుతా

మాతరం త్వరితమాతురామపి పరా విధూయ విపినం గతా ।

వ్యాధితం క్షుదతిబాధితం సుమహితాధికం బత పరాభికం

మానయన్యజిత భోజయన్యపి చ సన్యజన్యయిగతార్దితమ్ || ౧౧౬ ||

దేవదేవ నను దేవనేన నిశి ఖేలనే వరతనూ రతా

కాముకేన వరధామకేన సహ తం విహాయ విపినం గతా |

నిర్భరం హి పరిరభ్య నిద్రితమపాస్య కాపి నిజకాముకం

నిర్భయైవ నిశి నిర్జగమ లఘు నిర్జరేన్ద్ర పురుకౌతుకమ్ || ౧౧౭ ||

ఆకులా మనసిజాశుగావా(వ)లిభిరాశు కాపి పశుపాఙ్గనా

యాతుమీశ విహితాశయా బత నిజానుకేన కృతవన్ధనా |

బన్ధమోచనసమీహిసీదముపలభ్య యద్వదిహ యోగిసీ

హస్త సా ఖలు భవన్తమాప లఘు భాన్తమన్తరవియోగిసీ || ౧౧౮ ||

శ్రోణిభార ఉరుతారహారమురసీశ సారసనపాళికాం

ధారయన్యధికధామికా సపది ధావితా పశుపబాలికా |

అఙ్గాసైకదృశమఙ్గానేన సుఖమఙ్గాతీ సుతనురేకీకా

సఙ్గాగామ వనమఙ్గానాభ లఘు కఙ్గానాభ సశలాకీకా || ౧౧౯ ||

కేశవేశ ఘనపేశలే రుచినివేశనే రుచిరగాత్రికాం

కేశవేశ ఇహ కామవేశవివశా నిబధ్య మణిపాత్రికామ్ |

మాలతీకుసుమమాలికామపి పయోధరేఽధికమనోహరే

బాలికాశు పశుపాలికా సరసమాప కాపి విపినం హరే || ౧౨౦ ||

మామయం మనసిజామయం మనాస(నసి)జాఙ్గలం మధుహరోఽధునా

సోఢుమక్షమతయోధరాగమిహ గూఢమాహ్వాయతి వేణునా |

దేవదేవ వనమేతదేవ యయురేవమేవ విహితాశయా

వ్యాకులా నిఖేఞ్చ(ఞ్చి)లగోపికా న విదితా మిథో హి భవదాశయా || ౧౨౧ ||

రమ్యే ధమ్మిల్లబ్ధే లసితమతిలసచ్చన్ద్ర(న్ది)కైః పిఞ్చజాలైః

కాన్తే దన్తచ్చదాన్తే ముఖరమురలికం వక్షసి స్ఫారహారమ్ |

నిస్సీమాభం నితమ్పే విశదతరపిశఙ్గామ్భరేణామ్బుజాక్ష్యో

వ్యత్యస్తం పాదయోస్తామతికుతుకమలోకన్త లోకాభిరామమ్ || ౧౨౨ ||

బన్ధూన్ సమ్భావయన్త్యో గురుజనమపి శుశ్రూషయా తోషయన్త్యః

సూనూన్ సంలాశవన్త్యో వయమపి రమయన్త్యోఽపరానార్తవ(బ)న్తో |

సర్వాశ్చాకృష్య నీతా వనమయి మురళీనాదమన్త్రేణ వేగా-

త్తస్మాదస్మాన్ భజస్వేత్యవశమవనతా ముత్పదే త్వత్పదే తాః || ౧౨౩||

పాదాగ్రభాగవినతాః పశుపాలబాలాః

సౌభాగ్యగర్వితధియోఽథ విభో విభావ్య |

మన్దస్మితాతివిలసద్వదనారవిన్దో

మన్దస్మితా వదసి వామమవామచేతాః || ౧౨౪|| (వర్ మన్దం స్మ తా)

కేదారప్పస్తురాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

స్వాగతముదయతు సుకృతవతీనాం

సామ్ప్రతమయి భవతీనాం

యానత ఇహ లఘు ఖేదవతీనాం

శీలితమృదులగతీనాం

పల్లవమ్ |

లోకవిలోచనలోభనహేశాః

హే గోపాలమహేలాః (లోక)

ఆననలక్ష్మితపజ్జుజజాతాః

యూయం జగతి సుజాతాః

మత్కృతసుకృతవశాదభిజాతా

దృక్పథయాతా జాతాః (లోక)

అలమలసమపాసితధృతిసారం

కటితటకుచకచభారం

కిమితి వ్యథితం చరణముదారం

నవకిసలయసుకుమారం (లోక)

ఇహ మమ భజనకృతే యది యానం

తదుచితముపచితమానం

తదపి గృహానిత దూరే నూనం

ఫలతో భజనమనూనం (లోక)

స్వయమాపతితా సుమహితకామా

కథమివ నే(హే?)యా వామా

తదపి సతీనాం మమ నను వా మా

మతిరిహ సజ్జేఽవామా (లోక)

పతిచరణపరిచరణమశేషాణాం

పరిజహదిహ యోషాణాం
 నిపతతి బత నివహోఽవిషహాణా-
 ముదరే ఖలు నిరయాణాం (లోక)
 అసదృశమదృశం పతిమురుకోపం
 వ్యసనినమితథనలోపం
 అసుభగమపి జరతం జశరూపం
 న సతీ త్యజతి విరూపం (లోక)
 రతిరిహ వరపురుషే వనితానాం
 పదమయి పరమసుఖానాం
 సురుచిరమావాసమముం త్వరితం
 తదయత మాన్యం దయితం (లోక)

మోహోవిష్టా మహేశాతతిరితి గిరమాకర్ణ్య వక్రోద్గతాం తే
 హా హా కష్టం కరాళా ఖలు గరళఝరీ నిస్సృతాద్యామృతాంశోః ।
 కిం కుర్మః కిం వదామః శివ శివ శరణం కం ప్రయామో వ్రజామః
 కుత్రాయం రాగభారో హృదయ ఇహ పరం నో జరిష్యత్యవశ్యమ్ ॥ ౧౨౫ ॥

ఏవం సా చిన్తయన్తీ మురమథన ముహుర్నిశ్వసన్తీ చ దీర్ఘం
 గమ్భీరేఽమ్భోదనాదే ప్రసరతి భుజగీవాకులా దీనదీనా ।
 ముఞ్చన్తీ బాష్పధారా ముఖమవనమయన్తీ లిఖన్తీ పదా గాం
 వక్తవ్యాన్యత్ర యుక్తాన్యనవగతవతీ దుస్థితాత్మైవ తస్మా ॥ ౧౨౬ ॥

రోషవ్రీళావిషాదైరపి వివశధియశ్చఞ్చులాక్ష్యః కథఞ్చిత్
 కిఞ్చిత్సంశ్రిత్య ధైర్యం నయనసరసిజే బాష్పరుద్ధావలోకే ।
 బాహోగ్రేణావమృజ్య ప్రణయపరవశా భజురైస్తామపాజ్ఞైః
 సమ్రూభిః సరాగం స్ఫురదధరపుటం వీక్షమాణా జగుస్తాః ॥ ౧౨౭ ॥

ఇన్దిశరాగేణ గీయతే । చమ్పతాళేన వాద్యతే ।

భువనకమనాకృతే తావకే పాద-
 పాథోజకే పాతుకా మహితకామాః
 గదితుమితి కిముచితం నో నిఖిలమపి
 విభూయాగతా హన్త మా సన్త్యజేమాః
 పల్లవమ్ ।

జయ జయ రమారమణ కృపణబన్ధో
 జయ జయ సతాం శరణ కరుణైకసిన్ధో (జయ)
 అపి కుహచిదిహ జగతి విజహాతి
 కిము వారివాహో హి చాతకీరధికదీనాః
 అపి చ విస్యజేదమృతకీరణో హి కై-
 రవాణామిహ కిమావలీరాత్మలీనాః (జయ)
 ఆతపాదతిపిపాసాతురా తటగతా
 మృగవధూతతిరహో భూరితాపా
 భువనాధిహారేణ కాసారకేణ యది
 వార్యతే కా గతిః పూరితాపా
 భద్ర శతపత్రనమవక్త్ర నను భక్తజన-
 మత్ర స తు పద్మనాభో యథా వా
 భజ తథా పునరిమా వయమిమామయి సఖే
 బత సహేమహి రుజామిహ కథం వా (జయ)
 తదభినవతారుణ్య తవ మహితకారుణ్య-
 పదపావితారణ్యభువి నిషణ్ణాః
 త్వాం భజామో వివిధగుణవరేణ్యం
 విను(న?)తజనశరణ్యం విషమశరవిషణ్ణాః (జయ)
 భవదపాహృతహృదాం కిమపి నో విచలతో
 న తు పదౌ కథమిమౌ మహితబాహో
 మురళివరగానజామయి మదనదాహికా-
 మధరసుధయాశు నిర్వాపయాహో (జయ)
 సుముఖ యది విముఖోఽసి జన ఏష దగ్ధతను-
 రేత్య చ త్వాం భవేత్సఫలకామో
 భవవిరోధీ భవాన్ కిం చాయమపి పశ్య(శ్చ)-
 సాయకో జాయేత విఫలకామో (జయ)
 సుదతీనాముదితమిదం రుదతీనామథ నిశమ్య రమ్యతనో ।
 కరుణాకర సపది భవాన్ కరుణాకులధీరభూద్విభో నితరామ్ ॥ ౧౨౮ ॥
 ఆభీరిణామాశామాభీష్ట్యాదర్శితామభిప్రాతుమ్ ।
 ఆభీ రసేన విరహాదాభిరుభిరచలదచలహృదయ భవాన్ ॥ ౧౨౯ ॥
 ((౧౨౯)అభిప్రాతుం = పూరయితుమ్ ॥)

మన్దరణన్మజ్జీరో మన్దస్మితసున్దరాననేన్దురగాత్ ।

నన్దజ చలవనమాతో నన్దస్మదితాభిరథ యమునామ్ ॥ ౧౩౦॥

గోపీభిరుత్తరీయైరాకల్పితసంస్థరో నిషణ్ణ ఇహ ।

ఆత్మారామోఽపి భవానారభ్యాభిః సమం తదా రన్తుమ్ ॥ ౧౩౧॥

లలితైః కేశీలపితైర్లసిత్తైర్లసిత్తైశ్చ చుమ్బనైః కమనైః ।

కృతమోహైరుపగూహైరపి తాసు తదోదజ్జమ్భయో మదనమ్ ॥ ౧౩౨॥

అతికమనాదురుజఘనాన్నివీం నావైన్నితాన్తవిశ్వ(శ్ల)థితామ్ ।

కుచయుగళాదపి గళితాం లళితాం వనితాజనోఽపి కఙ్కుళికామ్ ॥

భవదర్పితదన్తవ్రణమణ్ణనలాభేన కాపి గోపవధూః ।

ఇతరం మణ్ణనవృన్తం నినిన్ద నితరామనిన్దనీయమపి ॥ ౧౩౪॥

కలశపయోధేరుదితం త్రిదశగణాయాదిశోఽమృతమకామః ।

అధునా పునరథరామృతమాపీయాసాం స్వయం న తృప్తోఽభూః ॥ ౧౩౫॥

ప్రమదాపాదితముదయద్రాగభరాదధికరుచిరమాశ్లేషమ్ ।

ప్రాప్య యథేస్పితమమునా ముముదే జగదేకనాథ హే భవతా ॥ ౧౩౬॥

((౧౩౧)ఆరబ్ధ = ఆరబ్ధవాన్ ॥ (౧౩౨)ఉపగూహ = ఆలిజ్గనమ్ ॥ (౧౩౩)నావైత్ =

నాజానాత్ (౧౩౬)ముముదే । భావే లిట్ ॥)

సుతనూనాం యా సఙ్ఖ్యా స్వతనూమపి తావతీం భవాన్ కృతవాన్ ।

మణ్ణుళకుణ్ణుగృహోదిషు మన్దముపాసీయ తా బతారమయత్ ॥ ౧౩౭॥

మయి మయి మాయావికలం విలీయతేఽమేయరాగభరతోఽయమ్ ।

ఇతి మదభరమపనేతుం ద్రుతమథ తాసాం తిరోదధాథ విభో ॥ ౧౩౮॥

అద్వైతానన్దసిన్ధావితీ సపది నిపాత్యాఙ్గనాః స్వావలమ్భాః

కాన్తారేఽన్తర్హితే త్వయ్యథ మదరహితాం గూఢమాదాయ రాధామ్ ।

భగ్నాశాస్తాః కుచా త్వాం నిగమహృది నిగూఢం బ(వ)నే మార్గయన్వో

వార్తామార్కైకబన్ధో తవ చ తరులతాః ప్రశ్నయన్వో విచేరుః ॥ ౧౩౯॥

నాదరామ(మా)గ్రిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

త్వమశోక నిశామయ శోకవశా

నను శోకవినాశన నో వివశాః

కపిశదుకూలం కమనీయాంసం

కిమలోకయ ఇహ కమపి పుమాంసం

పల్లవమ్ |

యది స తు దృష్టో వద బత వార్తాః

ద్రుతమయి జీవయ నో భృశమార్తాః (యది)

((౧౩౯)నిగమహ(హృ)ది = ఉపనిషదస్తరే | ప్రశ్నయన్త్య ఇత్యస్య ద్వికర్మకత్వం
చిన్తనీయమ్ ||)

తావకనవకిసలయమృదులాభ్యాం

చారుతరామలపదకమలాభ్యాం

విచరణపర ఇహ నిరుపమహేళం

విపినే వివశితనిఖిలమహేళం (యది)

పరిమళపరమనికేతన గహనే

నను కేతక కోఽపి యువా గహనే

భవతాలోకి కిమతికమనీయో

బహుసుకృతవశాదిహ మహనీయో (యది)

తావక మణ్ణుళ నవమణ్ణురీకా-

మణ్ణుతరాభోగవిభణ్ణునికా

ప్రస్మతాతిరుచీభరమణీయా

ప్రస్మతాయుగళీహ హ హ యదీయా (యది)

కృతమాల సఖే మదనసమానం

ధ్యుతిజాలనిధే నిరవధిమానం

కమపి యువానం కళమృదుగానం

కిము లోకితవానసి లసమానం (యది)

మహతి యదీయే జఘనేఽతిఘనే

మనసిజభవనే భవనే కమనే

(లసమానమితి చానశి రూపమ్ ||)

పరిహితమమ్బరమతికమనీయం

భవదీయమణీవ(చ)కరమణీయం

చలదలవిలసిత కోఽపి చ పాకో

నను చలదల సుచరితపరిపాకో

నిఖిలదృశాం నిరవధిసుకృతవతా

కిమలోకి వనే విజనే భవతా (యది)

భవదీయామలదలతులనీయం

జగతిహాధికతరకమసీయం
 యువతీజనమానసమదసీయం
 జగతిపదముదరం హి యదీయం (యది)
 సుపలాశ పలాశక చపలాశం
 విస్సృతయశోవిశదితనిఖిలాశం
 కమపి భవాన్ముఖవిజితకలేశం (యది)
 పురుషం కిమలోకత సకలేశం
 లలనామానసవిచలనమూలే
 లశితే హి యదీయే భుజమూలే
 నవనవరేఖావిలసితసమితా
 తవ ముకుళవర్తై రుచితతినమితా (యది)
 (మణీవకం - కుసుమమ్ || చలదలోఽశ్వత్థః ||)
 కురవ(బ?)కలతికే కుసుమవిలసితే
 పరిమళభరితే కిము దృశమయి తే
 ఇహ కోఽపి యువా శిశిరీకృతవాన్
 జనమముమధునా విధురీకృతవాన్ (యది)
 తవ కోరకనికర్తైరధికమహో
 తులనామయతే జననయనమహో
 జగతిహా యదీయో రదనివహో
 రుచిరతరామలరుచినికరవహో (యది)
 సఖి కమలిని కమనవిలాసవతీ
 నను లోకవిలోభివిలాసవతీ
 పురుతరసుషమం త్వమదృష్టవతీ
 పరమం పురుషం కిము దృష్టవతీ (యది)
 తవ నవదళదళితా భువి సారా
 దృగిహా యదీయా విజితవిసారా
 పరిధుతయువతీతతిధృతిసారా
 మహితరుచీభరమమితమసారా (యది)
 కువలయవన నను కుశలం భవతే
 కువలయవర ఇహ కోఽపి యువా తే
 (నయనమహః = నయనోత్పవః || విసారో మినః ||)
 సవిధం కిమితో మదయన్ హృదయం

సజలపయోధరపరమసుహృదయం (యది)

తావకసుషమామనుహరమాణో

భావకజనచేతసి రమమాణో

జగతి యదీయో ఘనచికురభరో

లసతి మహీయో ఘనరుచిరత(భ)రో (యది)

ఏవం పృచ్ఛన్త్య ఏతా వివిధతరులతాః సఞ్చరన్తో వనాన్తే

దృష్ట్వా పుష్టాధిభారాం గదితనిజదశాం తాం పురోధాయ రాధామ్ ।

సర్వాః సప్తాశ్వపుత్రీపుళినముపగతా రంహసా సంహతాస్తా-

స్త్యచేష్టాస్త్యన్మనస్కాః సితతరసికతావిష్టరేషూపవిష్టాః ॥ ౧౪౦॥

పాదౌ తౌ లళితౌ సరోజలసితౌ జఙ్ఘే చ తే బన్ధరే

జఙ్ఘలే ఖలు కేకికణ్ఠవిజయే తే జానుసీ చారుణీ ।

ఊరూ తౌ మహితౌ చ తత్ కటితటం వ్యాలమ్పిపీతామ్పరం

వత్సం తద్వనమాలభారి విపుతౌ భోగోపమా తౌ భుజౌ ॥ ౧౪౧॥

వక్త్రం నేత్రమహోత్సవో నను చ తత్ సమ్మోహనం తత్ స్మితం

తద్బన్ధూకనిభం తు దస్తవసనం కాన్తా హి దన్తాశ్చ తే ।

((౧౪౦)సప్తాశ్వపుత్రీ = యమునా ॥ (౧౪౧)ఇష్టకేషీకామాలానాం చితతూలభారిష్వితి

హూస్యే మాలభారీతి రూపమ్ । (@@P@@లేఅనే చేక్స్-ఓప్ట్ @@వ@@అన్ నోత్

చేఅర్)భోగః = సర్పకాయః । (౧౪౨)దస్తవసనమధరః ॥)

గణ్ఠౌ తౌ మణీకుణ్ఠలాఞ్చితరుచౌ నాసా చ సా భాసురా

నారీణాం స్మరణేఽపి ధైర్యహరణే తే దీక్షితే చేక్షణే ॥ ౧౪౨॥

చిల్లీనా జగతాం విలోకితవతాం చిల్లీమతలీ చ సా

ఫాలం తత్తిలకోపశోభి నితరాం తే కున్తళా మజ్జులూః ।

లోకక్షోభకరీహ సా చ కబరీ పిఞ్చావలీలాఞ్చితా

సా కాన్తిః సజలామ్పూవాహసుషమాసంహారిణీ హారిణీ ॥ ౧౪౩॥

వాణీ మానసహారిణీ నవసుధావేణీ చ సా శృణ్వతాం

సా భక్తీ గమనే నికామకమనే రమ్యా చ సా నర్మగీః ।

గూఢాపాఙ్గనిరీక్షితం శివశివ త్రైలోక్యవిక్షోభి తత్

మారోన్మాదవిధాయి వేణురణనే తత్ కౌశలం పేశలమ్ ॥ ౧౪౪॥

లావణ్యం తదవర్ణనీయమపి తదా(ద్ధా)క్షిణ్యమవ్యాహతం

నైపుణ్యం తదశేషకర్మసు చ తత్ కారుణ్యమవ్యాజకమ్ ।

తారుణ్యం భువనైకహారి కిమపి ప్రోద్భిన్నమజ్ఞేషు తత్

ప్రావీణ్యం జనరజ్జునే తదిహ తచ్చౌచిత్యమత్యద్భుతమ్ || ౧౪౫||

సా స్త్రీణాం హృదయజ్గమా సుభగతా సౌజన్యముద్రా చ సా

సా వా హస్త సుశీలతా మధురతా భాషజ్ఞతా ప్రాజ్ఞతా |

((౧౪౩)చితి బుద్ధౌ లీనా ||)

స్మారంస్మారమహో ముహుర్ముహురితి త్వయ్యేవ తాసాం తదా

లీనం నూనమభూదలం నను హరే చేతో హి చేతోహరే || ౧౪౬||

ఇతి భవతి సకామం లీనచిత్తా నికామం

విదధురపి విలాపం తా హరే భూరితాపమ్ |

తవ సపది వియోగాదాకులా వీతభోగా

మురమథన మహేలా వ్యాధుతాశేషహేలాః || ౧౪౭||

క ను భవానిమా దాసికా రయా-

ద్వ్యసనసాగరే పాతయన్నయాత్ |

సకృదపీశ తే దర్శయాననం

నశినతోభనం లోకమోహనమ్ || ౧౪౮||

కుచకుశేశయే కర్కశే భృశం

పదపయోరుహం నాథ తేఽనిశమ్ |

మృదు నిలీయతే తేన కాననే

చరసి హా కథం కణ్ణకాయనే || ౧౪౯||

అధరశీఘనా తేఽధునాతులం

విజహి నో విభో మన్మథానలమ్ |

((౧౫౦)శీఘ్రర్మధు | విజహి = నాశయ | సుధాకిరా -అమృతవర్షిణా |

గోపికాగీతచ్చాయానుకారి గీతకమిదం |)

వ(శ్రవ)ణమేకయాపీశ నో గిరా

శిశిరయాచిరాత్త్వం సుధాకిరా || ౧౫౦||

అధికమాధురీలోభనోదితే

సకలకామినో(నీ)మోహనాకృతే |

కుటిలమానసేన త్వయా దయా- (వర్ త్వయాదయం)

సరళమానసా వజ్ఞితా వయమ్ || ౧౫౧||

విలురతీరిమా భూతలేఽవశం

దృఢశుచా విమూఢాశయా భృశమ్ ।
 సుఖయ ధైర్యచౌర్యైకదీక్షితై-
 రురుదయోక్షితైర్నో నిరీక్షితైః ॥ ౧౫౨॥

శ్వసితమారుతాపాతవేపితే
 నయనవారిహారైకభూషితే ।
 మనసిజానలేనాతితాపితే
 కురు పయోధరే పాణిమీశ తే ॥ ౧౫౩॥

హృదయదారణం తాపజృమ్భణం
 విద్య(దయ)కిశ్చ(ఇచ్చ)న త్వం చ దారుణమ్ ।
 ((౧౫౧)అధికమాధురీలోభనీ ఉదితిరుక్తిర్యస్య తత్సముద్ధిః ॥ (౧౫౩)విదయ = నిర్దయ
 ॥)

కలయ చాపలే నాథ కారణం
 వినయవారణం ధైర్యచోరణమ్ ॥ ౧౫౪॥

తవ తు నో దయా మానినీకులే
 భవతు జాతుచిన్నేదినీతలే । (వర్ భవతి)
 యదిహ పూతనా భూరిసౌహృదా
 బత హతాపి తే స్తన్యదా ముదా ॥ ౧౫౫॥

చికురజాలకం మజ్జుపిఞ్చకం
 రుచిరఫాలకం మజ్జుశాశకమ్ ।
 ధృతివిమోచనం చారులోచనం
 కప(మ)లభజ్జనం లోకరజ్జనమ్ ॥ ౧౫౬॥

మకరకుణ్డలం గణ్డమణ్డనం
 వదనమణ్డలం తాపఖణ్డనమ్ ।
 అధరమాధురీ బన్ధరామలం
 విజితకమ్బు తే కన్ధరాతలమ్ ॥ ౧౫౭॥

పృథునిరన్తరం నే భుజాన్తరం
 భుజభుజక్లమం కాన్తిదన్తరమ్ ।
 ((౧౫౭)కన్ధరా = గ్రీవా)
 జఘనమణ్డలం కామమన్దిరం
 కపిశవాససా చాతిసున్ధరమ్ ॥ ౧౫౮॥

కరభవారు తే చారుగౌరవం (?)

చరణపల్లవం ధూతపల్లవమ్ | (వర్ చరణతల్లజం)

అజిత బన్ధురాం గానమాధురీం

విజితసిన్ధురాం యానచాతురీమ్ || ౧౫౯ ||

సకలమేవ సజ్ఞోన్య్య సన్తతం

హృదిహ నోఽతిసన్తాపసన్తతమ్ |

భజతి చన్ద్రకాన్తోదయన్మహో-

మిశితచన్ద్రకాన్తోపమామహో || ౧౬౦ ||

అకరుణావశేఽపీదృశే జనే

తవ పదామ్బుజైకావలమ్బినే |

కపటనాటకే పాటవం హరే

ప్రథయనే కథం మన్మథాతురే || ౧౬౧ ||

జయ జయోరుకారుణ్యవారిధే

జయ జయోరులావణ్యవారిధే

జయ జయోరువిజ్ఞానవారిధే

జయ జయోరుసమ్మోహవారిధే || ౧౬౨ ||

భవతి చేద్దయా తేఽతిపీడితే

భవతి నోఽపి చేద్భక్తిరీడితే |

వపురిదం మనోమోహనం మనా- (వర్ మనోమోదదం)

గధికశోభనం దర్శయాధునా || ౧౬౩ ||

ఇతి విలప్య తా దీనమానసా

భవదవేక్షణే భూరిలాలసాః |

పురుదయానిధే మాధవాబలా

రురుదురుచ్చక్రైరమ్యతాకులాః || ౧౬౪ ||

గోపీనాం వివిధం విలాపమధికం రమ్యం నిశమ్యార్ద్రాధీ-

ర్లోకానన్దన సున్దరాఙ్గలతికో మన్దస్మితార్ద్రాననః |

కాన్తారాన్తరతో మురాన్తక భవానావిర్భూతావార్యతో

జీమూతోదరతో యథామృతకరో వ్యాజృమ్భయన్మన్మథమ్ || ౧౬౫ ||

పురః ప్రాదుర్భూతప్రచురకరుణాసార్ద్రనయనం

ప్రసన్నాస్యామ్భోజం ప్రసవశరమోహోవహతనుమ్ |

ప్రహృష్టా దృష్ట్యా త్వాం యుగపదజితోత్తస్థురబలాః
ప్రపన్నా జీవం స్వం ద్రుతమిహ మృతా మాధవ యథా || ౧౬౬ ||

ప్రసర్పన్నిశ్వాసాభిధనవనభస్వత్ప్రియసఖే
ప్రదీప్తే విశ్వాత్మన్విరహదహనే తాపగహనే ।
(౧౬౫) ఉపమాత్రాలజ్కారః || (౧౬౬) ప్రసవశరః - కుసుమబాణః ।

ఉత్తస్థయుగపత్సర్వాస్తవ్యః ప్రాణామివా-
గతమితి శ్రీమద్భాగవతమ్ ।)
కృతాపాతా గోపీరనఘ లఘు గోపాయితమనాః
కటాక్షైరాకృష్య ప్రమదజలధౌ ప్రాక్షిప ఇమాః || ౧౬౭ ||

తదా కాచిద్బాలా ప్రణయభరసన్నా ద్రుతమితా
ప్రసన్నాసన్నం తే కిసలయమనోజ్ఞం కరతలమ్ ।
గృహీత్వాస్మాయ స్వే కుచకలశమధ్యే నిదధతో
విరాజద్రోమాశ్చాన్ విరహజరుజం హస్త విజహౌ || ౧౬౮ ||

విధూయేమాం హా మాం వనభువి విధూతార్యచరితం
వధూమన్యాం ధన్యాం సరసమనుభోక్తుం బత గతః ।
స్పృశేత్ కా వా ధూర్తం శరతరమతే త్వామితి రుషా
హరే పశ్యన్త్యన్యా పరుషమతిదూరే స్థితవతీ || ౧౬౯ ||

సుధారూపం రూపం త్రిజగదభిరూపం తవ ముదా
దృశాపీయాపీయ ప్రణయవివశా కాపి వనితా ।
నిధాయాస్త్రః వైవీరం పునరిదమనుధ్యాయ నిభృతం
స్ఫురదృగ్హోహ్నాన్దా బత ముకుళితాక్షీ స్థితవతీ || ౧౭౦ ||

భుజాకాణ్డం కాన్తం తవ భుజగభోగాతిసుభగం
పరా కాచిత్ కణ్ఠే ప్రణయతరళా వోష్ఠే(వేష్ఠి)తవతీ ।
(౧౬౯) సన్నా=క్నా(కాన్తా)
నిరున్ధానేవాసూన్ కథమపి యియాసనతిరయాత్
స్వకీయాన్నాశికాశుగవిశిఖపాతేన వివశా || ౧౭౧ ||

మనో మే త్వం ముష్టన్ క్వ ను కితవ కృష్ణాన్తరదధాః
క్వచిచ్ఛోరో దృష్టో యది సపది దణ్డో హి నియతమ్ ।
ఉదీర్వైవం దామ ప్రణయతరళాదాయ కురళా-
దరాళాపాక్షీ కాప్యకృత కృతబన్దౌ తవ భుజౌ || ౧౭౨ ||

అహో మాం రాగాన్ధాం వనభువి విధూయాశు గతవాన్
 భవాన్ వ్యాజేన త్వాం కీతవ కథయిత్వా తు విపినే ।
 విధూయాహం యామి వ్యసనమిహ జానాతు విరహే
 నిగద్యేత్య త్వన్యార్ద్రర్షితతనులతాస్థాత్తరుతఠే ॥ ౧౭౩॥
 వచః శ్రుత్వా తత్తాదృశవిశదరాగాతివివశం
 వధూనాం సాధూనాం ప్రణయకలహాత్వన్తసుభగమ్ ।
 స్వనాథానామాసామథ సపది కోపం వ్యపనయన్
 గిరం ప్రేమావేశాదభిదధిథ నాథాతిమధురమ్ ॥ ౧౭౪॥

సౌరాష్ట్రరాగేణ గీయతే । చమ్పతాళేన వాద్యతే ।

ఆభీరికా నియతమాపూరయే నిఖిల(ల-)
 మాశాసితం మనాసే(నసి)యదిహ లోకే ॥
 ((౧౭౩)అస్థాత్ = స్థితవత్తి । లు(ల)జ్గి రూపమ్ ।)
 ఆశు భృశమహితమిహ శోకమయి హృది జహిత
 తోషమపి భజత గతసకలశోకే
 పల్లవమ్ ।
 కుసుమశరశరనికరజనితభజ్గం
 శిశిరయత మృదుహాసితసుధయా మదజ్గం (కుసుమ)
 అనువృత్తయే తు మయి చేతసో నియత-
 మిదమాహితం మునిఖిరపి దురవలోకే
 అతికరుణహృదయనిఖి(మిమ)మతికతినహృదయ
 ఇతి బత కిమపి కలయత న యువతిలోకే
 ఆలోభనీయసుషమాలోకనీయవపు-
 రాలోకనాదిహాశు భవతీనాం
 ఆకులం భవతి బత మానసం నియతమయి
 మామకం మహితతరశుభవతీనాం (కుసుమ)
 అపి యామినీశకరభృశరాజినీషు
 మదభరదాయిసీషు రజినీషు నూనం
 అధికరసమనిశమపి పరిరమత వివిధ-
 మపి విపులతరపుశినభువి విరహహీనం (కుసుమ)

(పరిరమత “వ్యాజ్ఞురిభ్యో రమ” ఇతి పరమైపదమ్ |)

నిశమ్యేదం రమ్యం నిరవధికరాగం నిగదితం
నిరాతక్ష్టైరేత్తైర్నిరతిశయసమ్మోదవివశైః |

వధూలోక్తైః సాకం సరససరసాం రాసవిహతిం
విధాతుం ప్రారబ్ధాః ప్రహితమతిరాసాం సుచరితైః || ౧౭౫ ||

దణ్డకమ్ |

నద్ధా కలాపతాత(తతి), రద్ధా సఖీభిరథ, బద్ధాదరం చికురజాలే |
నవరుచిజటాలే నను విమలఫాలే నమదమరవరనికర రుచిరతరమపి తిలకమరచి తవ
భనశ (న)కులలసదశకమాలే ||

తారం మనోజ్ఞురుచి, ధారం భవానురసి, హారం దధౌ భువనసారం, తరళరుచిభారం
తతజఘనభారం తరుణతరతరణికరమదవినరహరణ-పరకపితరవసనవరలమి(సి)తమకృతారమ్
||

బాహాయుగే విహితమాహావనే రచితహాహారవే రిపుతతీనాం బహుమణినిలీనాం
బహుళరుగహీనాం వలయతతిమధిత వరకటకమపి చ రణభువి జయతి వపురిదమజిత
గతిరిహ యతీనామ్ ||

నాణీయసిం తదను వేణీం బబన్ధురలమేణీదృశో విశదచేలాః
నతసురమహేళా నయనహరహేళా నరకహర వలయవరనికరమపి కటకమపి
పదకటకమపి చ దధురతిమధురశీలాః ||

((౧౭౫)ప్రారబ్ధాః = ఆరబ్ధవానసి ||)

యోషాకులే విపులతోషాకులే విమలభూషాకులే వలయచారే
యువధృతివిదారే యువతిమదహారే యుగళమపి యుగళముభయత ఉదితరుచిరరుచ
ఉపరచితసుబహువపురిహ ఖలు విహారే ||

రాధాభిధామధికమాసాదితామలవిలాసామిమాం విహృతికాన్తే రతిరమణకాన్తే రతిరచితకాన్తే
రభనగతకలహారతమునిరమితముప(ముదప)దత పునరజితభృశమహితసురపటలికాన్తే
||

రాగాద్య(దమ)ర్త్యతతిరాగాత్ ప్రియాభిరనురాగాకులాభిరనుయాతా
రయభరపరీతా రసవశహరీతా రజనికరనిభవదన తవ మహితతరచరితనుతినిరతభృశముదితముని
||

జల్పైరివేశ కిమనల్పైః సురైరధికదర్పార్వియద్ వృతమశేషైః జనితపురుతోష్టైర్జవరచితఘోష్టైర్జననప
తవ విహృతిమహితమహమమితరసభరితమనుభవితుమముమతికుతుకప్పైః(ప్రోష్టైః) ॥

ఘణ్ణారరాగేణ గీయతే । పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే ।

పాణికమలతాళమిశితపాదపాతనే
పాదకటకహేమవలయనాదమోహనే
పల్లవమ్ ।
గోపలోకపుణ్యపరిణతేఽతిమోహనే
వాసుదేవ లేసిథేహ రాసఖేలనే (గోప)
కమనకనకసారసనకనినదలోభనే
తరళతరళతారహారనికరశోభనేం (గోప)
సరసమంసలమ్బిమ్బదులకమ్రకరతలే
చలితకుణ్ణలాభిరామగణ్ణమణ్ణలే (గోప)
వదనలసితధర్మసలిలబిస్తుజాలకే
రుచిరచికురభారగళితకుసుమమాలికే (గోప)
మధురమధ(ధు)రగళితవేణునాదబస్థరే
వివిధవిబుధవాద్యతాళమేళనుస్థరే (గోప)
తదను మృదులహాసీ వేణునాదాపహాసీ
మధురతరమగాసీరూఢరాగైర్విలాసీ ।
పశుపయువతిజాతైరీశ సాకం సుజాతైః
పురుసుకృతసమేతైర్భూరిసమ్మోదమేతైః ॥ ౧౭౬ ॥

కేదారగౌడరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

శ్రుతియుగసుఖదో మృదుపికనినదో
బత జయతి హృదో మమ విహితమదో
పల్లవమ్ ।
నను కమనీజనకమనీయానన
కమలాలోభన కమనవిలోచన (నను)
విధునోతి చ నో విధుకిరణగణో
ధృతిభరమఖిలం కృతహిమకిరణో (నను)
విదధతి హృదయే పరిమళలళితా

వికృతిం లతికా మమ సుమలసితాః (నను)
 వితనోతి రతిం మరుదతిశిశిరో
 హృది నో మృదురతిసౌరభరుచిరో (నను)
 మధుకరవిరుతం మమ మధురతరం
 విదధాతి మనో నను విధురమరం (నను)
 రసభరలసితం సారసరసితం
 రసయతి బత నో మతిమయ(యి)నియతం (నను)
 మదయతి హృదయం శివశివ మదనో
 మమ నియతమయం త్రిభువనమదనో (నను)
 సుఖయతి సుతరాం యమునాపుళినం
 మదనం యమినామపి నో నయనం (నను)
 నిశామ్య సుదృశామీశ విహృతావతి చాతురీమ్ |
 విస్మయాదుత్స్మయోఽగాదీస్త్యాం చ తాశ్చఞ్చులాశయాః || ౧౭౭ ||

భైరవిభూషాశీన్ధికకానక్కురిఞ్చిరాగైర్గీయతే | పఞ్చకారితాశేన వాద్యతే |

వామలోచనా లోకలోభనే |
 నైపుణీహ వో రాసఖేలనే ||
 సన్తనోతి మే హస్త సామ్ప్రతం
 స్వాస్తమేతదానన్తసమ్భృతం
 దేవ దేవకీపుణ్యసంహతే
 దేవదేవతాసంసదాం పతే
 నాథ కేవలానన్తసన్తతే
 జాయతే కిమానన్తనం తు తే
 కుఙ్కుమద్రవోఽయం కుచాన్తరే
 భూషణాన్తరం మే భుజాన్తరే
 జాయతామలం మీనకేతునా
 వ్యాకులాత్మనో మీనలోచనాః
 ఇన్దిరావిలాసైకమన్దిరే
 నిన్దితారరే లోకసున్తరే
 వత్సదన్తరే తే భుజాన్తరే
 మణ్ణనాన్తరేణేహ కిం హరే

గోపబాలికా లోకలోభనా-

దాననేస్తుతో మోదదోహనాత్

మన్మథవ్యథాదాయకాదలం

మన్మనోఽమృతం పాతుమాకులం

(నిన్దితారరే = ధిక్కుతకవాడే, తతోఽపి విశాలే, వత్సదస్తురే = శ్రీవత్ససున్దరే భుజాన్తరే = వక్షసి ||)

నాథ పాదపాథోజనేవినే

భాగ్యభాజనాయేహ దేహినే

సాధు తేఽమృతం సంహృతవ్యథం

దాతురీశ గీరీదృశీ కథం

సృత్యతోఽపి మే ధృత్యపోహనే

నర్తనాన్తరే చిత్తమోహనే

సామృతం రతిం యాతి చేతనా

మారమార్గణైరూఢవేదనా

యో రతిం సదాప్యాత్మనీయతే

కిం త్వమన్యతో రస్తుమీ హ(మీహ)నే

కిం గిరీదృశా నోఽఖిలాఽత్మనా

కింకీరీమా యోజయాత్మనా

సారసారసాకారలోచనా

హారిహారిణామ్పాఙ్గ(ణాపాఙ్గ)లోచనాః

తారతారకా వో భవేత్ ప్రియాః

సాధు సాధునా సజ్గతిర్మయా

కామకామమోహోవహోకృతే

కామకామదానోదితాదృతే

దేవ దేవతాపాదితస్తుతే

దేవదేవ శౌరే నమోస్తు తే ||

కాన్తా సీమన్తినీసంసత్ క్వాన్తాసీదథ ఖేలనాత్ |

కామరూప హరే కామం కామబాణవశంవదా || ౧౭౮ ||

కామోదరిరాగేణ గీయతే | అటతాళేన వాద్యతే |

తదా కాచిత్పయోజాక్షీ క్షమాదత్యన్తతాన్తాక్షీ

నిలీనానే తవోదారే సలీలం హరే

పల్లవమ్ |

వధూవృన్దం న కిం తేనే తటే యామునే

ప్రమోదారూపే(భ్యే)తదాపారే పరీపాతాదకూపారే (వధూ)

పరా కాపీహ తన్వజ్ఞీ త్వదీయాస్యం తు ఖిన్నాజ్ఞీ

సరోమాఞ్చం చుచుమ్బేదం సదామోదదం (వధూ)

వధూరన్యాయ కపోలాన్తే హరే ధన్యాయ కపోలం తే

నిధాయారం సుధాసారం పపావధరం (వధూ)

మహేశాన్యాయ మహీయోలం మహాభాగ్యాప తామ్బూలం

త్వదాస్యామ్భోరుహే లీనం హృదామోదనం (వధూ)

గళన్మాలా మిశదబ్బాలా విదుర్నీపీం న తా బాలాః

గళన్తీం కున్తళీపాళీం న వా కఞ్చుళీం (వధూ)

అలం వాచా వహన్మోదం కదమ్బం జ్యోతిషాం చేదం

విలమ్బాలమ్బితం శౌరే చిరాదమ్బరే (వధూ)

ప్రకామోద్యద్భవత్సేవైః ప్రవైర్వై(జా)శాదీకైర్దేవై-

రశేషైరాసనిష్ఠాతుం విశేషాదృతం (వధూ)

సుజాతం గోపికాజాతం మనోరాజ్యం మనోజాతం

త్వదీయాదజ్ఞానైవాయాసాదోదయాత్ (?) (వధూ)

తదా నన్దార్భకాత్మానం సదానన్దార్భకాత్మానం

పరం బ్రహ్మైవ సాకారం భవన్తం పరం (వధూ)

ప్రపద్యేమా మహాభాగా భవత్సేవోదయద్రాగా

జని(ని)ధన్యాయమిమాం శౌరే నిజాం మేనిరే (వధూ)

మహేశానామాళీ మహితతమహేశా మధురిపో

మహేశామాధుర్యా విహరణమహే లాలసవతీ |

అరం సా క్లాన్తాపి ప్రస్మమరరిరంసాన్ధహృదయా

వరం సామోదం త్వాం పృథగథ గిరం సాధు నిజగౌ || ౧౭౯ ||

గామ్బోధిరాగేణ గీయతే | ఏకతాశేన వాద్యతే |

విస్మజన్మతనురశక్యం -కృష్ణ

విశిఖం విహితాతజ్కే

విదలతి బత మామేతాం-కృష్ణ

విదయమపి త్వదువేతాం
 ఆయి మాం పాయయ సాధీం-కృష్ణ
 తవ మధురాధరమాధీం
 సుమనోహర యేనాహం-కృష్ణ
 లఘు విర్భూ(జహా)మ్యయి దాహం
 త్వామవిలోకయమానాం-కృష్ణ
 త్వామపి లోకయమానాం
 పంచశరోఽయమయే మాం-కృష్ణ
 సస్తపతీశ బతేమాం
 అచ్యుత భవదవలోకే-కృష్ణ
 తృప్యతి కా వా లోకే
 రాత్రిరుపైతి విరామం-కృష్ణ
 తత్ పరిపూరయ కామం
 ఆయి విరచయ పరిరమ్భం -కృష్ణ
 సఫలయ మమ కుచకుమ్భం
 అధరం తేఽమృతజూషం-కృష్ణ
 కురు రదఖణ్ణనభూషం
 విలసితహృదయవికారం-కృష్ణ
 విరహితవివిధవిచారం
 విలుళితప్రభుకుచభారం-కృష్ణ
 విగళితకుసుమముదారం
 మదచలమదనాగారం-కృష్ణ
 మస్పణితనియతాచారం
 ముఖరితరశనావారం-కృష్ణ
 ముకుళితనయనమసారం
 జృమ్భితమన్మథవీరం -కృష్ణ
 సమ్భృతరాగమధీరం
 భుగ్నపయోధరభారం-కృష్ణ
 భగ్నమనోహరహారం
 వ్యజ్ఞోతరసగమ్భిరం-కృష్ణ
 శిష్ణోతమణిమణ్ణీరం
 మృదుహాసితసుధాసారం-ష్ణ

మృదులవచోమధుధారం
 శ్రమజలసుభగశరీరం-కృష్ణ
 శ్రమహరపుశినసమీరం
 అలసతరామలతారం-కృష్ణ
 విలసితమణితమతారం
 ప్రకటితగృథాకారం-కృష్ణ
 ప్రకృతజనీఫలకారం
 పురుపుశకాలజ్కారం-కృష్ణ
 పరమానందాకారం
 ఫలి(త?)మనోరథపూరం-కృష్ణ
 భణితమనోధికదూరం
 ప్రియసఖ నను సుఖసారం-కృష్ణ
 ప్రసరతు విహరణసారం
 ప్రత్యక్షరస్తుతసుధాలహరీమమూం గాం
 ప్రేమానురాగకరుణామస్పృశైరపాజ్ఞైః ।

అజ్కీచకార చ భవాన్ పశుపాజ్ఞానానా-
 మాసామనక్లశరభజ్జురమానసానామ్ ॥ ౧౮౦ ॥

దేవతతిరావృతమథాశిభిరమేయం
 దేవతరునూనమబలాశిభిరమేయమ్ ।

వ్యాతతముదాజిత వికీర్య నతకాయం
 వ్యాతనుత నూతిమితతాపసనికాయమ్ ॥ ౧౮౧ ॥

ధనాశిరాగేణ గీయతే । ఏకతాశేన్న వాద్యతే ।

నతవల్లవజన పదతల్లజ-
 జితనవపల్లవకుల మురహర - జయజయ
 నర నారాయణ నరకనివారణ

((౧౮౧)అబలాశిభిరమా = స్త్రీసమూహైః సహ । నూతిం = స్తుతిమ్ ॥ నతో వల్లవజనో
 యం తస్య సమ్బుద్ధిః ॥)

నరకవిదారణ మురహర-జయజయ-
 నయనప్రమదదకమతప్రవరక
 కమనప్రపదక మురహర - జయజయ

శిఖికణ్ణావలిభృశశక్ష్మావహా-
 మృదుజక్ష్ణాయుగ మురహర-జయజయ
 ఇభకరలోభనరుచిభరమోహన-
 మహితతరోరుక మురహర-జయజయ
 జఘనస్థలఘృతకమనప్రభనవ-
 వసనప్రవరక మురహర-జయజయ
 తారమనోహరహారవిరాజిత-
 చారుభుజాన్తర మురహర-జయజయ
 మృదుసక్ష్మణదురుకక్ష్మణకాఙ్గ-
 వరసక్ష్మతభుజ మురహర జయజయ
 స్మరదరస(మ)దహరవరతరరుచిభర-
 విలసితగళతల మురహర-జయజయ
 శరదుదితామలశిశిరకరోపమ-
 వదనసరోరుహ మురహర-జయజయ
 తరళీకృతతరుణీజనమురళీ-
 వరలాశితాధర మురహర-జయజయ
 చఞ్చలకాఞ్చనకుణ్ణలమణ్ణిత-
 మణ్ణుళగణ్ణక మురహర(హ)ర- జయజయ
 సుమనోరమతిలసుమసుమనోహర
 సుమహితనాసిక మురహర-జయజయ
 యౌవతమానసమానవిమోచన
 లోభనలోచన మురహర -జయ జయ
 రుచివిజితాశికరుచి(చిర)తరాళక-
 లాశితతరాళిక మురహర- జయజయ
 చన్ద్రకలాఞ్చితపిఞ్చకులాఞ్చిత-
 మణ్ణులకున్దళ మురహర-జయజయ
 మ(స)జలపయోధరనికరమనోహర
 సకలకళేబర మురహర - జయజయ
 దేవైవమభిష్టుతోఽథ శనకైః క్రీడాం సమాప్యారా-

దాసామాకుళచేతసాం స్మరశరైరాపూరయో వాఞ్చితమ్ ।

కాశ్చిన్దీసలిలేఽథ దేవ విహరన కాన్తాభిరాభిః సమం

కాన్తారే చ మనోహరే పునరగా మోదాకులో గోకులమ్ ॥ ౧౮౨॥

సాన్యానన్దవిదాత్మని త్వయి విభో సాక్షాత్ పరబ్రహ్మణి
సాన్వంతం కాన్తధియా నివేశ్య రమమాణానాం రమావల్లభ |
(యౌవతం = యువతిసమూహః | అశికం = లలాటమ్ ||)

గోపీనామగణేయపుణ్యవిభవానాం వర్ణ్యతే కేన వా
తత్తాద్యగ్ బ(గ్భ)త భాగధేయమహిమా భక్తైకబన్ధో హరే || ౧౮౩||

గౌర్యాం(ర్యా)వర్యాం సపర్యాం క(క్వ)చిదహని సరస్వత్యుపాన్తే వనాన్తే
దవ్యిన్త్యా దేవ గోపా విధివదధ విధాయాస్వపన్నత్ర రాత్రౌ |
తన్మధ్యే నన్దగోపం బత కబళితవాన్ దన్దశుకోఽథ కోఽపి
ద్రాగస్మాద్భక్తబన్ధో త్వమపి పదహతాత్ పాలయామాసిన్దైనమ్ || ౧౮౪||

తతిమథ వనితానాం కామబాణాన్ధితానాం
విహారణనిరతానాం కామపాలాన్వితానామ్ |
క్వచన నిశి విశక్కుం శక్కుచూడోఽథ నిన్యే
త్వమపి మహితమన్యున్తం జవాదన్వధావీః || ౧౮౫||

ప్రమదానికరం చ మదం చ నిజం
ప్రవిహాయ గతం ధనదానుచరమ్ |
ప్రదదాథ విభో ప్రతతాతిరుషా
ప్రదదాథ చ మౌలిమణిం హలినే || ౧౮౬||

ఆయాతం జాతు భద్రాత్మకమపి తమభద్రాత్మకం ద్రాగరిష్టం
గోష్ఠే నిష్పిడయామాసిథ వసనమివాక్రమ్య పాదేన సార్ద్రమ్ |
(1౮౬)ప్రదదాథ = హతవాన్ | దాతేర్లిటి రూపమ్ |
ప్రదదాథ దత్తవాన్ | దదాతేర్లిటి రూపమ్ |)
ప్రాపద్భావత్కభావైకవిదురుభియముత్పాతజాతావలోకాత్
భోజేన్యం నారదోఽసావిహ మునిరమునాప్యచ్యుతాభ్యర్పితోఽభూత్
అథ మునిపుణ్యవభోజన్యపా-
వహితవధావగమైకరతౌ |
అతిమధురాం గిరమేవముఖా-
వకథయతాం చ మిథోఽజిత తౌ || ౧౮౮||

భూమిపాలకులమౌలిజాలమణిరాజమానపదపీఠ తే
వాసరోపగతధూసరోడుపతితుల్యమాన్యమవనీపతే |

తావకీనహృది తాయమానమయి తాపభారమధునాతులం

వ్యక్తమేవ బత వక్తి తేన మమ వర్తతే హృదయమాకులమ్ || ౧౮౯ ||

న్యక్షతో నృవర రక్షతో భువనమక్షతోరుబలబాహునా

లక్షయే నియతమక్షయేహ న తు దుఃఖమూలమిహ తేఽధునా |

లోభనీయగుణ గోపనీయమయి నో యదీహ మయి సాధరం

సాధు తద్విభజ తావకీనహిత సాధనాహితమతావరమ్ || ౧౯౦ ||

((౧౮౯)భద్రాత్మకో వృషభరూపీ | భోజేన్ద్రః = కంసః ||

(౧౮౯)తాయమానం -వర్ధమానమ్ || (౧౯౦)న్యక్షతః = నిశ్శేషమ్ | మయి విభజ = మహ్యాం కథయ | అరం = ద్రతమ్ ||

విశ్వలోకభృశవిశ్రుతాధికసుదుశ్చరామలతపస్యయా

దీప్తరూప నను వేత్సి లోకగతవృత్తమేతదతిశస్యయా |

చిత్తరూపముకురోత్తమే త్విహ మహత్తమే స్ఫురతి కిం న తే

కీర్తయాశు యది కీర్తనీయమజచేష్టితం నియమినాం పతే || ౧౯౧ ||

శౌరిణా నృవర వైరిణా తవ నికారిణా కుస్మృతికారిణా

తాని తాని విహితాని కీన్న విదితాని వైరిగణదారిణా |

మాధవే నిఖిలదానవేశభృశతానవేఽనిశకృతాగ్రహే

జాత ఏవ వినిమాయ తేన ధృతనన్దజోఽయమవసత్ పురే || ౧౯౨ ||

కామపాలమపి నాకపాలముఖలోకపాలహితలోలుభో(భో?)

భూమిపాల లఘు ధేనుపాలనిలయేఽకృతాథ నిభృతం విభో |

ఏధమానతనుశోభమాననవయావనౌ భువనలోభనౌ

తావుభావపి చ తావకానుచరతాపినౌ వ్రజనివాసినౌ || ౧౯౩ ||

దానవేంఘ మహితాహవేషు భృశవైభవేషు భవతా ద్రుతం

యాచితేషు లఘితేషు తేషు బత కేన వా పునరిహాగతమ్ |

సావధానమిహ తే వఘూయ బత తౌ మనో వితనుతో రణే

తద్విధేషీ లఘు తద్వధాయ పరముద్యమం యదుశిఖామణే || ౧౯౪ ||

((౧౯౨)భృశతానవే = అత్యన్తక్షయే ||

(౧౯౪)లఘితేషు = గతేషు ||

శ్రుత్వా వార్తా త్వదీయాం తదను మురరిపో జన్మకర్మాదిరూపాం

తత్తాద్వక్త్రోధభారస్ఫురదధరపుటో మణ్డలాగ్రం కరాగ్రే |

ధృత్వా కంసం జిఘాః(ఘాం)నుం పితరమజిత తే స్వాసనాదుత్థితం తం
 దృష్ట్వా భీతో మునీన్దో) మధురమభిదధే తం ప్రశంసన్నృశంసమ్ || ౧౯౫||

నరదేవ వృథా వసుదేవమహో
 జహి మా జహి మా మహిమావసథ |
 లఘిమాపి భవేల్లఘు మాననిధే
 తదతో విరతో భజ తోషభరమ్ || ౧౯౬||

ఇతి తం నృపతిం తవ తాతవధా-
 ద్వినివార్య గతేఽథ మునౌ ముదితే |
 కుపితేన చ తేన నృపేణ విభో
 తవ తౌ పితరౌ కలితౌ రచితౌ || ౧౯౭||

కంసో మాంసాదదేశ్యస్తవ తదను వధే కేశినం హస్తిపాలం
 మల్లాంశ్చాదిశ్య కల్యాన్ భవదుపనయనే ప్రాహిణోద్ధాన్దినేయమ్ |
 ధన్యానామగ్రగణ్యో నిఖిలభువనరూఢః శతాఙ్గాధిరూఢో
 హంతాయన్నస్తరేఽయం త్వయి వినిహితధీరస్తరేవం వ్యచిన్తీత్ || ౧౯౮||

((౧౯౭)కలితౌ = బద్ధౌ || (౧౯౮)మాంసాదదేశ్యః = మాంసాదతుల్యః |
 గాన్ధినేయోఽక్రూరః ||)

కేదారగౌడరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

సుచరితం విచరితం ప్రాగమేయం
 యదజితం త్వరితమవలోకయేయం
 పల్లవమ్ |
 మమ ఖలు మనో మహితమయతి మోదం
 మదభరితభోజనృపరచితభేదం (మమ)
 హంతాద్య మమ విహ్తామశుభజాతం
 నన్తాస్మి హరిపదం యదభిజాతం (మమ)
 విశ్వమపి శకునమిహ కుశలరూపం
 వీక్షేయ విధుముఖం తదభిరూపం (మమ)
 ఫలవదపి జనురజని నను మదీయం
 పశ్యేయమపఘనం యదదసీయం (మమ)
 అరిపక్షగోఽయమితి కిముత నిన్దే-

దతిభక్తిభాగితి స కిముత నన్దేత్ (మమ)

ఏవం చిన్తాం వితన్వన్వివిధమయమయన్ గాన్ధినేయో దినాన్తే
సమ్ప్రాప్తో గోకులం తత్తదను తత ఇతః సజ్కులం గోకులేన ।
భద్రాం శ్రీపాదముద్రాం యవకులిశసరోజాఙ్కుశాద్యఙ్కితాం తే
కిం కిం నాలోక్య చక్రే శివశివ నితరాం భక్తిభారాకులాత్మా ॥

మాహాదోహనలోకనాకులతరస్వాన్తౌ చరన్తౌ ముదా

సాయాహ్నోహితమజ్జనామలతరస్వాన్తౌ భవన్తౌ తదా ।

సంవీతాసితపితరూపవసనౌ త్రైలోక్యసమ్మోహనౌ

వ్యాలోకిష్ట స హృష్టధీః కతిపయైరాభూషితౌ భూషణైః ॥ ౨౦౦॥

భవతా భవతాపహృతా భజతా-

మసతామపి తాపమిహోవహతా ।

అవలోకయతా హలినా సహ తం

ముముదే జగదేకపతే నితరామ్ ॥ ౨౦౧॥

భక్త్యో దూరాన్మమన్తం ప్రణయవివశముత్థాప్య చాలిఙ్గ్య దోర్భాగ్యం

కేశివ్యోమాభిధానాసురహననవిధాశ్లాఘితాభ్యాముభాభ్యామ్ ।

ప్రోద్యత్ప్రాఙ్మహర్షం పరపురుషదురాపోరుభాగ్యప్రకర్షం

సభ్రాతాభ్యర్థయామాసిధ నతశిరసం గాన్ధినీనన్దనం తమ్ ॥ ౨౦౨॥

కరకమలేన తదీయకరం

పరికలయన్ హలినాపి సమమ్ ।

నిరతిశయం నిలయం నిభృతం

తమసి నినేథ దినేఽథ గతే ॥ ౨౦౩॥

ప్రశాన్తేనాశేషామపి కథయతా కంసభణితిం

నిశాం తేనానైషీరథ సపది నన్దాదిపశుపైః ।

నిశాన్తాత్త్వాం యాన్తం పశుపసుదృశో వీక్ష్య వివశా

నిశాన్తే సన్తాపాదితి బత విలాపం విదధిరే ॥ ౨౦౪॥

కామోద్భధిరాగేణ గీయతే । పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే ।

(౧)నను విధే దయా నైవ జాయతే

కుహచనాపి హా లోకనాథ తే

యదిహ మోహయన్ దేహినోఽఖిలా-

నృహితరాగభారాధికాకులాన్
 ఆతిముదా మిథో నాథ యోజయ-
 న్న తిశుచా తతోఽమూన్వియోజయన్
 వివిధభోగలోలాన్ గుణామ్బుధే
 విహారసే వినోదాయ కిం విధే
 భువనలోభనం మాధవాననం
 పరమశోభనం శోకలోపనం
 ప్రమదదోహనం లోకమోహనం
 రుచిరలోచనం మానమోచనం
 మహితనాసికానాళదన్తరం
 మకరకుణ్డలేనాతిభాసురం
 అధరబిమ్బకాన్త్యాతిబిన్దురం
 ((౧)“అహో విధాతస్తవ న క్వచిద్దయా
 సంయోజ్య మైత్ర్యా ప్రణయేన దేహినః ।
 తాంశ్చాకృతార్థాన్ వియునజ్జ్యపార్థకం
 విచేష్టితం తేఽర్భకచేష్టితం యథా” ఇతి భాగవతమ్ ॥)
 మధురమన్దహాసాని(తి)సున్దరం
 కిమపి హస్త నో దర్శయన్నిదం
 లఘు తిరోదధాథాతితాపదం
 కఠినచేతసో వ్యాప్యతం తు తే
 బత వినిన్ద్యమేవేహ చిన్తితే
 అజిత తే కథం నాథ దాసికాః
 సహ సదా త్వయైవాహితాసికాః (౧)
 త్యజసి మాధస్తమూరుపా(స్తవా)స్సి(సి)కాః
 బత పదామ్బుజైకావతంసి(తాని)కాః
 మృదు పురాస తే నాథ మానసం
 శివ శివాధునా జాతమాయసం (౨)
 కిమిహ దేహినాం దేవవైభవం
 వితనుతే హి నో భూరిగౌరవం
 అపృథగ్గాస్థితా కుత్ర తే గతా
 నిజజనే దయా లోకవిశ్రుతా
 ఇహ కృపాలుతాపాదితాం ప్రథా-

మయి సఖే హరే మా కృథా వృథా

((౧)ఆహితామి(సి)కాః = కృతావస్థానాః ॥

(౨)ఆయసమయోవికారః ॥

స్వపితరౌ పతీనాత్మజాన్ గృహా-
 నపి విహాయ తే సజ్గమాగ్రహాః
 సతతమాస్మహే తన్న వేత్సి కిం
 సకలసాక్షితా తే క్షతాజ కిం
 మధుకిరో గిరో మన్థరం గతం
 మధురమీక్షితం మోహనం స్మితం
 మనసి తేఽఖిలం మాధవ స్మృతం
 మదనపావకే మారుతాయతే
 అగతయో వయం మాధవాధునా
 త్యజసి చేదిమా నో దయాం వినా
 జగతి చాతకీనాం ఘనాదృతే
 వ్రజతి కో ను జీవాతుతాం పతే
 ప్రతిదినం దినేశో వియోగినీం
 సుఖయతే న కిం వా సరోజినీం
 పురపురస్థికాపుణ్యపూర తే
 స్మృతిపదం భవేమేహ కిం పతే
 ఆపహరన్ స నో జీవితం పరం
 వ్రజభువో ద్రుతం క్రూరధీర్వరం
 బత భవంతమక్రూరనామతాం
 కథమయేదయం ధూమకేతుతాం
 స సుకృతీ పురే కామినీజనో
 జనిఫలం భజేదయ(ద్వ్య)కిన్ను నో
 కళభయానవల్లోభనం గతం
 తవ తు రూపయన్ రూపమద్భుతం
 అసుకృతీహ చేద్గణ్యతే వయం
 నను కనిష్ఠికాధిష్ఠితాః స్వయం
 కిమిహ కుర్మహే శోకసంఘాతాః
 కిమిహ చక్షుహే దైవవంశాః

ఇతి బత విలపన్యో గోపికా నిశ్వసన్యో

రురుదురిహ బహన్యో హస్త తాపం దురన్తమ్ |

ప్రణయమమితమన్తర్వీక్షితైః సూచయన్యో

వివశమతి భవన్తం సస్పృహం లోకయన్త్యః || ౨౦౫ ||

శరణ్య జగతాం పేతుస్తరుణ్యో విరహానలే |

హిరణ్యరేతసి యథా హరిణ్యోఽరణ్యసమ్భవే || ౨౦౬ ||

అక్రూరేణాధిరూఢో రథమథ హలినా వాసహాయం సఖాయం

గోపినామాతురాణాం కమపి ఖలు విముచ్యాధిభారం విమోచ్య |

వేగాదాగాః ప్రతీరం దినకరదుహితుస్తజ్జలే త్వాం విమజ్జన్

వీక్ష్యోన్మజ్జ్యైక్షత త్వామతికుతుకమపి స్యన్దనే గాన్ధినేయః || ౨౦౭ ||

నిర్మజ్యాలోక్య భూయో భుజగవరశయం భూషణైర్భూషితాఙ్గం

నిస్సिमోద్యత్ప్రభోత్సారితసమసమయోత్సర్పిభాస్వత్సహస్రమ్ |

రాజన్తం వైజయన్త్యాప్యరికమలగదాకమ్బుకమ్రాగ్రహస్తం

లక్ష్మ్యా భూమ్యా చ సంసేవితమితి నుతవాన్ పూరుషం త్వాం పురాణమ్ ||

పాటిరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

మురనరకమథన జయ పురమథనదయిత జయ

సురపరిషదధిప జయ జయ జయ మురారే

ఆనన్దరూప జయ గోవిన్ద రామ జయ

గోవృన్దపాల జయ జయ జయ మురారే

మరణభయహరణకర కృపణజనభరణపర

చరణగతశరణపర జయ జయ మురారే

ఆసీలబాల జయ గోపాలబాల జయ

లోకైకపాల జయ జయ జయ మురారే

సురవిసరసుఖనయన సరసిరుహసమనయన

పురుసుకృతకృతనవన (౧)జయ జయ మురారే

శాన్తాశయావనత సన్తాపనాపహర

కాన్తామలాఙ్గలత జయ జయ మురారే

లక్ష్మీకాన్త విభో భవాపహ భవానక్షీణకాన్తే హరే

వక్షోభాగవిలాసిహార భగవన్నక్షామరక్షామతే |

((౧)కృతనవనః = కృతస్తుతిః ||)

జిష్టో విద్విషతాం స్థితౌ త్రిజగతాం ధృష్టో భవిష్టోఽవనే

విష్టో వృష్టికులావతంస శమలం ముష్టాతు పుష్టాతు చ || ౨౦౯ ||

మలహారిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

(౧)సారవిసారవరాకృతిమితవా-

నాశు హయగ్రీవం విశసితవాన్

యో నిగమగణాన్విధయేఽర్పితవా-

న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే

పల్లవమ్ |

పురుషోత్తమ పరపురుష నమస్తే

విబుధోత్తమ మురమథన నమస్తే (పురు)

కామరమపి పృథులవపుర్భుతవాన్

కామద నను మన్దరముద్భృతవాన్

యోఽమృతమమరానపి పాలితవా-

న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)

క్రోడవరాకృతిమలమనుకృతవాన్

ఘోరహిరణ్యాక్షహతిం కృతవాన

((౨౦౯)శమలం పాప ముష్టాతు, శం సుఖమలం పుష్టాతు చ ||)

(౧)ఇదం “ప్రళయపయోధీ” త్యాదిగీతగోవిందగీతకచ్చాయామర్థతోఽనుసరతి ||)

క్షోణిమిమాం యో బత రక్షితవా-

న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)

నరకేసరితనుమురరీకృతవాన్

సహిరణ్యం ఖలు కశిపుం హతవాన్

ప్రహ(హ)లాదం యో బత పాలితవా-

న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)

మోహనమపి వామనవపురితవా-

న్దానవకులనాశన బలిమృతనాన్ (౧)

యో జగదిదమఖిలం బత మితవా-

న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)

భృగుకులమమలం తదలఙ్కృతవాన్

కృతపీర్యసుతం సమరే జితవాన్
 నృపకులమపి కుపితో యో హృతవా-
 న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)
 దిననాథకులం హి సనాథితవాన్
 పితృవాచా వనభువి విచరితవాన్
 రావణగళమపి యో విదలితవా-
 న్మాధవ తస్మై నాథ నమస్తే (పురు)

((౧)బలిమృతవాన్ = మహాబలిం గతవాన ||)

హలవరధర నను రామ నమస్తే
 ఊతిభరహర నను కృష్ణ నమస్తే
 సరనారాయణ నాథ నమస్తే
 సుఖబోధసన్దేకమయ నమస్తే (పురు)

మజ్జన్నప్యాశు మజ్జన్నిహ సుకృతవతామగ్రగణ్యో వరేణ్యే

బ్రహ్మానన్దామ్బురాశావతివివశమతిర్భక్తిభారేణ సుత్వాః ।

తత్రైవాన్తర్హితే త్వయ్యథ సకుతుకమున్మజ్య పుల్లాననాజ్ఞం

కంసారామం స నిన్యే సపది పరిణతే త్వాం దినే గాన్ధినేయః || ౨౧౦||

భ్రాత్రా సవా(త్రా)త్ర భుక్త్వా సఖిభిరపి భవాన్నూనమాకృష్యమాణః

పౌరాణాం పుణ్యపూరైరఖిలజనవృతాం రాజవీధీమథాగాత్ ।

అత్రాయాన్తం చ కఞ్చైద్రజకమద్ద(దల)యత్ ప్రార్థనాపార్ష్యరోషాత్

ప్రాణేషీత్తోషభారం వరవితరణతో వాయకం మాలికం వా || ౨౧౧||

కుబ్జామృజ్జిప్సిం వితన్వన్ సరసతరగిరా సజ్గమం చానుగృహ్ణాం-

శ్చాపం భిత్త్వాథ భిత్తేన చ సపది భటానక్షిణో రక్షిణో వా ।

సానన్దం నన్దవాటీం సహ సఖిభిరితో యామినీం యాపయిత్వా

రగ్గద్వారం బృహద్వారణగహనతరం ప్రాపిథాథ ప్రభాతే || ౨౧౨||

((౨౧౨)భిత్తం శకలమ్ ।)

స కరాళతరం కరవాళవరం

స్వకరేణ వహాన(న్)సమరోహదరమ్ ।

అజ రమ్యతరం నిజహర్యుతలం

యదురాడపి మన్త్రిజనేన సమమ్ || ౨౧౩||

ప్రకోప్యాభ్యాశాపాతితమిభకులాపీడమముకం

ప్రహారేన్ద్రే హైరైరజిత వితతాపీడమమదమ్ ।
విలుఞ్చన్ దన్తై త్వం కృతరిపుకులాపీడన విధో
నదన్తం సామృష్టం లఘు కువలయాపీడమవధీః ॥ ౨౧౪ ॥

(అథవా సమ్ప్రహారవర్ణనే సతి ।
నామ్నా కువలయాపీడం ధామ్నా నిరుపమాజిత ।
కోపయన్ దన్తినం యన్తా ప్రాపయన్నికటం తవ ॥ ౨౧౫ ॥

రభసాకులితం రభసాపతితం
తరసా భరితం తరసావితథమ్ ।
అవపాత్య జవాదవనీకదనౌ
ప్రహారే న్యహరోఽపి హరే రదనౌ ॥ ౨౧౬ ॥

అతిఘోరరదాహతివీతమదం
ద్విషదన్తక హన్త నదన్తమభ(ము)మ్ ।
((౨౧౪) ఇభకులాపీడః = గజగణావతంసః ॥)

అసతామవధీరణధీరవధీ-
రపి యన్తవరానపి మన్తుకరాన్ ॥ ౨౧౭ ॥
దన్తి కువలయాపోడో మృతోఽప్యదపతద్భృత ।
అధికం సమ్భృతక్రోధాదాజావమృదులో భవాన్ ॥ ౨౧౮ ॥

ప్రమదమథ భజన్తై మల్లశాలాం భవన్తై
వివిశతురిభదన్తై స్కన్ధదేశే వహన్తై ।
హృదయమపహరన్తై పశ్యతామావహన్తై
ముదమలమసదన్తై సాధులోకానవన్తై ॥ ౨౧౯ ॥

తనుమానతనుర్వనితావితతే-
రశనిర్నుసు మాధవ మల్లతతేః ।
పశుపాలజనస్య నను స్వజనో
విదితోఽయమితి వ్యలసో హలినా ॥ ౨౨౦ ॥

వీక్ష్యైతో విశ్వలోకైరపి తృషితతరైర్విస్మయన్మేరతారై-
రేన్ద్రైర్నిర్వన్తి మేపైర్మురహర ముహురాపీయమానాఖిలాణ్ణౌ ।
రణ్ణే భాన్తై భవన్తై సహ సముపసరన్ముష్టికేనాపి తుష్ట్యా
చాణూరోఽసావరాణీత్సబల ఇహ భవానప్యముం తృప్యదాత్మా ॥ ౨౨౧ ॥

((౨౨౦)“మల్లనామశాని” రీతి భాగవతపద్యార్థశకలమేతత్ ||)

శక్తిరాభరణరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే

అగధర హలధర హస్త భవన్తౌ
 పరమనియుద్ధే పరిచయవన్తౌ
 ఇతి గమితౌ పురమరిసమిదన్తౌ
 నరపతినాధికమహితోదన్తౌ
 పల్లవమ్ |
 భవతోరవలోకనతో హృదయే
 వీర్యవతోరియముదయతి ముదయే (భవతో)
 అవనీభృదవలోకితుమతిలోభి
 సదసి నియుద్ధం పృథుబలశోభి
 ప్రీయమవనిపతేరయి కరణీయం
 నిఖిలజనైరిదమిహ మహనీయం (భవతో)
 ప్రీయకృత ఉదియాన్మజ్జలజాలం
 విప్రియ కర్తురమజ్జలజాలం
 సుశుభాశుభయోరిహ జగతీశో
 నిఖిలసురేశమయో జగతీశో (భవతో)
 శృణు నను చాణూర నృపాభిమతం
 కరణీయమితిహ సమానుమతం
 అముకౌ పృథుకౌ నను పృథులవ(బ)త్రై-
 ర్విహారేవ కథం ప్రథనే కుశలైః (భవతో)
 బకహర బాలబలౌ న భవన్తౌ
 బలమిహ నియతం బలవదయన్తౌ
 యదిభం ధేనుకమపి హతవన్తౌ
 ప్రసభం బలినం ప్రరుషితవన్తౌ (భవతో)
 సముచిత ఇహ తత్సమరవిహారో
 నియతమసావిహ నహి పరిహారో
 కృష్ణ మయా ర్ఘటితి భవాన్ ఘటితా
 ముష్టికనామ్నా ముసలీ ఘటతాం (భవతో)
 ఉక్తైవం తౌ భవన్తావపి భుజయుగమాస్ఫోట్య జాఘట్యమానా-

వన్యోన్యం విక్షిపంతై పునరపి తరస్యైవాపతంతై రుషాన్తౌ ।
 జానుభ్యాం జానుయుగ్మం శిర ఇహౌ శిరసా వక్షసా చాపి వక్షో
 నిఘ్నంతై నిషృతంతై నిరతిశయరయాదాపతంతై హసంతై ॥ ౨౨౨ ॥
 అన్యోన్యం గృహ్యోణౌ ముహురపి బలతో ముచ్యమానౌ సమానౌ
 వేగాదాశ్లిష్యమాణావధికదృఢమథ భ్రామణైర్భ్రామ్యమాణౌ ।
 ముష్ట్యా నిష్కృట్యమానౌ నిరవధికబలం స్థాపనే స్థాప్యమానౌ
 తన్వానౌ కర్షణం చేరతురిహ వివిధం చాలనైశ్చాల్యమానౌ ॥ ౨౨౩ ॥
 కోపభరణోణతరణోచనసమేతౌ
 లోకవరబాహుబలమూలగృహభూతౌ ।
 లోకయితృభీతికరమాహవనితౌ
 ఘోరతరమాదధతురారాహవమథైతౌ ॥ ౨౨౪ ॥
 బలినోరనయోరతిబాలకయో-
 రసమం సమరం సమవేక్ష్య చ వామ్ ।
 అనురాగదయావ్యసనాకులధీ-
 రబలావలిరీశ మిథోఽకథయత్ ॥ ౨౨౫ ॥

ముఖారిరాగేణ గీయతే । చమ్పతాశేన వాద్యతే ।

సఖి యో విలోకయతి బాలబలినో రణం
 స్పృశతి తమధర్మోఽయమఘకారణం
 పల్లవమ్ ।
 వీక్ష్య రణమసమమపి వదనమనయో రణే
 స్థాతుమపి యాతుమపి న తు పారయే (వీక్ష్య)
 ధర్మవ్యతిక్రమో భవతీహ సునియతం
 తత్సదసి వర్తితుం న తు సముచితం (వీక్ష్య)
 క్వ చ కిసలయాతిమ్మదులాఙ్గకో బాలకౌ
 క్వ చ వజ్రినిభతనూ మల్లహతకౌ (వీక్ష్య)
 శ్రమవారిభృశహారి బాలయోరాననం
 వ్యాలోకయాఖిలజనామోదనం (వీక్ష్య)
 శ్రుత్వా చ దీనం వచనం వధూనాం
 స్మృత్వా చ పిత్రో(త్రో)ర్వచనం దయాలూ ।

యాతౌ భవన్తౌ వ్యవసాయవన్తౌ

హస్తుం ద్విషన్తౌ పురుపుణ్యవన్తౌ || ౨౨౬ ||

చాణూరం త్వమపోధయోఽథ పృథివీపృష్ఠే వ్యసుం భ్రామణా-

ద్రామో ముష్టికమేష ముష్టిభిరహన్ వేగాదమైవానుగైః |

ఆలోక్యేదముదీర్ఘరోషభరతో వ్యాఘూర్ణమానాశయో

వాక్యం వ్యాహరదేష భోజనృపతిర్వాద్యం హరే వారయన్ || ౨౨౭ ||

నాటరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

అపగమితభూరిమదమపనయత దూరతర-

మసురకులనాశపరపశుపయుగపాశం (౧)

ఆహత్య పశుపచయమాహృత్య వసునిచయ-

మాబధ్య నయత (ము)బహురాశు విహతాశం

అనిశమపి వసుదేవమహితతరమదసీయ-

పితరమపి నయతాశు పితృపతిసకాశం

కన్దళితనిరుపమానన్దభరవివశిత

నన్దమపి కలితమావహత సుదురాశం

అహితహితసాధనే సతతకృతమానసం

జనకమపి మామకం గళకలితపాశం

((౨౨౭)అహన్ = హతవాన్)

((౧)పశుపయుగపాశః = కుత్సితం గోపయుగలమ్ ||)

దూరతరమాకృష్య ధూతకృపమాహత్య

భూరిమదమాహుకం నయత లఘు నాశం

భూభృత్కుఙ్కారనిస్వనం నిశమయన్ భూరివ్రుధాశూత్పత-

న్నుత్కం బత హర్మ్యశ్శ్లమముమాపాత్యావనౌ త్వం హరిః |

హత్యాధ స్వపదం నినేథ తరస్యైవాష్టో హలీ పిష్టవాన్

కహ్వదీన్ ప్రతిధేన ఘోరపరిఘణాస్యానుజాన్ సానుజాన్ || ౨౨౮ ||

కంసో నిత్యనృశంసధీరపి భవత్సారూప్యమాప్తో జవా-

జ్జివానాం భువనే హి పుణ్యనివహం జానాతి కో వా పుమాన్ |

వైరేణాపి స తే స్మరన్ పదమగాత్ సేహోదహో కిం పున-

స్తస్మాత్త్వత్స్పృతిరూద్ధృతాఖిలమలా త్వత్ప్రాప్తిసిద్ధౌషధమ్ || ౨౨౯ ||

తావేతావతి కాతరౌ స్వపితరావాసాద్య సద్యో యువాం
 తావేతావధికాదరావతిచిరాదాలోక్య మోదాకుతౌ |
 పాశాదాశు విభో విమోచ్య వినిబధ్య ప్రేమపాశైభ్య(రభృ)శం
 భక్త్యా తత్పదపజ్కజేషు పతితౌ సత్రా ప్రమోదాశ్రుణా
 తౌ ప్రభూతనయౌ వీక్ష్య తౌ ప్రభూ తనయౌ యువామ్ |
 సర్వదా భజతాం పుంసాం సర్వదాభజతాం ముదమ్ || ౨౩౦||

తత్త్వం విదద్భ్యమతిశక్కితాభ్యాం
 తాభ్యాం పితృభ్యామభివన్దితాభ్యామ్ || ౨౩౧||

ఏతౌ భవన్తావకృతోపగూహా-
 వేతౌ చ గామూచతురాత్తమోహమ్ || ౨౩౨||

భైరవిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

జనని విభో జనక వృథా యువయో-
 రభజనతోఽజని నను జనిరనయోః
 శివ శివ విధినాహతయోరయి నౌ
 వరమిహ గురుజననేవనమవనౌ
 పల్లవమ్ |
 భవదసభాజనతో బత జనితం
 బృహదపరాధమిమం నౌ సహతం (భవ)
 నిజపితృనికటే ఖలు నివసన్తో
 నిరవధిలాళనమపి చ భజన్తో
 భువి పృథుకా యం ప్రమదమయన్తే
 క్వచన న తాదృశమిహ నియతం తే (భవ)
 ఆపి భవదన్తికనివసనయోగ్యౌ
 సన్తమావామసకలభాగ్యౌ
 కిం న వినిర్మాతి న దైవమిదం (భవ)
 కిమపి చ వృత్తిం శిత్ర శివ పుత్రో
 యో న విధత్తే భువి నిజపిత్రోః
 ప్రయమాలయమేత్య స నియతం మృత్యు-
 గిరా నిజవృత్తిమత్తి చ పిశితం (భవ)

కుశలోఽపి చ యోఽవతి న కుటుమ్భం
 వసులోభాదపగళదవలమ్భం
 శ్వసితయుతోఽపి మృతో నియతమయం
 భజతి హి మహితమముత్ర చ నిరయం (భవ)
 మాతులభవభయపరమాతురయో-

ర్ముహురాపతితారిభిరాకులయోః
 పరతన్త్రకయోరయి బాలకయో-
 ర్దోషమశేషం విషహతమనయోః (భవ)
 దైవాదుపనతభవదభజనయో-
 ర్భవదీయదయాభరభాజనయోః
 నిజనన్దనయోరనయోరుభయోః
 శరణం నను నౌ చరణం యువయోః (భవ)

ప్రమోహదాం వాచమిమాం నిశమ్య
 ప్రణీయ వామాఙ్కమవేతశఙ్కమ్ |
 ప్రకామమాలిఙ్గ్య పితా చ మాతా
 ప్రమోదభారం బిభరామ్భభూవ || ౨౩౩||

అథ తౌ దధతౌ తనయా సనయా
 ప్రణయాత్ ప్రళయాద్విధురౌ పితరౌ |
 నయనాన్నశినాద్గళితైర్లశితై-
 రపి తైరమృతై రచితౌ స్సపితౌ ||

సామోక్త్యా సాన్వయిత్వా భృశమితి పితరౌ ప్రాఙ్మోదాకుతౌ తౌ
 రాఙ్గం న్యస్యోగ్రసేనే తతిమథ భయదూనాం యదూనాం ప్రదానైః |
 సద్యో హృయైః(ద్వైః)ప్రల(సా)ద్య ప్రణయపరవశం తం విసృజ్యాథ నన్దం
 విద్యా లభ్యాప్య సాస్థిపనిమథ భవతా దక్షిణార్థేఽర్థితోఽసౌ || ౨౩౪||

అచ్చౌ(భౌ)జాతు మృతం సుతం మమ దిశేతు్యక్త్యా గురోరర్ణవం
 గత్వా పఞ్చుజనం నిహత్య సహలో ధృత్వా దరం తద్భవమ్ |
 మృత్యోరేత్య చ పత్రనం దరవరం దధౌ రవం దారుణం
 శ్రుత్వోపేత్య యమోఽనమత్ సమగదప్రీ(త్ప్రీ)త్యా భవానధ్య(ప్య)ముమ్ || ౨౩౫||

మలహారిరాగేణ గీయతే । పञ్చకారితాళేన వాద్యతే ।

ధూతదురితనూతచరిత భవదుపాగతం

భూతమహిత పూతమకృత సద్మ సామ్ప్రతం

పల్లవమ్ ।

అయి హరే శృణోతు మమ వచోఽవధానవాన్

అఖిలజనహితైకవినిహితాశయో భవాన్ (అయి)

అయి హేతునా తు కేన వా యువామిహాగతౌ

దేవదేవ నైవ వేద్మి హేతుమాగతౌ (౧)(అయి)

((౧)ఆగతౌ = ఆగమనే ॥)

(౧)సకలదోహశాఖిపూరణోద్యతాత్మనోః

కిమిహ పూరయామి దోహాలం మహాత్మనోః (అయి)

ధర్మరాజ విహితకర్మజాలనియమితం

వారిరాశిపతితమానయాశు గురుసుతం (అయి)

నను నిజాధికారహానిరిహ న జాయతే

మమ నియోగయోజనేన జీవితేశ తే (అయి)

తదిహ సపది శిశుకమముకమానయాధునా

దేశికస్య దక్షిణాం హి సాధయామునా (అయి)

ఆభాషితేన భవతైవమనేన దత్త-

మాచార్యసూనుముపనీయ దిదేశ తస్మై ।

ఆశ్లిష్య నష్టతనయేన తతః ప్రమోదా-

దాశాసితోఽజని భవానమునా ససీరీ ॥ ౨౩౬॥

పౌరానామోదయన్నాపిథ పురవరమాపూరయన్ పాञ్చజన్యం

మిత్రం లభ్యోద్ధవం తం నిఖిలనయవిదాముత్తమం బుద్ధిమన్తమ్ ।

ఆయాసేనాలమాయాస్యతి సపది సరోజాయతాక్షోః జనోఽయం

సన్దేశైవమాశ్వాసయ పశుపవధూరేనమేవం న్యగాదీః ॥ ౨౩౭॥

((౧)దోహళోఽభిలాషః ॥)

ఆదాయాజ్ఞాం త్వదీయామథ రథమధిరుహ్యశు తోషేణ ఘోషం

సోఽయం సాయం గతోఽరీరమదపి పితరౌ తే విశేషైరశేషైః ।

ఆలోక్యాభ్యేత్య గోప్యో లఘు తవ సదృశం వేషభూషాదిభిష్టం

వీతప్రీతా వితేపుర్వివిధమితి విభో విహ్వలాస్తాస్వం స్మరన్త్యః ॥ ౨౩౮॥

కామోదరిరాగేణ గీయతే | పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే |

ప్రహితవానయే త్వాం ప్రసూకృతే
 పితృకృతేఽథవా సున్దరాకృతే
 పశుపరాడయం క్రూరఢీరరం
 కిమిహ తస్య కార్యే(ర్యం)వ్రజే పరం
 నగరకామినీకామదోఽద్య తే
 సుముఖ హే సఖా కుత్ర వర్తతే
 వ్రజమమాధవం వక్ష్యి చేతనా
 క్రకచదీర్యమాణైవ నోఽధునా
 కథమిమాః స్మరేద్ గ్రామకామినీ-
 రనుభవన్నయం పౌరకామినీః
 కిము పికః స్మరేన్నిమ్బమజ్జరీ-
 రనుభవన్నయం చూతమజ్జరీః
 జహతి నిర్ధనం వేశజాజ్గనా
 జహతి ఖల్వకల్యం నృపం జనాః
 గురుమధీతవిద్యా హి తత్క్షణం
 నియతమృత్విజో దత్తదక్షిణం
 ఫలవిహీనముర్వీరుహం ఖగా
 విహితభోజనా గేహమధ్యగాః
 దహనదహ్యామానాం మృగా వనీం
 సమనుభూయ జారోఽన్యకామినీం
 స హి తథైవ హా నోఽనుభూతవాన్
 సపది చావధూయేహ యాతవాన్
 బత జనార్దనో నిర్దయో భృశం
 వ్రజజనార్దనో జాయతేఽనిశం
 విరహవేదనా జృమ్భతే హి నో
 హృదయ ఏవ హా తస్య జాతు నో
 విరహతో విధోరాధిభాగీయం
 కుముదినీ తు నైవోడురాడయం
 అతిగతే భవే పాపజాలకం

నియతమాహితం ఘోరరూపకం
 నిపతితా వయం హస్త దుస్తరే
 నిరవధౌ యతో దుఃఖసాగరే
 విలపితైరలం విశ్వదృక్కుమాన్
 న యది వేద నో వేదనామిమాం
 విగతవిగ్రహః ప్రాప్య తం పతిం
 విరహవర్జితాః ప్రాప్నుమో రతిం
 స్మారం స్మారం భవంతం ముహురితి విలపన్తో భృశం నిశ్వసన్తో
 హా హా కాన్తేతి కాన్తా ముముహురపి హరే త్వత్ప్రియా విప్రయోగాత్ ।
 ఆశ్వాస్యాసౌ త్వదాస్యోదితమధురగిరా తాదృశిం వీక్ష్య భక్తిం
 విస్మేరాస్యాముజస్తాస్వం వ్రజయమతిదృశాముద్ధవోఽపుష్ధవోఽగాత్ ॥ ౨౩౯ ॥
 కుబ్జామబ్జాయతాక్షీం సరసముపసరన్నుద్ధవేనాపి సార్థ(ర్థం)
 దత్తోపశ్లోకసంజ్ఞం సుతమథ హలినా నన్దయన్ గాన్ధినేయమ్ ।
 జ్ఞాత్వా కౌన్తేయవార్తామముమథ విస్మజన్మాగధం క్రోధభారా-
 దాప్తం జామాతృఘాతాన్మృహురపి జితవాన్నిన్యిషే సైన్యమన్తమ్(న్తః) ॥ ౨౪౦ ॥
 ఘోరతరకోపభరయోధవరశోభీ
 వీరవరభీతికరభీమరణలోభీ ।
 నాథ మధురామథ రురోధ పృథురోష-
 స్తావదయి దేవ యవనాధిపతిరేషః ॥ ౨౪౧ ॥
 రున్ధానే మ్లేచ్ఛనాథే నగరమథ నిజాన్ బాన్ధవాన్ ద్వారకాయా-
 మాధాయోదారయోగాచ్ఛక్రిత ఇవ గతః పత్తనాదాత్తమోదమ్ ।
 పద్భ్యామాధావమానో యవనపరివృథేనానుయాతో గుహాయా-
 మాలీనోఽముం వ్యతాసిః పదహతముచుకున్దేన భస్మావశేషమ్ ॥ ౨౪౨ ॥
 ((౨౩౯)ఉద్ధవః = ఉత్సవః ॥)
 తస్మై భూపాయ తస్థే వ్యతరదయి భవాన్ముక్తిదాత్రిం చ భక్తిం
 హత్వా తాం క్లేచ్ఛసేనామధిస్మృతి రభసేనాకులాయాగతాయ ।
 దత్వా దర్పావహం మాధవ విజయమహో మాగధాయైకవారం
 సమ్ప్రాప్య ద్వారకాం తాం పురటమయపురద్వారకాన్తాం ననన్ ॥ ౨౪౩ ॥
 భారతీపతిభారత్యా రేవతీ రేవతాహృతామ్ ।
 హృద్యాముద్ధాహయామాస సద్యో హలభృతా భవాన్ ॥ ౨౪౪ ॥

అద్ధాగౌరదుకూలబద్ధరశనాజాతాభిజాతప్రభౌ

స్పీతామోదనురో కళిన్దతనయాదారాదనన్తాభిధౌ ।

జ్యాయాంసౌ నవకాలపుల్లకమలశ్రీహారిణౌ హారిణౌ

రామం త్వామపి రేవతస్య దుహితుర్వన్వే వరం దేవరమ్ ॥ ౨౪౫ ॥

వైదర్భోఽదభ్రశోభాధుతవిబుధవధూం రుగ్మిణీం సోఽపి రుగ్మీ

హృద్యాం చైద్యాయ దాతుం సమయ ఇహ సమారబ్ధవానిధమోదమ్ ।

జ్ఞాత్వా వార్తామథైతామధికతరశుచా వ్యాకులా బాలికాసా-

వాబాల్యారూఢభావా త్వయి పునరహినోద్భాడవం వాసుదేవ ॥ ౨౪౬ ॥

ప్రోద్ధామాఙ్గజబాణసఙ్గజరుజా ప్రాప్తౌ చ తే సంశయా-

చ్చైద్యోద్వ్యాహవిశఙ్కయాప్యవశతాం యాస్తీ శ్వసస్తీ చ సా ।

((౨౪౩)పురటం = హేమ(మం?) ॥ (౨౪౫)శే(శ్లే)షేణ విశేషణాని రామకృష్ణయోర్వ్యజ్యాని ॥))

శయ్యాయాం లురతీహ జామిరుదతీ పర్యాకులం జాగ్రతీ

ఖిన్నాఙ్గీతి చిచిన్త హన్త భగవన్నాశీజనాలమ్బనా ॥ ౨౪౭ ॥

ముఖారిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

శరణాగతశరణదవరణాబ్జం

భువనామోదనవదనజితాబ్జం (౧)

మధునాశనసవిధమితో గతవా-

నధునాపి స కుత ఇహ నాగతవాన్

పల్లవమ్ ।

హారిరిహ జగదభిమతసాధయితా

మమ తు కిమభిమతమభిపూరయితా (హారి)

దమఘోషసుతో మమ పురమాగా-

దురుఘోషయుతో నను పురువేగాత్

రజనీవ్యవహిత ఏష వివాహోఽ-

ప్యజని బతాద్య తు మేఽనుఖవాహో (హారి)

త్రిజగతి విదితే ముహురతిలళితే

మమ మతిరజితే ధావతి దయితే

((౧)అబ్జశ్చన్ద్రః । సమాసద్వయస్య సవిధవిశేషణత్వం చిన్తనీయమ్ ॥))

మతిమతిగహనాం కమలాజానే-

రహమతికృపణా కిమపి న జానే (హరి)
 యది కిమపి చ హస్త పురా సుకృతం
 వ్యతిగతజననేషు మయా తు కృతం
 దయితో భవతు స వసుదేవసుతో
 న తు జాతుచిదపి దమఘోషసుతో (హరి)

నశినేషుగృహిణ్యపి కమనీయం
 భువనేషు తమముమతికమనీయం
 యది పశ్యేన్నిజపతిశరనివహై-
 ర్విదలితహృదయా వితపేదనహైః (హరి)
 త్రైశవ ఏవ గతోఽతిథిజనతో

రాగవశం గుణగణనిశమనతో
 హృదయం కృతపదమిహ పుంసి పరే
 న తు పునరభిరమతే పుంసి పరే (హరి)
 అబలైకబలోఽపి స మే హృదయం
 మదనో హి దునోతి శరైరదయం
 బలసఖకృతపదమపి కిమహో నో
 కురుతే జగతి వివేకవిహీనో (హరి)
 యది స వినిన్దన్నసునాథో మా
 విస్మజేదహమపి చాసూనవమా
 సతి చ తథా సుయశస ఇహ భూయో (౧)
 భవితాయశ ఇతి దూయే భూయో (హరి)

ఏవం చిన్తాభరాన్ధాం మురహార ముదితామాతనోదాతురాం తా-
 మాప్తో విప్రోఽయమాప్తో రహసి తవ ఖలు శ్రావయిత్వాథ వార్తామ్ ।
 ప్రాప్తాప్యాశ్వాసమేషా పునరపి చ హరే హస్త శక్కామయన్తి
 వాచం తాం విశ్వసన్తి వివశమతి తవాప్తిప్రతీక్షైవ తస్థౌ ॥ ౨౪౮ ॥

విష్వక్సేనోఽయమాయాతి, హి నృపనివహో భద్రరూపో బతాసౌ
 కృష్ణోఽభ్యేతి, ద్విషౌఘా వ్రజతి ఖలు పురీమచ్యుతోఽసౌ, స్వవృత్తాత్ ।
 విప్రాధో వాచమేవం పురజనకథితాం బాలికా సా నిశమ్య
 ప్రోద్యతోఽప్రొద్ధామమోదవ్యసనశబళధీః కాం దశాం వా న భేజే ॥ ౨౪౯ ॥

తావత్ప్రాప్తో బత్తైకో మధుమథన భవాన్ దివ్యయా దేహకాన్త్యా
 త్రైలోక్యం షోభయన్త్యా మదనమదభరాపూరముత్సారయన్త్యా ।

స్త్రీణాం పుంసాం చ చేతో దృశమపి చ హరన్నఞ్చితం మఞ్చదేశం
 భీష్మేణాభ్యర్చితోఽసావలమలమకరోత్ప్రణయన్ పౌరతోకమ్ || ౨౫౦||

శ్చృజ్ఞారోఽక్షీకృతాఙ్గః కిము మహితవివాహోవలోకార్థమాగా-
 దక్షీకృత్యాఙ్గజోఽఙ్గం త్రిభువనకమనం సఙ్గతో వాఙ్గనాథీ |
 ((౧)భూయో బహులమయశః ||

(౨౪౯)విశ్వక్సేనోఽయమాయాతీత్యేతావచ్చువణే కృష్ణాగమనబుద్ధ్యామోదః,
 నృపనివహ ఇత్యస్య శ్రవణే సేనాపరివృత ఇతి తాత్పర్యగ్రహణాద్య్వసనమ్ |
 ఏవముత్తరత్రాపి |)

కిం వా భూమా మనస్సంవననమయపరబ్రహ్మవిద్వైవ మూర్తా
 విన్నేర్వైర్వైశ్వలోకైర్వివిధమితి భవాన్ పఙ్కజాఙ్గాశశజ్జే-
 చన్ద్రో వాయముదేతి సాన్ద్యసుషమో లఙ్కాత్ర నో లక్ష్యతే
 కిం వా సారసమేవ శారదమిదం కుత్రాపయాతం పయః |

ఏవం సంశయితాశయేన నిపతల్లిలావలోకేన తే
 లోకేనాననమిత్యనల్పకుతుకం పశ్చాద్విభో నిశ్చింతమ్ || ౨౫౨||

కాచిత్ పుణ్యైరగణ్యైర్వృధి పురుషమణేరుర్వరాపార్వణేస్తో-
 ర్జాయేతాముష్య జాయా ప్రతినవసుషమామణ్డలామగ్నమూర్తేః |
 ధన్యాం మన్యామహే తామితి నరకరిపో గాఢముత్కణ్ఠితాభి-
 ర్వైకుణ్ఠోత్కణ్ఠమాభిర్యువతితతిభిరుద్వైలముద్వీక్షితోఽభూః || ౨౫౩||

ఆనర్తాధీశ్వరామై(ద్వై)రథ సహ సహసానర్తబద్ధాభియోగై-
 రానర్తో వీరలఙ్కాఙ్గః ప్రణయవివశమానర్త తత్రాగ్రజస్తే |
 రుద్రాణీం రుగ్మిణీ తు ప్రవణమతి సఖీవిప్రపత్నీనమేతా
 గత్వా గుప్తా భద్రోమైః కృతనతిరితి తాం త్వద్గతాత్మా యయాచే || ౨౫౪||

ఇన్దిశరాగేణ గీయతే | ఏకతాశేన వాద్యతే |

అహమయి దయితా హి భవాని (౧)హరే
 ((౨౫౨)శారదం సారసం = శరత్కాలజాతం కమలమ్ ||)
 (౧)లోడుత్తమైకవచనమ్ ||)
 రిహ విహతిం దేవి భవాని (౧)హరేః (౨)
 పల్లవమ్ |
 అభిమతమభిపూరయ తరసా మే

నతజనవరవితరణకృతకామే (అభి)

దమఘోషసుతో న తు పరిణయతా-

మనఘే తవ మాం పరిచరణయతాం (అభి)

విపదావలిపరిహరణే నిపుణం

మమ తే పదమురుకరుణే శరణం (అభి)

యాచిత్యైవం భవానీమథ విధివదిమాం పూజయిత్వా చ భక్త్యా

నిష్కాంతా సా నిజాశీకరనిహితకరా నస్తుకమ్రాననాబ్జా ।

క్షోణీస్యాన్ క్షోభయన్తి దిశిదిశి నిభృతం లోకయన్తి చరన్తి

భాన్తం హన్తాలులోకే మదనమివ తదా మూర్తిమన్తం భవన్తమ్ ॥ ౨౫౫ ॥

తామథ స చారుతరతామరసనేత్రాం

కామశితబాణశతకామహతగాత్రామ్ ।

లోకయతి భూమిపతిలోక ఇహ మోదా-

న్నాథ రథమాశు చ నినేథ గతఖేదమ్ ॥ ౨౫౬ ॥

((౧)సమ్బుద్ధిః । (౨)లిజీ రూపమ్ ॥)

దేవ సహసైవ బలదేవసహకృత్వా

రుగ్మిణమనీకమపి తిగ్మయుధి జిత్వా ।

స్వీయముపనీయ మహనీయమథ గేహం

తామజిత తాత కృతవాససి వివాహమ్ ॥ ౨౫౭ ॥

బాలాం వీ(ప్రీ)శాకులాం తాం కథమపి చ విధాయోక్తిభక్త్యా విధేయా-

మాధాయాక్షే తు పక్షేరుహనయన సమ(మా)లిక్ష్మ్య కమ్రాజ్గవల్లీమ్(మ్) ।

వీక్షం వోక్షం చ చుమ్బన్ముహురపి చిబుకం ప్రోన్నయన్నాననాబ్జం

పాయం పాయం చ రాగాధరమధు భవాన్వైవ తృప్తిం ప్రపేదే ॥ ౨౫౮ ॥

సత్రాజిన్న దదౌ స్యమన్తకమహో జాతు త్వయాప్యర్థితం

తద్భ్రాతా మృగయారతో వనమితో ధృత్వా ప్రసేనో మణిమ్ ।

సింహోఽముం హతవాన్మణౌ పిశితధీః సింహం న్యహన్ జామ్బువాన్

రత్నం చాధిత బాలకే మణిహరం త్వామేవ లోకో జగౌ ॥ ౨౫౯ ॥

కృష్ణో బాల్యేఽప్యముష్ణార్దధిఘృతనవనీతాంశుకాభీరనారీ-

రౌభిజగ్గం శాఙ్గ(ఙ్గ)చూడం వసు పునరఘునా భీష్మకన్యాం సమక్షమ్ ।

రత్నం చాప్యేష ఏవ క్వ పునరపసరేన్మానసే వాసనా సా

తస్మాదస్మాభిరస్మిన్నిహ నివసతి రత్నాది యత్సేన గోప్యమ్ ॥ ౨౬౦ ॥

((౨౫౯) పిశితధీః = మాంసభ్రమవాన్)

ఆక్రుష్టో నిఖిలైర్భవానితి యయావాకృష్టసేనో వనం

శక్ష్మాం పజ్జుజలోచన వ్యపనయన్విక్ష్య ప్రసేనం హృతమ్ |

గత్వా జామ్బవతో గుహామిహ శిశుం రత్నం చ దృష్ట్వోద్వ్యతే

హర్తుం తత్తదవేక్ష్య సమభ్రమవశాచ్ఛక్రోశ ధాత్రీ భృశమ్ || ౨౬౦||

అథ కోపవతా ద్రుతమాపతతా

హృది భూమిసుతాపతిమావహతా

అనుభావవతాధికభావవతా

బత జామ్బవతా జఘటే భవతా || ౨౬౨||

ఉద్యావనసంహరణే పరమం

నను కారణమీశ భవంతమిమమ్ |

స పరం పురుషం పురుషం హి పరం

హృదయే కలయన్ విధే సమరమ్ || ౨౬౩||

శల్యఘనపట్టసపరశ్వధకృపాణ-

ప్రాసస్యగశక్తిముఖశస్త్రనికరేణ |

గ్రావతరుబాహుచరణైరపి స చ త్వం

వివ్యధతురవ్యథమథాన్తరితతత్త్వమ్ || ౨౬౪||

((౨౬౦) ఆక్రుష్టో నిస్థితః | ధాత్రీ ఉపమాతా ||)

((౨౬౨) భూమిసుతాపతిః శ్రీజానకీరమణః ||)

అష్టయుతవింశతిదినాని సమసత్త్వం

శిష్ట రణమాదధతురిష్టద స చ త్వమ్ |

ముష్టిశతపిష్టహృదవేత్య తవ తత్త్వం

పుష్టరతి సోఽవదత తుష్టహృదపి త్వమ్ || ౨౬౫||

కేదారగౌడరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

త్వామవకలయే పరమయి పురుషం

భూభరహృతయే యదుకులజనుషం

పల్లవమ్ |

శ్ంణు గిరమజ నన్దన భక్తిమతాం

పరమ హరే రామసహాయమితాం (శ్ంణు)

యో హరిమర్కజ (౧)మతనుత బన్ధం

వనభువి మురహర వన్దే తం త్వాం (శ్ంబు)

యో బాలినమనుపమబలవన్తం

హతవాన్మురహర వన్దే తం త్వాం (శ్ంబు)

యో మహతి రణే దశవదనం తం

న్యవధీన్మురహర వన్దే తం త్వాం (శ్ంబు)

((౧)హరిమర్కజం = సుగ్రీవమ్ ||)

యో౭కృత సిన్ధౌ నశకృతబన్ధం

నేతుం మురహర వన్దే తం త్వాం (శ్ంబు)

నవనైరలమలమధునా భవతా

కిమితి సమాగతమిహ జగదవతా (శ్ంబు)

మయి మణిమూలం కృతమభిశాపం

కపివర వినుదన్విలమిదమాపం (శ్ంబు)

క్రియతామభిమతమయి మమ తరసా

భవతా హరివర పురుతరతరసా (శ్ంబు)

శ్రుత్వా జామ్బవతేతి తే నిగదితం దత్తాం జగన్మోహినీం

ధృత్వా జామ్బవతీం మణిమపి విభో త్వన్మష్టిపిష్టం హరే ।

స్పృష్టాన్వజ్గం సరుజం కరోణ విరుజం కృత్వా స్మయావాహినా

గత్వాధా రమణీం గృహే వరమణీం సత్రాజితే౭దా ముదా || ౨౬౬ ||

సవా(త్రా)జితాపత్రపయోపసర్పతా

సవా(త్రా)జితా పాత్రవిదా సమర్పితామ్ ।

తాం సత్యభామాం సద్దీ(దసీ)హ సాదరం

త్వం సత్యభామాసహితో౭ప్యదూఢవాన్ || ౨౬౭ ||

సీతామేతాం సఖీభిః కథమపి సవిధం నమ్రవక్త్రావస్థాం

ధూతాం వాతేన రమ్భామివ తరళతనుం సమ్భ్రమోద్భాన్తనేత్రామ్ ।

((౨౬౬)అధా, అదా ఇతి లుజీ రూపే ||

(౨౬౭)అపత్రపయా సత్రా = లజ్జయా సహ । సత్యేన, భయా, మయా చ సహితో౭పి

||)

బాలాం హేలావిధూతాఖిలవిబుధవధూలోకహేవాకజాలాం

రాగావేషాదగాదీరనుసయసరసాం శారదామాదరేణ || ౨౬౮ ||

శక్తిరాభరణరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

దయితే జనమిమమయి తే పరిజన-

మితి పరికలయ సుశీలే

సుశిథిలబాలే శిథిలయ చాలం

ప్రియమపి భియమపి బాలే

పల్లవమ్ ।

నను భజ భామే దృఢతరకామం

జనమిమమనితరకామం (నను)

ఇయమాకులతా నను వరతను తే

తనుతే బత మమ ఖేదం

భవసి యదేవం రహసి చ హృదయం

విశరణమేవ మమేదం (నను)

ముఖమున్నమయ స్మితచన్ద్రికయా

పరిహార మమ పరితాపం

((౨౬౮)హేవాకః శ్కృష్ణారవిలాసః । శారదా వాక్ ॥)

శ్రుతియుగమయి మమ నిశమయితుం

భృశకౌతుకమిహ పికలాపం (నను)

విహసితభృక్షైర్విలసదనజైః

సకృదపి సుఖయాపాజ్ఞైః

స్మరకృతభక్తం సుదతి మదక్తం

శిశిరయ శిశిరైరజైః (నను)

సుందరి సఫలయ హస్త రసం తవ

సుమధురమధరసుధాయాః

ముఖమమ్బునముఖయాచనయా

కిము మయి కరుణాకరణీయా (నను)

చికురో రుచిరో వదనం కమనం

జఘనం ఘనమపి వా తే

నిఖిలావయవా మమ మతిమబలా-

మాకృష్య నయన్త్యేతే (నను)

మమ భవతీ పరమవలమ్బో

మమ భవతీ వంశపతాకా

మమ భవతీ నను జీవితమపి

మమ భవతీ ముఖశశిరాకా (౧)(నను)

((౧)ముఖశశినో రాకా పూర్ణిమా | ముఖప్రసాదహేతురితి యావత్ ||)

మమ భవతీ వరమణ్ణనమపి

మమ భవతీ భాగ్యమనూనం

మమ భవతీ నను జనిఫలమపి

మమ భవతీ నిధిరిహ నూనం (నను)

మమ భవతీ హృది నిర్వృతిరపి

మమ భవతీ దృగమృతధారా

మమ భవతీ పరమిహ సుహృదపి

మమ భవతీ సమ్పదుదారా (నను)

నతముఖి దయితే జగదభిరామే

జితకుసుమాయుధరామే (౧)

ద్రుతమనుకూలా భవ నను భామే

సుతను మనోహరభామే (నను)

వాచా ప్రీతావిహస్తాం కథమపి చ రహస్తాం విధేయాం వితన్వ-

న్నాధాయాజ్కేఽఙ్గమాలిన్య చ కిమపి భవనాస్యభిమ్బం చ చుమ్బనమ్ |

లోలాపాన్యో నతాన్యో భువనకమనలావణ్యవేణ్యా రమణ్యా

సాకం లోకాధినాథాధికరుచి భువనైకాభిరామాభిరేమే || ౨౬౯ ||

ఇన్ద్రప్రస్థాయ పార్థప్రియకృదథ గతో యామునే కాననాన్తే

కాలిన్దిం లోభయన్తిం హృదయముదవహత్ ఖాణ్ణవాన్దితాగ్నిః |

((౧)కుసుమాయుధరామా = రతిః ||

భూయః పైతృష్యనేయీం నృపసదసి భవాన్మిత్రావ(వి)న్దామవిన్ద-

జ్జిత్యా సప్తాపి సత్యామహృత వృషవరాన్నగ్నజిన్నన్దనాం తామ్ || ౨౭౦ ||

భద్రాం తాం భ్రాతరస్తే దదురధికముదా దేవ సన్తర్దనాద్యా

లక్షం తోయైకలక్ష్యం సపది విదలయన్ లక్షణామప్యవాపః |

ఇష్టాభిస్తాభిరష్టాభిరపి పరిరమన్ భౌమచేష్టాం స కష్టాం

శ్రుత్వా భామాసహాయః స్మృతసముపనతం తార్క్ష్యమారుహ్య చాగాః || ౨౭౧ ||

ప్రాప్య ప్రాగ్గోతిషాఖ్యం పురవరమధికం దుర్గమం దుర్గవర్తైః

కౌమోదక్యా గిరీష్టా(న్ద్యా)నపి వరణగణం శస్త్రసార్థ శరౌఘైః ।
 చక్రేణాగ్న్యముబ్బవాయూన్స్పృథతరమురపాశావలీం నాన్తకేన
 క్షిప్రం సంహృత్య దధ్మౌ ప్రసభమథ భవాన్ పాశ్చజన్యం చ ధన్యమ్ ॥ ౨౨౨॥

భైరవిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

ముఖరం స్వదరం ముఖశీతకరే
 న్యదధా దయితాసహితో ను హరే ।
 పల్లవమ్ ।
 గరుడే వ్యలసోఽథ రణం లషతాం
 నినదేన భయం జనయన్ దిష్వతాం
 ((౨౨౦)సప్త వృషవరాన్ జిత్వా నగ్నజితో నృపస్య నన్దనాం సత్కామహృత హృతవాన్
 ॥

(౨౨౧)భౌమో నరకాసురః ॥)
 స నిశమ్య తదా నినదం నిలయా-
 దసురోఽథ మురోఽతిరుషా నిరయాత్
 ముఖపఞ్చకనిస్సృతానిస్వనితై-
 ర్ముఖరం భువనం రచయన్నమితైః
 అభిపత్య దురత్యయయ(?)విక్రమవా-
 నభిపత్యం(త్ర్య)(౧)ధిపత్యురుసార్థకవాన్
 నిశితత్రిశిఖప్రముఖాయుధవాన్
 వ్యకిరత్త్వయి పత్రివరాన్ (౧)బలవాన్
 ద్రుతమచ్చినదమ్యత తద్విశిఖాన్
 నిజపత్రివరైరథ తీక్ష్ణశిఖాన్
 వ్యస్పృజచ్ఛ భవాన్విశిఖప్రవరాన్
 (౨)ప్రస్పృతప్రతిఘో యుధి దీప్రతరాన్
 అనవేక్ష్య తదాశు స పక్షిపతిం
 ప్రతి పక్షహతప్రతిపక్షతతిం
 వ్యస్పృజత్త్రిశిఖం జ్వలదగ్నిశిఖం
 వ్యనదచ్ఛ దిశో దలయన్నపి ఖం
 త్వమిదం లఘు పత్రయుజార్ధివా(ర్ధితవా)-
 నరిమప్యరిణాజిత మర్ధితవాన్

((౧)పత్రిణౌ పతగాశుగౌ । (౨)ప్రసృతప్రతిఘః=ఉజ్వలితకోషః(పః) ॥

సబలేఽథ మురే నిహతే బలవాన్
నరకో రుషితః స్వయమాగతవాన్
అధిరూఢవతో యుధి రూఢమిభం(దం)
సుదురాసదశూలభృతః ప్రసభం
త్రిశిఖప్రహృతేః పురతో హృతవాన్
గళతోఽస్య శిరోఽరివరేణ భవాన్

ఘాతం నీతేఽతిఘోరే నరక ఇహ భవానస్య పుత్రాయ దత్వా
రాజ్యం వాచా ధరిత్యా భవసఖ భగదత్తాయ గేహం ప్రవిశ్య ।
కారాగారే నిరుద్ధా నిజపురమనయత్ (యో)ద్వ్యష్టసాహస్రనారీః
స్వర్గం ప్రాప్యాదితేః కుణ్డలమదిత జితేన్ద్రోఽహరత్పారిజాతమ్ ॥ ౨౭౩॥

భామారామే నిధాయ ద్యుతరుముదవహో వ్యష్టసాహస్రనారీః
ప్రీత్యా చ ప్రత్యగారం విహితబహువపుర్మేదయామాసిథామూః ।
త్వద్ద్రూపాలోకనోద్యత్కుతుకసురమునీన్ద్రాతివిస్మాపకైస్త్యం
త్సైన్ద్రీలావిశేషైః ప్రతినిలయమలం రోజు(రేజు)షే రేమిషే చ ॥ ౨౭౪॥
రుగ్మిణ్యాః ప్రయయా కదాపి శయనే ప్రీత్యా శయానో భవాన్

నూనుం తే సదృశం దిశేతి సుదృశా నాథానయా నాథితః ।
నూనుం తే తనయం దిశామి గిరిశం దేవం ప్రసాద్యాచిరా-
దిత్యుక్త్యా పతగాధేన బదరీమాగాన్మనీన్ద్రావృతామ్ ॥ ౨౭౫॥

ఘణ్ణాకర్ణోఽపి నిఘ్నన్ మృగతతిమితవాన్ సానుజన్మా సుజన్మా
సానన్దం నన్దసూనో నరకహర హరే కృష్ణ రామేతి గాయన్ ।
ఆలోక్యోపేత్య చ త్వామవదదతిముదా భక్తతోజ్కా(కా)వతంసో
భక్త్యా మోముద్యమానో భవసఖ స భవానప్యముం భక్తబన్దో ॥ ౨౭౬॥

ఘణ్ణారరాగేణ గీయతే । చమృతాశేన వాద్యతే ।

పురుషవర కుతో భవానిహ కుతో యాతవా-
న్మమ భవోఽద్య ఫలవాన్నను జాతవాన్
పల్లవమ్ ।
సౌమ్య నున సామృతం భావమవలోక్య తే
సమ్మదో మానసే మమ జృమ్భతే (సౌమ్య)
త్వయి తు మమ మానసం సజతి పురుషోత్తమే

యదుకులమణౌ కృష్ణ ఇవ సత్తమే (సౌమ్య)
 నను పిశాచకులశేఖర యదుకులేఽభవం
 పాపన్యపపీడితామవితుం భువం (సౌమ్య)
 కిఞ్చోదహముద్దిశ్య వీక్షితుం శక్కురం
 ద్రుతమయామ్యయమఖిలజనశక్కురం (సౌమ్య)
 భక్తజనసత్తమ భవానపి చ కో ను వా
 త్వత్సవిధవర్త్యసావపి చ కో ను వా (సౌమ్య)
 త్వామేవ లోకితుం శివపదాద్ ద్వారకాం
 శివసేవకో యామి శివదాయికాం (సౌమ్య)
 జగతి ఘణ్ణాకర్ణనామధేయా వయం
 భవతి భక్తా విభో సోదరోఽయం (సౌమ్య)
 ఇత్యుక్త్వోపాయనాగ్ర్యం ద్విజశవశకలం సానుజన్మా తవగ్రే
 నృత్యన్ న్యస్య ప్రమోదాదుదితనిజతనోః పాదమూలే పపాత |
 కారుణ్యార్ధ్యః కరాభ్యాం వపుషి పరిమృశన్ దివ్యదేహౌ దివం తౌ
 నీత్వా గత్వా చ రూప్యాచలమచలతరాత్మా తపోఽతప్యథాస్తవమ్ ||

సుస్మేరాస్యం ప్రసాదాద్భుతవివశతరైర్విశ్వదేవోపదేవై-
 ర్భూతైః ప్రేతైః పిశాచైరపి తమనుగతం శైలకన్యానుయాతమ్ |
 నాసాన్యస్తాఙ్గులీకం త్వరితముపగతం విస్మయోత్ఫుల్లనేత్రం
 వ్యాలోలాహీన్యహారం గిరిశమజిత తుష్టోఽథ తుష్టోథ దృష్ట్వా || ౨౭౮ ||

హే దేవదేవ జయ, హే వామదేవ జయ
 హే వాతదేవ జయ, జయ జయ పురారే
 శరదుదితశిశిరకరరుచిరతరరుచివిసర-
 సుభగతమతనుసుషమ, జయ జయ పురారే
 ((౨౭౮)తుష్టోథ = త్వం స్తుతవాన్ ||)
 తనువితతఫణితే, పదవినతసురపతే
 భవ గిరిశ పశుపతే, జయ జయ పురారే
 ముక్తిపరభక్తజనచిత్తమయభిత్తిలిఖి-
 తార్తిహారమూర్తివర, జయ జయ పురారే
 జయ శర్వరీశధర, జయ శర్వ శూలధర
 జయ సర్వదేవవర, జయ జయ పురారే
 నశినసమనయన జయ, నశినశరదహన జయ

నవనపరభువన జయ, జయ జయ పురారే
 ఆక్షేపవచనశర విక్షేపతరళతర
 దక్షేపకారకర, జయ జయ పురారే
 విహితమహితతోషా తావకీ తావదేషా
 తనురనుపమశోభా కల్పితానల్పలోభా ।
 ముహురపి జనమేతం భూరిభక్త్యా సమేతం
 ముఖరయతి పురారే చన్ద్రమాడ స్మరారే ॥ ౨౭౯ ॥

పాటిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

కలితనదీవరకపిశజటాభర-
 ఖచితనిశాకర పురహర జయ జయ
 పల్లవమ్ ।
 భవభయభజ్జాన భవ మృడ జయ జయ
 ఫణిగణభూషణ పురహర జయ జయ (భవ)
 లోకభయానకపావకలోచన-
 భాసురఫాలక పురహర జయ జయ (భవ)
 చిల్లీయుగళమతల్లివిదలిత-
 వల్లిమదభర పురహర జయ జయ (భవ)
 భవ నిన్దితకువలయమజ్జుళలోచన-
 నన్దితకువలయ పురహర జయ జయ (భవ)
 శుకతుణ్ణకమదభరఖణ్ణకరుచి-
 మణ్ణితనాసిక పురహర జయ జయ (భవ)
 బిమ్మకదమ్మవిడమ్మకడమ్మర
 కన్వతరాధర పురహర జయ జయ (భవ)
 యుక్తాఖిలగుణముక్తాఫలగణ-
 ముగ్ధామలరద పురహర జయ జయ (భవ)
 హాలాహలరసహాలాకబళన-
 కాళామలగళ పురహర జయ జయ (భవ)
 భుజగవరాన్తరభృశతరదన్తర
 పృథులభుజాన్తర పురహర జయ జయ (భవ)
 పరశుమ్మగాభయవరదవిరాజిత-

మృదులభుజాలత పురహర జయ జయ (భవ)
 చలదలదలకులరుచిభరహృతిపర
 రుచిరతరోదర పురహర జయ జయ (భవ)
 అజినపరావృతజఘనభరాదృత
 ఫణిరశనాశత పురహర జయ జయ (భవ)
 మదకుఞ్జారకమదభఞ్జానకర-
 మఞ్జులతరోరుక పురహర జయ జయ (భవ)
 త్రిభువనలోభనరుచిభరభాజన-
 శుభతరజానుక పురహర జయ జయ (భవ)
 మదననిషఙ్గాధికభఙ్గావహా-
 మృదుజఙ్గాయుగ పురహర జయ జయ (భవ)
 నశినాయుధనశికాదృతగుశికా-
 యితమృదుగుల్ఫక పురహర జయ జయ (భవ)
 కమరకులార్ద్రగకలహసదాగ్రహ
 కమనపదాగ్రక పురహర జయ జయ (భవ)
 సుజనాశయసుజలాశయసుఖశయ-
 చరణకుశేషయ పురహర జయ జయ (భవ)
 గిరిజాపాఙ్గావలిరఙ్గాయిత-
 నిఖిలాఙ్గాఞ్చిత పురహర జయ జయ (భవ)
 శారదసీరదనికరనికార (౧)ద-
 రుచిరరుచీభర పురహర జయ జయ (భవ)
 వినమజ్జనసుఖరసవినిమజ్జన
 విస్మమరసజ్జన పురహర జయ జయ (భవ)
 త్వదీయానామమేయానాం గుణానామనువర్ణనాత్ |
 పరమేశ విభో కో వా విరమేత్ పరమాద్భుతాత్ || ౨౦౦ ||

కానక్కురిఞ్జిరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

సకలశమలహరణనిపుణపదపరాగ తే నమోఽస్తు
 కమనచరణకమల పశుపతే నమోఽస్తు తే
 పల్లవమ్ |
 శారదామ్బుదోపమాఙ్గ చారుచన్ద్రఖణ్ణచూడ

చారణాదివన్ద్య పశుపతే నమోఽస్తు తే
ప్రపదరువిభిరధికసుభగవరణకటక తే నమోఽస్తు
శరధినదృశజజ్ఞ పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)

((౧)నికారః అవమానః ॥)

భువన సుభగబహుళసుషమజానుయుగళ తే నమోస్తు
సులశితోరుయుగళ పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
జఘనవిలసదజినకలితభుజగరశన తే నమోస్తు
భువనభవనజరర పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
తరళబహుళభుజగసుభగబాహువివ(పీ)ర తే నమోఽస్తు
గరళగహనకణ్ఠ పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
స్వకరవిలసదభయవరదపరశుహరిణ తే నమోఽస్తు
భువనకమనవదన పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
అధరరుచిభిరధికరుచిరమృదులహసిత తే నమోఽస్తు
మహితమధురవచన పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
నయననశినయుగళవిగళధికకరుణ తే నమోఽస్తు
భుజగకమనకర్ణ పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
విహితమదనదహననిటిలనయనదహన తే నమోఽస్తు
శిరసి లసితసోమ పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
తుహినశిఖరిదుహితృసతతలసితసవిధ తే నమోఽస్తు
నిగమనివహవర్ణ్య పశుపతే నమోఽస్తు తే (శార)
ఏవం దేవ స్తుతోఽసౌ సపది పశుపతిః పాణినా పాణిపద్మం

సామోదం సంస్పృశంస్తే సరసమితి జగౌ సస్మితం విస్మితాత్మా ।

ప్రాప్యం కిం పూర్ణకామ ప్రణతవరద తే నూనమేనాం తపస్యాం

శస్యాం తస్యాతనోరే నయనహుతతనోరుద్భవాయాతనోస్త్యమ్ ॥ ౨౮౧ ॥

రుగ్మిణ్యాం తే రమణ్యాం ద్రుతమజిత భవేదఙ్గజన్మాఙ్గజన్మా

ప్రద్యుమ్నో నాథ నామ్నా య ఇహ విశసితా శమ్భరం సఙ్కరాస్తే ।

ఉక్త్వైవం కోరకీకృత్య స కరకమలం మూర్ధ్ని పుష్టావధానం

విశ్వోత్కృష్టాపదానం పురరిపురవి తుష్టావ తుష్ట్యా భవంతమ్ ॥ ౨౮౨ ॥

కురిజ్జోరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

జగదుదయభృతివిలయరచనమయవిహతిచయ-
రతహృదయ వితతదయ విజయసఖ జయ విభో
పల్లవమ్ |

జగతి కే యదుపతే నిరవధికగుణతతే
నుతివిధావీశ తే కిమపి పునరీశతే (జగ)

ఖరకిరణమదహణ(హరణ)ఖరకిరణగణశరణ-
రథచరణధరణచణ విజయసఖ జయ విభో (జగ)

శరణగతకృపణజనమరణభయహరణభృశ-
నిపుణమృదుచరణయుగ విజయసఖ జయ విభో (జగ)

ప్రణతసురశరణవర కృపణనరభరణకర
ధరణిభరహరణపర విజయసఖ జయ విభో (జగ)

((౨౦౧)అతనోః = కామస్య | అతనోః = కృతవాన్ ||

నిగమనుతనిజచరితలనదమృతరసముదిత-
బహుసుకృతమునివినత విజయతఖ జయ విభో (జగ)

జలవి(ధి)పతిదుహితురతిసుఖవిహృతిసుభగతర-
విపులవరభుజవివర విజయసఖ జయ విభో (జగ)

వలమథనమణికిరణమ(మద)మథనరుచినదన-
భృశకమననదపథన(౧)విజయసఖ జయ విభో (జగ)

స్తుయా(త్యా)త్వామస్త్య తుష్టం పురమిహ శిపివిష్టోఽతితుష్ట్యా ప్రవిష్ట-
స్తూర్ణం దుర్వర్ణశైలాత్త్వమపి నిజపురం శ్రీసుపర్ణాధిరూఢః !

రుగ్మిశ్చైవ వర్ణయామాసిథ తదథ ముదం సాప చాజిజనస్త్యం

భార్యాస్వార్యాసు భూయో దశ దశ సుకుమారాన్ కుమారానుఢ్ఠో(దా)రాన్ ||

౨౦౩||

ప్రథు(ద్యు)మ్నః సూతిథామ్నః ప్రథమ ఇహ సుతః శమ్పరేణామ్బురాశా-

వస్తో ప్రస్తో ఝషేణ ప్రదదురథ ఝషం శమ్పరాయాశు దాశాః |

తున్దే భిన్నేఽస్య దైత్యాధిపవచనకరీ వీక్ష్య మాయావతీ తం

ప(పు)త్రం తే కృత్యమూఢా సురమునివచనాత్

ప్రేషయామాస గూఢమ్ || ౨౦౪||

((౧)అపఘనోఽఙ్గమ్ | (౨౦౩)దుర్వర్ణశైలాత్ = రజతగిరీః |

(౨౦౪)దాశః = మినగ్రాహీః తున్దం = అట(జత)రమ్ ||

హత్వాజౌ శమ్భరం శం వరమిహ జనయన్ పత్తనం త్వత్తనూజః
 ప్రాప్తో రత్యాథ పుత్రిమథ సముదవహద్రుగ్మిణో రౌగ్మిణేయః ।
 పౌత్రిమస్యానిరుద్ధోఽప్యవహదథ రుచా రోచనాం రోచమానాం
 భ్రాత్రా తత్రాన్తరే తే హత ఇహ సహసా ద్యూతవైరేణ రుగ్మీ ॥ ౨౦౫॥

జాతు స్వప్నానుభూతం నిశి నిజనగరాచ్చిత్రలేఖోపనీతం
 శుద్ధాన్తేఽత్యన్తమోదం సముషితముషయా బాణబాణైర్నిరుద్ధమ్ ।
 శ్రుత్వా తత్రానిరుద్ధం కలహారుచిమునేర్నిర్గతో మిత్రవర్గై-
 స్త్ర్యక్షేణారక్షితం శోణితపురమరుణో దారుణో రోషభావాత్ ॥ ౨౦౬॥

ఘోరోఽభూత్సమ్ప్రుహోరో మురహర తబ వా తావకానాం చ తావ-
 త్నాకం బాణేన బాణాననవధి కిరతా తద్భదైరుద్భదై(త్రి)ర్వా ।
 భస్మీకర్తుం బలం తే వ్యవసితమనసా భూతభ్రాపి భూతైః
 శర్వం తం సర్వభూతైరపి సహ సహసైవాజయో వాసుదేవ ॥ ౨౦౭॥

సన్తోషాదథ హస్త భవన్తౌ
 సన్తమానతలోకమవన్తౌ ।
 ధన్యామాచతురన్యోన్యం తే
 సైన్యవిరాజరణావన్యన్తే ॥ ౨౦౮॥

((౨౦౬)త్ర్యక్షేణ = పరమేశ్వరేణ । అరుణః = నిరూద్ధవానాసి ॥)

మాళవగౌడరాగేణ గీయతే । చమ్పతాళేన వాద్యతే ।

తవ హరే మాయా మమాపి హృది మోహదా
 యదజితం జేతుమహమీహే భవన్తం
 యదువర యథాభిమతమఖిలజగదుదయలయ-
 పాలనవిధానేన హస్త విహరన్తం
 పల్లవమ్ ।
 విజయపరహృదయ జయ సకలేశ పశుపతే
 భవ హర వృషాకపే సత్ప్రభోమాపతే (విజ)
 స్మరతి న తు లోక ఇహ మోహితో మాయయా
 తవ చరణమిదమఖిలజనసేవనీయం
 విషజతి చ విషయేషు విరతివిరసేష్వమృత-

మపహాయ విషమేవ బత నేవతేఽయం (విజ)
 ద్వారమపవర్గగమనే పునరపావృతం
 బత చిరాద్భవమవాప్యాపి నరలోకే
 విషయేషు విషజతి హి యో మూఢమారూఢ-
 పతితమిహ సంతో వదన్తి తమనేకే (విజ)
 అవినీతమపనీయ దూరమవనీయమవనీయే (౧)
 తి విరచితో నియతమవతారో
 ((౧)అవనీయా = రక్షణీయా)
 భవతా తు పదపదితభవతాపభరహారణ-
 భరితాదరేణ ధరణావయముదారో (విజ)
 బాణోఽయమధికమవినీతోఽపి భవతో
 న విశసీతుం సముచితో విబుధకులవైరీ
 నతపరాయణ మయా ఖలు పురా నను మురాన్తక
 వితీర్ణాభయో మమ తు పరిచారీ (విజ)
 తరుణేన్దుచూడ కరుణామ్బుధే మమ చ పర-
 మనుమతైవ భవతా వాగభిహితేయం
 పురహర పురా విరోచనకులోదీత-
 మిహ న విశసీతాహమితి సంశ్రుతమిదమహేయం (విజ)
 మదభారహరణాయ తవ చరణసేవినో-
 వ్యదలయమముష్య పృథుభుజనికాయం
 నను సఖే పశుపతే పరమతో బలిసుతో
 ధృతచతుర్భుజ ఏవం జగతి భవితాయం (విజ)
 సమతత్వవేదితరి సర్వస్వవితరితరి
 చైతస్య పితరి యద్వదయి మమ దాసే
 సమ్మదో నను మనసి జృమ్భితే శశ్వదపి
 తద్వదిహ తస్య తనయేఽపి తవ దాసే (విజ)
 న చ మూతిర్న చ జరా న చ కుతోఽపి చ భయం
 న చ పరాభవకథాప్యస్య న ను భూయాత్ (విజ)
 మహితేషు నిఖిలేషు నిజకేషు భృతకేషు
 పరమేష పరమేశ నియతమపి భూయాన్ (విజ)
 త్వాం జగతి యో భజతి మామపి చ యో భజతి
 తావుభావపి గిరిశ తవ మమ చ దాసౌ

నిఖిలగుణవారిధే నిరుపమయశోనిధే

నామసు భిదాం వినా కా నౌ భిదాసౌ (విజ)

అన్యోన్యం తౌ ప్రసన్నావితి కిమపి హసంతై భణంతై భవంతో

యాంతై స్వం స్వం నిశాంతం నిజనిజభృతకైరుల్లసంతై నితాన్తమ్ |

నిధ్యాయాథానిరుద్ధం సహ చ దయితయా హస్త తే బన్ధతా సా

మగ్నా సమ్మోదసిన్ధౌ మురమథన యథా నష్టమాసాద్య రత్నమ్ || ౨౮౯ ||

ప్రద్యుమ్నాద్యః కదాచిత్సరసముపవనం ప్రాప్య సక్ష్మీడమానా

దైవాదాలోక్య బాలాః కమపి చ సరటం హస్త కూపేన్దరూపే |

ఉన్నేతుం తే న శక్తాః కృతవివిధనయాస్తాస్త్వం జగుస్తామవస్థాం

గేహాత్ ప్రస్థాయ వేగాత్సరసముదనయో విప్రశాపార్దితం తమ్ || ౨౯౦ ||

(సదయముదనయో)

తవ భాస్వత్కరస్పర్శాద్రాజన్రాజా కరామ్బుజమ్ |

((౨౯౦)సక్ష్మీడమానాః | “క్రీడోఽనుసమ్పరిభ్యశేచ” శేచ”త్యాత్మనేపదమ్ | సరటః = కృకలాసః ||

(౨౯౧)కళజ్జం తు జహోవితి ప్రసిద్ధచన్ద్రా(?)త్ప్రకృతస్య రాజ్ఞో వ్యతిరేకః ||

అయం కోరకయన్ స్వీయం కళజ్జం తు జహోవహో || ౨౯౧ ||

శ్రుత్వా వారాం తదీయాం తదను తదుదితాం తం నృహంసం నృగం త్వం

సద్యో నాకం నినేథాజిత సుకృతవతామగ్రిమేష్యగ్రగణ్యమ్ |

ఆకర్ణ్యోదీర్ఘమోదాద్భుతవివశతరాంస్తచ్చరిత్రం విచిత్రం

ప్రీత్యా భృత్యానభాణీః పరమమిహ హితం బోధయన్మాధవామూన్ || ౨౯౨ ||

ఆహారిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

శృణుతాదరతో బత నృగన్మపతే-

రుపదేశపరం సుమహితచరితం

బహుమతిరిహ కా మాదృశదానే

స్మృత ఇహ మహితే నృగన్మపదానే

పల్లవమ్ |

న హరత న హరత ధృతమోహభరాః

మహిసురవసు కిమపి చ లోభపరాః (నహ)

నాకాదికభోగాదికసుకృతం

శోకాయ ఫలావసితౌ నియతం
 ఆర్పితమిదమిహ మయి బోధమయే
 ముక్తిదమితి కలయత యూయమయే (నహ)
 ((౨౯౨)నృహంసం = నరశ్రేష్ఠమ్ ||)
 తిష్ఠతు నిఖిలం పురుసుకృతతతౌ
 ద్విజశాపేన విపన్నృగన్మృపతౌ
 ఆపి జనితా కిం పునరితరనరే
 కిఞ్చిదనారీతసుచరితనికరే (నహ)
 అజ్ఞానాపతితౌ(తా)గౌరేతౌ
 భూసురనాథౌ భృశమనునీతౌ
 సుచరితజలనిధిరవనీపాతా (౧)
 తదపీదృశవిపదిహ బత జాతా (నహ)
 కృకలాసకతా జగతి నికృష్టా
 కృపయైప(వ?)తయోరజని విశిష్టా
 ఊతిసురజనతా సురతరుసమితా
 ముదితా కుపితా హుతవహసమితా (నహ)
 విప్రధనే పునరజ్ఞానహృతే
 దోషోఽయమియాస్థిపూర్వహృతే
 క్వచిదపి కథమపి న సమాధానం
 కలయత తదిదం మిశదవధానం (నహ)
 హేహయరాడపి భూరివిమోహః-
 ((౧)అవనీపాతా = రాజా ||)
 మ్న(న్న?)ను స పురా ఖలు భూసురమాహాం (౧)
 బహుమతసచివవచా బత హృతవాన్
 నృపకులమఖిలం లఘు సంహృతవాన్ (నహ)
 అజరయదశనైర్గిరిజో హి విషం
 దుర్జరమఖిలైర్బ్రహ్మాస్వవిషం
 దహతి హి విషమిహ పరమదనకృతం (౨)
 బ్రహ్మాస్వవిషం కులమపి నియతం (నహ)
 ద్విజవసు యది దురనుజ్ఞాపహృతం
 పురుషత్రయమాతనుతే పతితం
 యది పునరిహ బత బలతోఽపహృతం

దశ పూర్వాన్ దశ చ పరాన్నియతం (నహ)

దురితేరితమతిరిహ యో హి పుమా-

నిజకరదత్తాం ద్విజవృత్తిమిమాం

స్వయమేవాపహరేదపి చ మితాం

శకృతి భజేత స శివ శివ కృమితాం (నహ)

యావద్రేణుసిచో ముఖజాతతతే-

రశ్రుకణా ధరణౌ ద్రవిణహృతేః

((౧)మాహా = గౌః || (౨)అదనకృతం పరం = భక్షకం కేవలమ్ ||)

తావద్వర్షశతం ద్రవిణహరో

నిపతతి కుమ్భిపాకే స నరో (నహ)

మహిసురవితతావపరాధకరో

మహితాధిధరో ధరణిపనికరో

గదవిధురో భవతి చ గతసుకృతో

వికలతరాయూ రిపున్వపవిజితో (నహ)

విప్రియమిహ కల్పయతి ప్రయతా

విప్రసభా జగతి హి విప్రకృతా

క్షిప్రమసావప్రతిమమనల్పం

తత్పరిచరతానిశమవికల్పం (నహ)

ద్రోఢుం ప్రౌఢగుణాన్మహిసురగణాన్మా మా భవంతో మనా-

గీహంతాం మనసాపి హస్త శపతో వా నిమ్నఘ్నతో వా క్రుధా ।

ఏతే జాతు కృతాపరాధవిధయోఽప్యారాధనీయా జన్తై-

భూ(రూభ)దేవేషు నికారకృన్మమ భుజాదణ్డోఽపి ఖణ్డోఽభవేత్ || ౨౯౩||

మత్కాః(త్కా)మత్కామసమ్పాదననిరతధియో నిగ్రహేఽనుగ్రహే వా

దక్షానక్షామవీర్యానవిరతమపి నన్దన్తు నిన్దన్తు నామూన్ ।

((౨౯౩)ద్రోఢుం = ద్రోఢుమ్ || (౨౯౪)మత్కాః = మదాశ్రితాః । అఞ్చనీయాన్ =

పూజనీయాన్ । మజ్జు = వ్ర(ద్రు)తమ్ ||)

కిం వైతానఞ్చనీయాన్ ప్రసభమపి యదా హస్త నిన్దన్తి మన్తాః

శాపాత్ తత్కౌపజాతాత్ కులమపి చ తదా మజ్జు వో నజ్జ్యతీదమ్ || ౨౯౪||

దుర్వాదానుద్వమన్తౌ పితృపతి భటయోస్తుల్యతాముద్వహన్తౌ

భూదేవావాపహన్తౌ భయమఖిలన్పణాం రూక్షమాలోకయన్తౌ ।

భూపేనానేన యద్వత్ప్రసరదపదకోపాన్వితౌ సాన్వితౌ తౌ

తద్వన్నూనం భవన్తోఽప్యవనిసురజనాన్ సంతతం సాన్వయన్తు || ౨౯౫||

నిత్యం మర్త్యజనేన తావదమునా వన్ధా హి వృన్ధారకా

లోకేశో గిరిశోఽపి తైరవిరతం వన్ధ్యో తయోరన్వహమ్ |

వన్ధ్యోఽసావహమాదరేణ చ సదా వన్ధ్యా మయా భూసురా-

స్తద్వన్ధ్యా భవతామమీ న ఖలు చేద్దణ్ణ్యా భవన్తో మయా || ౨౯౬||

ఆబోధయన్నితి హితం వచనైరుదారై-

రామోదయన్మృదులహాససఖైరపాజ్ఞైః |

ఆవాసమాప చ భవాన్స్పృగధర్మజాత-

మామోదదయి వదతా స్వజనేన సాకమ్ || ౨౯౭||

గోపితోకేన సాకం తదను విహరమాణే మదానే వనాన్తే

కాశిన్ధ్యాం కామవా(బా)ణేన చ వివశమతౌ కామపాలే కదాచిత్ |

వ్యాహింసీర్వాసుదేవం తవ సదృశతనం పౌణ్డ్రకం కాశిపం వా

కృత్యాం విద్రావ్య కాశిపతిసుతమదహత్సాలయం తే రథాఙ్గమ్ || ౨౯౮||

ముఖారిరాగేణ గీయతే | ఏకతాళేన వాద్యతే |

ధరణీరమణీయమణీ రమణీరుపనీయ వసి (౧)రజ రైవతకే

మదనేన మదేన చ మూఢమనా ముసలీ స సలీలమిహారమత

వివిదోఽపి విభో విపదం విదధన్నరకానుచరో నగరే చ గృహే

స తదా తు గతోఽజిత రైవతకం సమలోకత తం సహయోవతకం

అబలా హి విలోక్య కపిం విటపం చలయన్తమలం బలవన్తమముం

అహసన్నథ సోఽప్యవరుహ్యా తరోరహరత్సరనాథ సురాకలశం

ఉపలేన బలేన బలీ నిహతోఽముమవఙ్ఘాయదేష జపి

స మదీ సమదీదృశదీశ గుదం హాలినం లలనాకులమధ్యగతం

స తు సమ్ముఖచిల్లినిరాసముఖైః స్వకృత్తైరథ నాథ నికారశతైః

ప్రతతప్రతిఘస్య పురో హాలినో వ్యభినత్తరసా చ సురాకలశం

శసితుం బలతో బత గర్ధితవాన్ముసలం సహలం సహసోద్ధృతవాన్

వివిదోఽపి విభో తరుముద్ధృతవాన్ బలమూర్ధని తాడితవాన్ బలవాన్

సహసా స హలీ సహలీలమముం స్వహలేన హరే సమరే హతవాన్

ససునన్దహతోఽథ బలేన జవాత్తదిహాగణయన్ ద్రుమమభ్యమథాత్

అపి తం కుపితోఽప్యభినన్ముసలీ విపినం విదధే వివిదో వితరుం

ప్రహృతాసు శిలాసు హృతాసు హలీ సమతాడి కరేణ హరే హరిణా

((౧)రమణీః వసీః ఉపనీయ = స్త్రియో వనం ప్రాపయ్య ॥)

విధుతాయుధ ఆశు కరేణ హరే ప్రహరన్ ప్లవగం స చ జత్రుతే

నరకానుగమేవ విభో విదధే విరుజం వితతాన చ విశ్వమిదమ్ ।

సామ్బం జామ్బవతీసుతం స కురుభిర్బద్ధం బలో ద్వావకాం

నిస్యే హస్తినపత్తనాదథ భవాన్ సర్వైః సహార్కగ్రహా ।

తీర్థాగ్ర్యం సమస్తపఞ్చకమగాత్నాత్వా చ విత్తాన్యదాత్

సర్వైర్బద్ధభిరావృతః సుఖమువాసాత్త్రైవ మాసత్రయమ్ ॥ ౨౯౯ ॥

ఆభీరీర్విధురాః పురేవ రమయన్నాసాం చ బోధం దిశ-

న్నాత్వాస్యాథ గిరా పురీవరమయాత్తాతం నిజం యాజయన్ ।

శ్రుత్వా మాగధర్దుర్ధభూపవిపదం సద్యో యియాసుర్భవా-

నిస్త్వప్రస్థమవాప్య నారదగిరా పార్తైశ్చ సమ్భావితః ॥ ౩౦౦ ॥

భీమాద్వైర్భవతా విజృమ్భితబలైర్భూపాన్విభోఽజాపయో

వాచా ధర్మభువోఽథ మాగధమయా భీమార్జునాభ్యామమా ।

ధృత్వాశు ద్విజరూపమస్య సవిధం గత్వా తు తేనార్పితో

యుద్ధం తావదయాచథాః స చ తథేత్సుక్త్వా గదామాదదే ॥ ౩౦౧ ॥

శక్జురాభరణరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

స హి తాం సహసాదిత మారుతయే

సహితాం సహసా పరిగృహ్య పరాం

((౩౦౧)అజాపయః జయతేర్ణిచి రూపమ్ । అయాః = గతవాన్ ॥)

సమరోచిత భూమిమతో గతవాన్

సవృకోదరశక్రసుతోఽపి భవాన్

ప్రథితో భువి మాగధవాయుసుతౌ

యుధి తౌ కుశలౌ దృఢబాహుబలౌ

కుపితౌ తరసాథ మిథో ఘటితౌ

ద్విరదౌ సమదావివ ఘోరగదౌ

విధృతోరురతీ వివరావగమే

వివిధం చ విచేరతురత్ర రణే

విటపస్య విపాటనయారివధే

విదధాథ నయం విబుధేశ మృధే

తదవేత్య నిపాత్య మరుత్తనయో
 వినివేశ్య తదీయపదే స్వపదం
 నిజపాణియుజా పరమస్య పదం
 కలయన్నభినద్ధుద్దో(దతో)బత తం
 అమునా సముదా తరసా దలితే
 జరసా తు పురా తరసా ఘటితే
 వ్యథితా జనతా శకలే ఖలు తే
 సకలా సమలోకత లోకపతే
 పరిరభ్య వృకోదరమీశ భవా-
 నిజయోఽపి విభో నికటం గతవాన్
 అధికం మదయన్నతి సమ్మదవా-
 నపి తం భగవన్నభినన్దితవాన్
 భీమనేతి జరాసుతే యుధి హతే తేనైవ సమ్పాశితాన్

భూపానాశు విపాశ్య భక్తివివశానాశాస్య ముక్తిం ముదా ।

తత్పుత్రం చ జగత్పతేఽథ సహదేవం తత్పదే కల్పయన్

గత్వా తు ప్రకృతం వితానమతనోస్త్యం రాజసూయాభిధమ్ ॥ 30౨॥

కృత్వా తాస్తాః క్రియాశ్చ త్వయి ఖలు విదధే ధర్మజన్మా సుజన్మా
 తామగ్ర్యామగ్ర్యపూజాం సహ స తు సహదేవేన కార్యం విచార్య ।
 తుష్టం చాశేషభూతం బత తదసహమానోఽథ మానీ సభాయాం
 ప్రోద్యతోద్వ్యామరోషశ్రవణకటు వచో దామఘోషిర్వ(ర్బ)భాషే ॥ 303॥

నాటరాగేణ గీయతే । చమపతాశేన వాద్యతే ।

నాదేయ (౧)మపి చ నరదేవమపి సహదేవ-

మధికజళబుద్ధిమపి ధిగ్గీతాన్

((30౨)సమ్పాశితాన్ = బద్ధాన్ । విపాశ్య = విమోచ్య ॥

(303)దామఘోషిః = శిశుపాలః ॥)

((౧)నాన్దే(నాదే)యో భీష్యః ।)

తాపసానపి ముదితమానసాన్ భూసురాన్

వినయభరభాసురాన్ ధిగ్గీతాన్

పల్లవమ్ ।

అపచితిం విరచితామనుచితతమాం

కథమేష విషహేత దమఘోషజనిరిమాం (అప)

శిశునాయకం యువతినాయకం బహునాయకం

వృద్ధనాయకం ధిగ్గిగేతత్

అపి రాజ్యతస్త్రమపి చ భవతాం వ్యవసితం

నియతమిహ దుర్ధియాం ధిగ్గిగేతత్ (అప)

అపి సతి సభాజనే సుమహతి సభాజనం (౧)

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం

జాతిహినే గుణైరపగతే నిష్క్రియే

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం (అప)

వరమాతులాహితవధే లోకబాహ్యో చ

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం

కైతవాహితలతిరూపే విరూపకే

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం (అప)

((౧)సభాజనం = పూజనమ్ ||)

నిష్క్రియాచనే నిష్పరిగ్రహే నిష్కళే

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం

విహితవృషసంస్థే పృథగ్జనకృతార్చనే

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం (అప)

కులయువతిచారిత్రవిధ్యంసనోత్సుకే

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం

యత్స్మరణమపి హన్త పరమసుఖదాయకం

యుక్తమిదమస్మిన్నసత్తమే కిం (అప)

వచసాలమపచితిం న ఖలు గోపహతకే

శిశుపాలనరపాల ఇహ సహేత (అప)

కర్ణారుస్తుదమస్య వాక్యమశనైరాకర్ణ్య దీర్ఘాశయా

కర్ణౌ హన్త పిథాయ సాధుజనతా తూర్ణం తతో నిర్యయౌ ।

నాసౌ కిఞ్చన సఞ్చుచాల చ భవాన్ పశ్చాననోఽయం యథా

గోమాయోరథ నిస్వనం నిశమయన్ భూమాతిరేకాస్పదమ్ || 3౦౪ ||

దుర్వాదానుద్వమన్తం పరుషతరమితి స్వాసనాదుత్థితం తం

క్రోధోద్భాస్నేక్షణాన్తోదితదహనకణోద్యోతవిద్యోతితాశమ్ ।

పశ్యన్ పార్థన్నివార్య త్వరితమథ భవాన్ కాలచక్రేణ చక్రే

లూనగ్రీవం నిలీనం త్వయి చ తదుదితం ధామ వేగాస్త్రిత్రిధామన్ || 30x||

కారుణ్యాత్మే సమాప్తే మహతి మఖవరే విశ్వలోకే విన్యస్తే

సన్న్యస్తే విత్తవృష్ట్యా జయజయవచనోద్ధోషితాశేషలోకే |

భూపోఽభూత్ పూర్ణకామో మయరచితసభామాప్తవాన్ ధార్తరాష్ట్రో

బభ్రామాథస్థ(ధస్థ)లామ్పుభ్రమవివశతరోఽసావసూయాకులాత్మా || 30౬ ||

పార్షదీముఖసరోరుహే తదా

మారుతేరపి ముఖే సముత్థితమ్ |

వీక్షితైర్వాసితమేధితం వ్యథా(ధా)

బీజభూతమవనీభరక్షతౌ || 30౭ ||

సమాయాతః సాలోవ్య విజయమభికాక్షీ తవ ముదా

స మాయాతః సౌభేన తు పురమభాక్షీదపి తదా |

స మానీ ప్రద్యుమ్నో యదుభిరమునాయుధ్యత బలీ

సమానీకామోదం దదదుపగతస్తస్యం చ సహలీ || 30౮ ||

సాలోఽసౌ యుధ్యతస్తే ధనురజిత కరాగ్రాత్ కిలాభంశయద్రా-

జ్యాయాతాతస్య ఘాతం వ్యధిత తవ పురో మోహయిత్వా కిల త్వామ్ |

సౌభం శమ్ముప్రసాదోదితమథ గదయా క్షోభయిత్వా భవాంస్తం

చక్రేణోత్కృత్తకణ్ఠం మురహర గదయా దస్తవక్రం చ చక్రే || 30౯ ||

((30౯)యుధ్యమానస్యేతి తు న్యాయ్యమ్ ||)

ద్రౌపద్యాస్తస్యం రుదత్యా వసనమనవసానం వ్యతానీః సభాయాం

ద్యూతే జానే కురూణాం మృడజనుషి మునావన్ధసోఽన్తే క్షుధాన్తే |

భోక్తుం ప్రాప్తే వనాన్తే ద్రుపదన్యపసుతాచిన్తితోఽభ్యేత్య శాకం

భుక్త్వాముం తృప్తమాధాః కురునగరమగా హన్త కౌన్తేయదూతః || 3౧౦ ||

శ్లాఘ్యే వాక్యే త్వదీయే బత కురుపతినా ధిక్కృతే తత్క్షణాత్త్వం

విశ్వాత్మా విశ్వరూపం సదసి విశదయన్ పాణ్డవాగారమాగాః |

విష్ణో జిష్ణోర్నియన్తా ఖలనివహనియన్తా భవానిత్థమాచే

పార్థం బుధ్యాథ యుద్ధాల్లఘు విరతమతిం సోఽప్యవాదీద్భవన్తమ్ || 3౧౧ ||

గామ్బోధిరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

త్యజ సుముఖాకులభావం-కృష్ణ

దృఢతరమావహ భావం

రణవిరతిర్మహిషానాం-కృష్ణ

కథముచితా మహితానాం

తత్ త్యజ యుధి సన్దేహం -కృష్ణ

తిష్ఠ న బత మన్దేహం

రణవిధిరతిప్రభుభాహో-కృష్ణ

((3౧౦)మృడజుషి మునో = దుర్వాసాసే(సి) | అన్ధసః = అన్నస్య || (3౧౧)నియన్తా = సారథిః ||)

సునియతమతిశుభవాహో

గురుజనహృది విశిఖానాం - కృష్ణ

నికరం నిశితశిఖానాం

ప్రహరామ్యపగతశక్కుం -కృష్ణ

కథమజితాహితపక్కుం

విస్మజన్ గురుజనఘాతం-కృష్ణ

విపినమితో మునిజాతం

మదయన్నిహ నివసేయం- కృష్ణ

మదుదితమిదమవసేయం

ప్రియసఖ హత ఇహ కో వా-కృష్ణ

త్రిజగతి హన్తా కో వా

రహితో వికృతిభిరాత్మా-కృష్ణ

సచరాచరభూతాత్మా

బాల్యయువత్వజరా వా-కృష్ణ

దేహ స్మరిహ యథా వా

తద్వన్మృతిరపి నేయం -కృష్ణ

భవతేతి వ్యవసేయం

(౧)విస్మజన్వసనం జీర్ణం-కృష్ణ

((౧)“వాసాంసి జీర్ణాని యథా విహాయ నవాని గృహ్లాతి నరోఽపరాణి ।

తథా శరీరాణి విహాయ జీర్ణాన్యన్యాని సంయాతి నవాని దేహీ ||

భగవద్గీతా ।)

నవమయతి యథా తూర్ణం

తద్వదసావిహ దేహీ-కృష్ణ

దేహాస్తరమతిమోహి

భజతి యదీహ తు దేహం - కృష్ణ

త్యజతీదమసన్దేహం

వ్యసనం విసృజ స తత్త్వం - కృష్ణ

కలయన్మనసి స తత్వం

ప్రియసఖ విధుతవిశజ్కం - కృష్ణ

రణమిహ విగతకశజ్కం

ధర్మమిదం కురు రాజ్ఞాం - కృష్ణ

సౌమ్య విధేహి మమాజ్ఞాం

మహితార్థగభీరేణ పరమార్థతరేణ చ ।

వల్గునా వచనేనాధాః ఫల్గునం ప్రథనోత్సుకమ్ ॥ 3౧౨॥

దుర్వారే వాహినేయే ప్రతిదినమయుతం వాహినీశే నృపాణాం

సజ్ఘే సంహర్తరి జ్ఞాభరహతిసహకృత్వన్యఘృష్టా చ జిష్టా ।

త్యక్తైః నిశ్శస్త్రతాగున్స్తవరితమథ రథాదుత్పతన్నాత్తచక్రో

వ్యాధావన్ క్రోధభారాదివ నతశిరసం వీక్ష్య తం విస్మితోఽగః ॥ 3౧౩॥

((3౧౩)వాహినేయే = భీష్మే । అయుతం సంహర్తరీతి “న లోకే” త్యాదినా షష్ఠీనిషేధాత్ ద్వితీయా ।

నిశ్శస్త్రతాగుం = నిశ్శస్త్రతాప్రతిజ్ఞామ్ ॥)

ద్రోణే నాథే చమూనామిభగతభగదత్తాస్తముగ్రం నిజాస్తం

వత్సే ధత్సే స్మ చక్రావృతతరణిమహా ఘాతయన్ సిన్ధురాజమ్ ।

కర్ణాస్తే పన్నగాస్త్రే భువమవనమయన్మౌలిమాత్రావకృత్తం

కృత్వా చాత్రాయథాస్త్యం విజయమిహ న కిం పాణ్ణవార్థే చకర్థ ॥ 3౧౪॥

తీర్థస్నాయీ రణాదౌ ముసలభృదవిశన్నైమిశం తత్ర సూతం

హత్వానుత్థాయినం తస్య చ తనయమథో తత్పదే కల్పయిత్వా ।

వ్యాహింసీత్పల్వలం పర్వణి విహతమఖం భైమదుర్యోధనేఽగః-

జ్ఞనేః తన్మన్యమానో దురుపశమమయాత్వన్నిశాన్తం చ శాన్తః ॥ 3౧౫॥

సంసుప్తద్రౌపదీనన్దనహననకరం ద్రౌణిమేత్యామునాస్తం

బ్రహ్మస్త్రం సజ్జహార్థ త్వరితమహృత పార్థశ్చ తన్మౌలిరత్నమ్ ।

అస్త్రే సన్తానమస్తం గమయితుముదరం ప్రాప్తవత్సుత్తరాయా

ఆవిష్టోఽఙ్గుష్టమాత్రో మురహర తరసాపాలయో బాలమేతమ్ || 30౬ ||

ధర్మాన్ ధర్మాత్మజాయాథ స సముపదిశన్ దేవ దేవవ్రతోఽగ్రే
వీక్షం వీక్షం భవన్తం వపురిహ విజహద్ బ్రహ్మభూయం బభూవే |
(30౪)సిన్ధురాజో జయద్రథః ||

(30౫)భైమదుర్యోధనే = భీమదుర్యోధనయఃః(యోః)సమ్భునిని ||

(30౬)దేవవ్రతో భీష్మః | బ్రహ్మభూయం = బ్రహ్మసాయుజ్యమ్ |
బభూవే = ప్రాభవతిః ప్రాప్త్యర్థక ఆత్మనేపదీ ||

విశ్వాగ్ర్యైరశ్వమేధైస్త్రిభిరమలయశోభాజనం యాజయిత్వా
భూపం తం పూర్ణకామం స్వపురమథ భవానాప్తవానాప్తకామః || 30౭ ||

దారిద్ర్యోద్దేశనిత్యార్థితనిజదయితాప్రేరితో భూరితోషం

వేగాత్తేఽగాదగారం పృథుకమథ కుచేలే కుచేలో దధానః |

ఆమోదాదమ్యతాలోక్య తమిహ సహసైవాచ్యతామేయభక్తిం

భూదేవం పూజయిత్వా సరసమచకథః శారదామాదరాత్త్వమ్ || 30౮ ||

భైరవిరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే

గురుగృహాన్నిజగృహానుపగతోఽథ సుదృశం

కిము సఖే పునరుదవహోఽతినదృశం

పల్లవమ్ |

స్వాగతం భవతు తవ తాపసశిఖామణే

సామ్ప్రతం బ్రాహ్మతేజోఽనలమహారణే (౧)(స్వా)

స్మరసి కిల మానసే వయసి ఖలు తైశవే

కిమసి గురుమస్థిరే స్థితిమయి కవే (స్వా)

గురువధూశంసనాదానేతుమిన్దనం

((30౮)అచకథః = అకథయః ||)

((౧)బ్రాహ్మతేజోఽనలస్య మహానరాణీస్తస్య సబుద్ధిః ||)

క్వచిదహని వయమితా ఘోరవిపినం (స్వా)

జలముచో వవృషురపి రవిరపరపర్వతం

బత గతో జగదజని తమసావృతం (స్వా)

అన్యోన్యమస్మాభిరయి కలితబాహుకం

వన్యాసు బత పరిభ్రాన్తమధికం (స్వా)
 ఉదితవతి దివసకృతి గురురిదం విదితవాన్
 విపినమితవాన్ వచనమితి గదితవాన్ (స్వా)
 ప్రాణాననాదృత్య దుఃఖితా మత్కృతే
 యూయమిహ బత వనే కేసరివృతే (స్వా)
 మహితతరశుభవతాం ప్రభవతాం హి భవతాం
 భవతాం మనోరథో లఘు సఫలతాం (౧)(స్వా)
 ఏతాని గురుకులే రచితాని చరితాని
 భవతా కిమయి సఖే విస్మృతాని (స్వా)
 ఉక్తైశ్చవం పటఖణ్ణతోఽస్య పృథుకం హృత్వా భవనాదరాద్
 భుక్త్యా ముష్టిమితం చ తుష్టిమితవాన్ భూతిం దదౌ భూయసీమ్ |
 భక్త్యా తృప్తమనాః స చ స్వసదనే స్వర్గోపమే సంస్థిత-
 స్త్యధ్యానోద్భుతవిశ్వపాపవిసరో ముక్తిం శనైరాప్తవాన్ || ౩౧౯ ||

((౧)సఫలతాం భవతాం = ప్రాప్నోతు ||)
 లక్ష్మీకాన్తం నితాన్తం ముదమిహ భజతామావహన్తం వహన్తం
 కారుణ్యం కాన్తిమన్తం జగదవనకలాలోభవన్తం భవన్తమ్ |
 ఆశ్రాన్తం యే భజన్తే పశుపకులవధూవల్లభం తే లభన్తే
 శాన్తిం కిం చాప్తవన్తః పదమపి పరమం తేఽరమన్తే రమన్తే || ౩౨౦ ||

ఆచార్యాత్మభవాహృతేర్నిశమనాజా(జ్ఞా)తస్తుహం మాతరం
 సూనూనామవలోకనే మృతవతాం పణ్ణాం విషణ్ణాశయామ్ |
 పాతాళాదుపసీయ తానతితరాం దామోదరామోద్యో(దయో)
 భూయోఽమూననయో విభో నిజపదం పుత్రాన్మరీచేః పురా || ౩౨౧ ||

దేవాథ శ్రుతదేవమేత్య మిథిలాం ప్రిత్యా మహత్యా ద్విజం
 ధాత్రీశం బహులశ్వమప్యయి భవనాయోజయన్నాయయౌ |
 అత్రాగాద్విజయో ద్విజస్య రుదితం శ్రుత్వాశ్రవం చాతనో-
 నానేష్యే యది బాలకం శలభతాం నేధ్యే(ష్యే)తనుం పావకే || ౩౨౨ ||

త్రాతేఽప్యేతేన పోతే మురహర శరకూటేన జాతే వినష్టే
 సర్వత్రాన్విష్య మోఘోద్యమమనలనిపాతోద్యతం తం నివార్య |
 సాకం తేనాధిరూఢో రథవరమరిణ(ణై)వాన్ధకారం నిరున్ధన్
 గచ్ఛన్నిన్ధానవేగం నిజనగరమగాః కాలనాభాభిధానమ్ || ౩౨౩ ||

దీవ్యద్దివ్యాస్త్రభూషం మహితభుజగభోగే నిషణ్ణం ప్రసన్నం
దీవ్యస్తం నారదాద్యైరకృతకవచసామర్థమేకం నిగూడమ్ |

((3౨౨) ఆశ్రవః ప్రతిజ్ఞా ||

(3౨౪) అకృతకవచసాం = శ్రుతీనామ్ ||

స్వా(త్వా)మేవ త్వం పురాణం పురుషముపనిషత్సున్దరీబృన్దనీతం

కాళామ్భోదాభిరామం కృతనతిరితి తుష్టోఽథ తుష్టోఽథ దృష్ట్యా || 3౨౪ ||

కానక్కురిచ్చిరాగేణ గీయతే | చమ్పతాళేన వాద్యతే |

జయ జయ రమారమణ జయ జయ జగత్పతే

జయ జయ ధరారమణ జయ జయ సురపతే

పల్లవమ్ |

జయ జయ జనార్దన మురార్దన దయాలో

జయ జయ జనార్చితపదాబ్జపతయాలో (౧)(జయ)

జయ జయ జగన్నివహపాలనాకులమతే

జయ జయ భుజజ్గయనాహితరతే (జయ)

జయ మకుటతటఘటితమణివిజితదినపతే

జయ నయనయుగళధృతనశినవితతే (జయ)

జయ కమనతరవదనజితతుహినదీధితే

జయ నాసికాతులితతిలసుమతతే (జయ)

జయ దశనవసనరుచిరుచిరరదసంహతే

జయ మకరకుణ్డలోదితరుచితతే (జయ)

జయ లళితగళతలోల్లసితకౌస్తుభమణే

జయ గదార్కమ్బురుహకమ్బుపాణే (జయ)

((౧)పదాబ్జపతయాలుః భక్తః)

జయ విపులభుజవివరవితహారావలే

జయ జతరకుహరగతభువనపాలే (జయ)

జయ నాభినశినగతశతధృతే నరహరే

జయ జఘనవీతపీతామ్బర హరే (జయ)

జయ చరణసరసిరుహయుగసతతనతయతే

జయ సజలజలదవరసదృశద్యుతే (జయ)

ప్రణవస్తమితి ప్రణయాకులితం

ప్రణమన్తమరం ప్రమదాతిభరమ్ |

ప్రభవన్తమలం స భవన్తమముం

ప్రజగాద భవాన్ ప్రతతాతిముదా || 327 ||

హే వత్స కృష్ణ భృశమస్మదభిన్నరూపౌ

హే వత్స ఫల్గున యువాం పరమాభిరూపౌ |

విశ్వశినౌ భువనలోభనవేషరూపౌ

నిశ్శేషపాపజనతాధికదుర్నిరూపౌ || 328 ||

ఆలోకితుం కుతుకవన్త ఇమౌ భవన్తా-

వాలోభనీయచరితౌ పృథువీర్యవన్తౌ |

ఆసీతవన్త ఇహ హన్త వయం తు పోతా-

న్మతోష్వితాన్నయతమేవ నికేతమేతాన్ || 329 ||

ఏవం నన్నేహముక్త్యా ముదితమతి వితీర్ణానుదీర్ణోరుమోదా-

నాదాయాసీయ చామూనయి మురహర తీర్ణప్రతిజ్ఞారవేన |

సఖ్యా విఖ్యాతధామ్నా పృథుకుతుకవతా దారకాన దాపయిత్వా

భూదేవం పూర్ణకామం సపది సమతనోర్వాసుదేవాదిదేవ || 330 ||

సోఽయం దేవావతారో జగతి విజయతే యత్ర పాపౌఘహరై-

రేవం నానావిహారైర్జగదభిరమయన(న్)వ్యావధానో వితానాన్ |

త్రైస్తైస్తాంస్తానుపాయైః స్వపదముపతయన్ సంహరం భూభరం త్వం

బ్రహ్మైవాఖణ్డమగ్ణీకృత మనుజతనుర్వ్యతో(ర్వ్యద్యుతో)ద్వారవత్సాం

తపస్తత్వా(ప్రాప్త)దైత్యో వృక ఇహ గిరా నారదమునే-

ర్వరం లభ్యా శమోభిశ్శిరసి కరమాధాయ నిధనమ్ |

తమేవాధావన్తం బత వరపరీక్షార్థమశనై-

రుపాయేనాహింసీస్త్యమపి భువనోత్కృష్ట మహిమా || 330 ||

సరస్వత్యాస్తీరే ప్రకృతయజనైస్తాపసజనై-

స్త్రయాణాం దేవానామధికమిహ విజ్ఞాతుమజిత |

భృగోర్నున్నస్యోగ్రాం రుషమబహుమానాదభజతాం

విధీశౌ త్వం ప్రాపః ప్రమదమపి తత్పాదహననాత్ || 331 ||

త్వత్తాతోఽలబ్ధ బోధం కలహరతమునేర్ద్వారకైకాధివాసా-

న్నష్టప్రాయేఽథ సామ్బాద్యవినయజనితాద్భ్రహ్మశాపాద్యదూనామ్ |

సైన్యే భూభారభూతే స్వపదజిమమిషుం త్వాం విదిత్వా కృతార్థం

విశ్వేశ్వర్యోద్ధవోఽభాషత తమపి భవాన భక్తలోకైకబన్ధో ॥ 33౨॥

సామస్తమలహారిరాగేణ గీయతే । ఏకతాక్రేన వాద్యతే ।

స్వకులం మురహర సకలం హృతవాన్
 స్వపదం సపది గభీ కిముత భవాన్
 మునిశాపమిమం ముదభుపగతవాన్
 విభురపి యదిహాజిత న విహతవాన(న్)
 పల్లవమ్ ।
 యదువరనయనోద్ధవ స(మ)మ తావ-
 న్మానసమిహ సుమహితతాపం (యదు)
 ఉపనయ నిజపదమపి జనమేతం
 మురహర నిరుపమభావసమేతం
 క్షణమపి విరహం తవ మమ చేతో
 న తు బత సహతే యదుకులకేతో (యదు)
 మమ తావదిదం భవతాభిహితం
 ప్రియసఖ హృదయే పరమభిలషితం
 ఆపి విబుధతతేరధునా నియతం
 మమ నిజపదగతమేవానుమతం (యదు)
 మునిశాప్రోదితకలహమనూనం
 కులమపి మజ్జు వినజ్జ్యతి నూనం
 స్వజనే విజహత్స్యేమ విమర్శి
 మయి కృతమతిరిహ చర సమదర్శి (యదు)
 ప్రణయం బన్ధుషు బన్ధనహేతుం
 విషయా విభురిహ నాథ న హేతుం
 తదహం తవ పదపల్లవమేతం
 శరణముపైమి భవోదధిపోతం (యదు)
 ద్రుతమశుభతేరుద్ధవ సుకృతీ
 స్వయమేవ స్వమిహోద్ధరతి కృతీ
 ఆత్మన ఆత్మా గురురఖిలానాం
 సవిశేషం హి సఖే మనుజానాం (యదు)
 ప్రత్యక్షాదనుమానాదపి తే

మర్త్యా యన్నిజహితమాదధతే
 ఆవిదితపూర్వం బహుమతిపూర్వం
 యదుమిదమవధూతోమమపూర్వం (యదు)
 భాగవతోఽనిశమపి చ భజన్మా
 విషయవిరక్తిముపైతి సుజన్మా
 ఉపగతవానిహ విషయవిరక్తిం
 పురుశమవానుపయాతి విముక్తిం (యదు)
 కే భాగవతా ఇతి భువనపతే
 బోధాహం నతహితలోలుప తే
 గదితం భవదాననగళితమృతం
 తృప్యతి కో ను పిబన్ గళదమృతం (యదు)
 బోధ్యబోధనవైదగ్ధీధారయామవధారయ ।
 ఉద్ధవాధికపుణ్యాభే భక్తశేఖర మే గిరమ్ ॥ 333॥

ఆహారిరాగేణ గీయతే । చమృతాశేన వాద్యతే ।

నను సఖే మనుజవపురతిచిరాన్ముక్తిద-
 మనిత్యమపి దురవాప్యమనఘాప్య మయి రతో
 జగతి యో నిఖిలభూతేషు మద్భావ-
 ముద్భావయతి భాగవతవర ఏవ నిగదితో
 పల్లవమ్ ।
 బహుధిషణ నను విబుధవరగణశిరోమణే
 ఆవదాతమహితనయ యదుకులశిఖామణే (బహు)
 మయిమహితహార్దమపి భక్తేషు సౌహార్ద-
 మపి సతతమజ్ఞేషు పరమకరుణార్ద్రతాం
 యో విపక్షే పునరుపేక్షాఞ్చ వితనుతే
 భాగవతమధ్యమోయమితి హృది బుధ్యతాం (బహు)
 అపచితిం మమ తు యో వితనుతే ప్రతికృతౌ
 పరమసౌ ప్రాకృతౌ భాగవత ఈరితో
 నశినభవముఖవిబుధనమసితాత్ క్షణమపి
 న చలతి వైష్ణవవరో మమ చరణయుగళతో (బహు)
 ప్రణయగుణనధోఽహముద్ధవ న యద్భదయ-

ముజ్ఞామి విద్ధి తం భాగవతసత్తమం
అఖిలమపి మాయేతి యో నిఖిలభూతేషు
సమదృగయి విద్ధి తం భాగవతముత్తమం (బహు)
ధుతపాతకాని భృశపావనాని మమ నామాని
గాయన్నయన్ భువనాని స పునాతి
క్వచన మమ చింతయా మోదతే క్వచన రో-
దితి హసతి గాయతి స తనుభృతో వినమతి (బహు)
మనసైవ మమ రూపమభిరూపమధికసుఖ-
రూపమాపీయ స తు ముదితోఽనవరతం
జాతుచన లోచనే వినిమీల్య విపినే
విధావన్న స్థలేన్న చ పతేత్సునియతం (బహు)
మాయయా న విచలితమానసం సర్వదా
మయి రచితలాలసం సుకృతచయసాగరం
భాగవతమనుయామి పాదరజసా సఖే
పావయితుమాత్మానమహమపి చ సాదరం (బహు)
మన్మతిర్వేదితుం తవ మహితమాయాం హి
మాయినామపి హృదయమోహిసీమీహతే
త్వామృతే (౧)హితమిహ రమాపతే సరసమితి
బోధయితుమీశ కే జగతి పునరీశతే (బహు)
నిర్గుణే నిర్మలే బ్రహ్మణి జగద్భ్రమో
మమ తు మాయేతి భవతోద్భవ విబుధ్యతాం
((౧)త్వామృతే ఇత్యపాణినీయమ్ ||)
కలుషితో బత యయా కర్మాణి కామ్యాని
నిర్మాతి లబ్ధవానపి హృది విశుద్ధతాం (బహు)
నిజవిహితకర్మఫలమనుభవన్నిహ
భవపయోనిధౌ భ్రామ్యతి సుఖేతరం శుభమతే
స(త)న్మనుజతాం గతో ముక్త్యై యతేత ఖలు
విషయసుఖామిహ సఖే సర్వతో జాయతే (బహు)
అన్యథా నిజశుభాశుభకర్మ జానితాని
తాని తాని బత దేహాన్తరాణి వివశం
సమవాప్య శివ శివ భవాప్యయావాప్రళయ-
మాప్పు యాదాప్యాయితార్తిభరమనిశం (బహు)

స్థూలమతిరధిజగతి నాథ కథమతితరతి

దేవ తప మహితతరమాయాం విలోభసి-

మిహ పునరర్థామి శిక్షితాత్మాభిరథోక్షజ

తరితుమపి మాయినామపి విమోహినీం (బహు)

మాయాయా మామికాయాస్తరణసునిపుణోపాయసారేషు సారం

త్వామద్ధా బోధయామ్యుద్ధవ మహితమతే గోప్యమప్యాదరణ ।

భక్తో భృత్యో హ్యమాత్యస్సుహృదపి చ వయస్కోఽపి శిష్యోఽపి మే త్వం

కిం కింవా దేశికోఽసౌ న పునరుపదిశేదీదృశే శిష్యలోకే ॥ 33౪॥

కేదారగౌడరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

విధానాయేహ సౌఖ్యానాం విఘాతాయాపి దుఃఖానాం

అహో లోకే ప్రవృత్తానాం గృహైః కృత్యైః ప్రమత్తానాం

సఖే కో వా విలోకేథాః విపర్యాసో విషణ్ణానాం

సదారాణాం సదా నృణాం సరాగాణామశేషాణాం

పల్లవమ్ ।

మహామాయా మమామేయా సఖే దానవైః

మహామోహావహా సర్వైరవిజ్ఞేయా తథా దేవైః (మహా)

ధనం ధాన్యం గవాం జాలం కదమ్బ(మృద్ధం)బౌద్ధవానాం వా

గృహం దేహం వధూవృన్దం నృణాం మోదం కీయన్దం వా

నితాన్దం చఞ్చలం కుర్యాత్ కృతాన్తాస్యం ప్రపన్నానాం

యథా లోకే వధార్హాణాం వధస్థానం ప్రపన్నానాం (మహా)

త్రిలోకీచారురూపాం వా వివేకీ దారురూపాం వా

ప్రమాదాజ్ఞాతుచిన్నారీం న పాదేనాపి స్పృశేద్యో వా

సుఖే స్వల్పే దురావేశాత్ పరామృశ్యాత్సుతే బన్దం

కరేణానాం కరీ స్పర్శే దురావేశాద్యథా బన్దం (మహా)

నిశామ్యైనాం మహామాయాం మమామేయాం విమూఢాత్మా

తదీయానాం విలాసానాం తదైవాయం విధేయాత్మా

మయా హన్తోపభోగ్యేతి ప్రలోభాద్యఞ్చితో దేహీ

పతేచ్చాథో గతాధారః పతఙ్గోఽసౌ(గ్నో)యథా మోహీ (మహా)

అతో నారీపిశాచీం నో సురూపాం రూపయేదేనాం

వ్యలోకీయం దురాశా చేద్విమోహిన్యేవ లోకానాం

న విద్యాభిరిజితవ్యా వివేకేనాపి యోగైర్వా
 ధనౌఘైర్వా తపోభిర్వా తథాన్వైరపుష్పపాయైర్వా (మహా)
 దృశా కామాన్ధ్యా(స్థయా)వశ్యం విమూఢాత్మా దురాశాయాం
 సుఖభ్రాన్త్యాధిసర్వస్వే సజత్యస్యాం మహేశాయాం
 వసామాంసాస్సృగాదీనాం సమాహారే నరో లోకే
 వధూపిణ్ణేఽప్యహో మోహీర్నఖైర్నైర్దురాలోకే (మహా)
 ముఖం పూర్ణేన్ద్రసజ్కాశం స్తనౌ పీనౌ ఘనౌ యూనాం
 నితమ్బా వానుభోగ్యోఽయం సఖే సమ్పూర్ణభాగ్యానాం
 నరో రంరమ్యతే చైవం శకృన్మాత్రాధికక్లిన్నే
 సుబీభతేస్వ శ్వవన్మాంసే సుదుర్గన్ధత్వమాపన్నే (మహా)
 అలం నిన్ద్యం యదత్రాక్లం రతిస్సత్త్రివ మర్త్యానాం
 సఖే పశ్యేహ మాయాయాః ప్రభావం త్వం విమూఢానాం
 మహేశానామహో సజ్కాత్తథా తత్సజ్గీనాం సజ్కా-
 ద్యథా బద్ధో యథా పిడా తథా వైవాన్యతః సజ్కాత్ (మహా)
 సఖే సజ్గం వితన్యాన్నో నృణాం శిశ్నోదరేహాణాం
 సతాం సజ్గో నిధేర్లాభో విధేయః కామధేనూనాం
 ఖగా రాత్రిశ్చరా దైత్యా మృగా వృత్రాదయో వాన్యే
 సుదుష్పాపాత్సతాం సజ్కాద్రమన్తే మత్పదే ధన్యే (మహా)
 వధూసజ్గం విధూయాలం సఖే తత్సజ్గీసజ్గం వా
 స్మృతిర్మే కీర్తనం నామ్నాం మదర్థే సర్వచేష్టాం వా
 సదా భూతేషు మద్భావం మదాత్మత్యేన వా ధ్యాయన్
 చరన్మత్కానిమాన్ ధర్మీ(ర్మాం)స్తరేన్మాయామిమాం నూనం (మహా)
 యే కేచిన్న జితేన్ద్రియా నను జనాః కామాభిభూతాశయా
 లోకేకన్న భజన్తి హస్త హృదయే భాన్తం భవన్తం విభో ।
 యే తేషాం బత కామ్యకర్మనిరతానాం కా సమాప్తిర్నృణా-
 మేతద్బోధవిధౌ మతిర్మమ తు వైకుణ్ఠేయముత్కణ్ఠితే ॥ 33x॥

ఘణ్ణారరాగేణ గీయతే । ఏకతాళేన వాద్యతే ।

ప్రియసఖ ముఖబాహూరుపదో మే
 వర్ణా జాతా నను పూర్వమిమే
 తదపి చ కేచన మాం న భజన్తే

నివసన్తం నిఖిలజనహృదన్తే
 పల్లవమ్ |
 నిరా(శ)మయ సంశయవిసరవిదారం
 నిగదితమిదమతివిశదముదారం (నిశ)
 ఆయి మయి విముఖా యే ఖలు సుమతే
 కథమపి సవిధగతా అపి మమ తే
 నిపతన్తి చ శివ శివ నిజపదతో
 నిన్దితయోనౌ బత నియతమతః (నిశ)
 కర్మత ఇహ పర ఈశ్వర ఇతి నో
 కోఽపి భవేదితి నియతాత్మానో
 జగతి గృణన్తో బహు కర్మగుణాన్
 ఛలయన్తి చ తే బత సూరిగణాన్ (నిశ)
 ధనకులవిద్యాదిభిరుదితమదాః
 కామక్రోధవశా జగతి సదా
 విహసన్తి చ బత కర్మసు విరతా-
 నిహ సన్తతమపి తే మయి నిరతాన్ (నిశ)
 ముహురపి విలపతి బత నియతాక్షం
 మురహర మధుమథనేతి సమక్షం
 గూహితుమయమిహ నిన్దిత చరితం
 విహసన్త్యేవమిమే మయి నిరతం (నిశ)
 విసరతరైరిహ హరిహరచరితై-
 ర్విఫలతరైర్ముహురనుగద్ధితైః
 అధునేహ విధేయశతం విఫలం
 ప్రలపన్త్యబుధా ఇతి తే సతతం (నిశ)
 ఏవమిమే శివ శివ భాగవతాన్
 కర్మపరాన్ మన్మయభోగరతాన్
 మామపి బత జగదన్తనిదానం
 విహసన్త్యలమిహ మహిమానం (నిశ)
 అతిలోభపరా ధనమేవ హృది
 నిదధత ఇహ నిధనైకకరం
 అపభోజనదక్షిణమవిధానం
 కథమపి తే విధతి(విదధతి)వితానం (నిశ)

ప్రణయాకులితాన్ పరిచయమస్పృణాన్ ।
 విశనన్తి పశూనపి తే కృపణాన్
 నిజసుఖలాభే వినిహితధిషణై-
 రసుకరమిహ కిం నృభిరపకరుణైః (నిశ)
 ఆవిగళకుచనదృగీశ్వర ఇహ తత్
 నిజకర్మైవ ఫలావహమేతత్
 ఇతి కథయన్తో విహసన్తి చ తాన్
 మయి తే తు నివృత్తిపథైకరతాన్ (నిశ)
 ఘృతకర్మతతేర్మయి నివృతమతేః
 సుఖమిహ యదుదయతి తదిదం
 క్వచిదపి కిముతోదయతే బత
 కర్మిణ ఉరువిషయైకరతేః (నిశ)
 విషయైకరతా వ్యసనైకనిధౌ
 పతితా బత తే జనిమృతిజలధౌ
 మయి ఖలు విముఖా హస్త దురన్తే
 కర్మరతా న తు పారమయన్తే (నిశ)
 భాషన్తేఽఖిలమానుషా హి విషయానాపద్గణానాం పదం
 సేవన్తేఽపి చ సావధానమతయో హా “హస్త రాగాన్ధితాః ।
 అశ్రాన్తం శ్వఖరాజవత్పరమమీ, శ్రామ్య(య)న్తి దుఃఖావహా-
 నుద్భాన్తాః సుఖలేశలోలుపతయా నాథైతదేవం కథమ్ ॥ 33౬॥

గామ్భోధిరాగేణ గీయతే । పఞ్చకారితాళేన వాద్యతే ।

ఇహ వివేకవిరహితస్య హృది యదోదయే-
 దవినయాదనాత్మని దృఢమాత్మధీరయే
 లఘు తదా మనో భజతి రజోఽతిదారుణం
 ప్రియసఖాపి మహితసత్త్వగుణవిభూషణం
 పల్లవమ్ ।
 దేవమురుముదానయాతికుశలశుభమతే
 పాదవినతభక్తలోకవృషభ యదుపతే (దేవ)
 విషమతరరజోఽభిభూతమనసి మానవే
 విషయవివిదిషాపి తదవగమనమపి భవేత్

విషయచిన్తయాథ కామమద్గ(దగ)జో భృశం
 బత విజృమ్భతే విశ్ంజ్ఞలం నిరజకుశం (దేవ)
 వివిధమపి చ కామ్యకర్మ కామవశగతో
 వివశహృదయమనిశమపి వితనుతే తతో
 వ్యసనదమిదమితి విదన్నపి రజసన్ధితో
 విస్పృజతి న తు విషయసుఖదురాశయాన్వితో (దేవ)
 ధ్యాయతో హి విషయనివహమేవ మానసం
 జాయతేఽధివిషయవిసరముదితలాలసం
 ధ్యాయతోఽముమనిశమాదరేణ మామయే
 లీయతేఽలమిహ మయి ఖలు పరమసుఖమయే (దేవ)
 జననమరణజలధిమఖిలసుకృతపరిణతే
 తరితుముదితరసభరేణ నరవరేణ తే
 స్మరణమరణపదజుషా కథన్ను తన్యతే
 వదతు నను తదయి భవాన్యదీశ మన్యతే (దేవ)
 సావధానమయి సఖే శ్ంజ్ఞుష్య (౧)నిర్మలం
 ధ్యానసారమేతదఖిలభువనమగ్గలం
 ఆదరేణ నరవరో యతాచరణరతో
 మామకీనపదముపైతి మహితమచిరతః (దేవ)
 ఆసనే సమేఽఙ్కనిహితబాహురాస్థితో
 నాసికాగ్రనిహితదృగధ విజితమారుతః
 ఊర్ధ్వనాళమష్టదశహృదమ్బుజం సుఖం
 చిన్తయేదమూర్ధ్వవదనమిత్యథోముఖం
 భానుసోమదహనమణ్డలాని మయి రతో
 భావయేదుపర్యుపరి చ కర్ణికాగ్రతో
 మాం ప్రసన్నతరముఖారవిన్దకన్దళం
 మన్దహాసమనలమణ్డలే స్మరామలం (దేవ)
 ((౧)ఆత్మనేపదం నిరఙ్కశత్వాత్ |)
 పాదకటకభాసురతరపాదయుగళకం
 పీతవననవీతజఘనశోభిరశనకం
 వత్సలసితవన్యదామహారవరకులం
 నిస్తుషాభకౌస్తుభాతిశోభిగళతలం (దేవ)
 దరగదారికమలకలితశోభకరతలం

మకరకుణ్డలాభిరామగణ్డమణ్డలం
 అధరకాన్తిమిశితలశితదన్తసముదయం
 భువనకాన్తలోచనాన్తవాన్తపురుదయం (దేవ)
 బాలసోమసమితఫాలశోభితీలకకం
 జాతరూపమయకిరీటజాతసుషమకం
 నీలనీరదోపశోభినిఖిలతనులతం
 తేజసాపహసితమిహిరహిమకరాయుతం (దేవ)
 సావధానమితి విచిన్త్య సకలమణ్డకం
 ధ్యేయమేతదేకమేకమపి మమాణ్డకం
 తత్ర లబ్ధపదమిదం వికృష్య హృదయమయే
 మన్దహాససఖముఖాబ్జ ఏవ సజ్జయేః (దేవ)

ఇన్ద్రశరాగేణ గీయతే | పఞ్చుకారితాళేన వాద్యతే |

సమవధారితం కిం త్వయా సఖే
 సకలవేద్యసారం మయోదితం
 జగతి విద్యతే నాముతోఽధికం
 కిమపి వేదితవ్యం వివేకినాం
 కిము మనోనిలీనం తవాధునా
 గహనమోహరూపం తమో గతం
 విమలబోధరూపో విభాకరో (౧)
 మనసి చోదితో హన్త కిం తవ
 న చ తథా ప్రియో మే పితామహో
 న చ రమాపి నో రామ ఏవ వా
 న చ మహేశ్వరో నో సురేశ్వరో
 న చ సఖే మమాత్మా యథా భవాన్
 సకలతాపభారాపహారకై-
 స్తవ విధో (౨)విభో గోనికాయకైః
 మయి తు సంస్థితం మోహసంజ్ఞితం
 గమితమీశ నాశం తమోఽఖిలం
 విదితవానిదం త్వన్ముఖోదితం
 లషతి (౩)వేదితవ్యాన్తరం కిము

అమృతమాపిబన్ కిం నరోఽపరం

మురహరేహ పాతవ్యమీహతే

((౧)విభాకరః = సూర్యః | (౨)విష్టో, ఇన్దో ఇతి చ | (౩); ఇచ్ఛతి ||

న తు శతాయ వా దామ్భికాయ వా

న తు ఖలాయ వా నాస్తికాయ వా

మయి చ భక్తిహీనాయ వా త్వయా

న ఖలు హే సఖే దీయతామిదం

పురువిరక్తయే భూరిభక్తయే

లషితముక్తయే పూతనక్తయే

సుకృతసద్మనే చామలాత్మనే

సుమహితాత్మనే దీయతామిదం

అధివసన్ భవాన్విశ్వపాపహం

బదరికాశ్రమం నిశ్శలాకకం

అనుచరన్నిదం మన్ముఖోదితం

మమ పరం పదం లప్స్యతే సఖే

ఇత్యుక్తో భవతోద్ధవోఽథ విసరన్నేత్రామ్బురుద్ధాక్షరో

వక్తుం కిచ్ఛిదశక్నువన్ముహురపి త్వత్పాదపద్మే పతన్ |

త్వద్దూపం హృదయే నిధాయ గతవాన్ ప్రేమాకులో లోకయన్

వ్యావృత్త్యైష పదే పదే తవ వపుస్త్రోక్యసమ్మోహనమ్ || 33౭||

ఏవం ధన్యాప్రగణ్యే గతవతి శనకైరుద్ధవే లబ్ధబోధే

దృష్ట్వారిష్టం యదూనాం విసరమథ విభాసం ప్రభాసం ప్రణీయ

విప్రానాతర్పయోఽఘో మధు మధుహర మైరేయమాపీయ జన్యం

తన్వన్మున్నైరకం తద్బలమజని యదూనాం భవన్మాత్రశేషమ్ || 33౮ ||

((33౮)నున్నైరకం -క్షిప్తతృణవిశేషమ్ ||)

తీరే వారామధీశస్య స ముసలధరో యోగమాస్థాయ దేహం

తత్యాజాలోక్య తద్ద్రాగఖిలజనమనోలోచనానన్దధారామ్ |

మూర్తిం స్వాం త్యక్తుకామః స్వయమపి చ భవాన్ భూమిభారాపహారా-

దానన్దన్దన్దసూనో వరద చలదలస్యావిశనూలదేశమ్ || 33౯ ||

వ్యాధో వివ్యాధ పాదే జర ఇతి జగతి ఖ్యాతనామా త్రిధామన్

క్షిప్రం తే విప్రశాపప్రభవముసలశేషప్రణీతాశుగేన |

త్వత్పాదే నిష్పతన్తం భయవశమతనోన్నిర్జరం తం జరం త్వం

తావత్ ప్రాపద్భవంతం వ్యధితమతిరథో దారుకో ద్వారకాయాః ॥ ౩౪౦॥

తార్ష్యణాక్షిణశోభః సపది తవ రథస్తూత్పపాతోత్పతాక-
స్తద్వీణ్యాణామకౌతూహలముమబదస్త్యద్వియోగాసహిష్ణుమ్ ।
జ్ఞాతీనాం సూత ఘాతం వద మమ పితరావావయోరప్సవస్థాం

న స్థేయం ద్వారవత్యాం నను జలధిరిమాం ప్లావయేత్సప్తమేఽహ్ని ॥ ౩౪౧॥

మద్ధర్మైర్మాముపేయాస్త్యమితి నిగదితేఽస్మిన్ పరిక్రమ్య యాతే
యాస్తం విష్ణో స్వధిష్ణ్యం దరనశినగదాచఋ(క్ర)దీప్తాగ్రహస్తమ్ ।
భాస్వత్కౌటిప్రకాశం పరిహితనవపీతామ్బరం నరి(నీర)దాఖం
దేదీవ్యద్దివ్యభూషం విలసితవనమాల్యం సురాస్తుష్టువుస్త్రామ్ ॥ ౩౪౨॥

((౩౪౨)దేదీవ్యదిత్యపాణినీయమ్ ॥)

సంయోజ్యాత్మానమాత్మన్యతివిశదధియాం ధ్యానగమ్యాం రమాయాః
కామ్యాం విశ్వైకరమ్యాం త్రిభువనజనతాగీతకీర్తిం స్వమూర్తిమ్ ।
ఆదాయాగాః స్వధామ ఏకటనిజవిభూత్యా మహత్యా చ భూత్యా
క్షిత్యా యుక్తః సతోషే మృదుతశిమవిశేషేఽథ శేషే సృ శేషే ॥ ౩౪౩॥

స్పాయద్భక్తిభరేణ నున్నమనసా శ్రీమానవేదాభిధ
క్షోణీస్త్రేణ కృతా నిరాకృత కలి “ర్గాహ్యో స్తుతిర్గాథకైః” ।
లక్ష్మీవల్లభ కృష్ణగీతిరితి విఖ్యాతా తవానుగ్రహో-
దేషా పుష్కరలోచనేహ పఠతాం పుష్టాతు మోక్షశ్రియమ్ ॥ ౩౪౩॥

కేశీలోలముదారనాదమురళీనాళినిలీనాధరం
ధూళీధూమశకాంతకుస్తశభరవ్యాసజ్గిపిఞ్చాఞ్చ(ఞ్చ)లమ్ ।
నాళికాయతలోచనం నవఘనశ్యామం క్వణత్కిఞ్కీణీ-
పాళీదన్తరపిఞ్చలామ్బరధరం గోపాలబాలం భజే ॥ ౩౪౪॥

((౩౪౩)తశిమం = తల్పమ్ । శేషే = అనన్తే । శేషే సృ = శయితవానసి ॥)

ఇతి మానవేదన్ విరచితా కృష్ణగీతి సమాప్తా అథవా కృష్ణనాటకం సమూర్ణమ్ ।
శ్రీకృష్ణాయ నమః ।

——
Krishna Giti or Krishna NatakaM of Manaveda Raja
pdf was typeset on March 23, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

